II

(Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

PÄÄTÖKSET

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 16 päivänä marraskuuta 2012,

valtiontuista SA.33305 (2012/C) ja SA.29832 (2012/C), jotka Alankomaat on myöntänyt ING:n hyväksi

(tiedoksiannettu numerolla C(2012) 8238)

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2013/719/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut jäsenvaltioita ja muita asianomaisia esittämään huomautuksensa, [1]

ja katsoo seuraavaa:

I. MENETTELY

(1) Alankomaat ilmoitti komissiolle 22 päivänä lokakuuta 2008 ING Groep N.V. -yhtiön, jäljempänä 'ING', pääomapohjan vahvistamisesta 10 miljardilla eurolla, jäljempänä 'pääomapohjan vahvistamista koskeva toimenpide', rajoituksettomien ensisijaisten omien varojen (Core Tier 1 –arvopaperien), jäljempänä 'CT1-arvopaperit', muodossa.

(2) Komissio hyväksyi 12 päivänä marraskuuta 2008 tekemällään päätöksellä, jäljempänä 'pelastamistukea koskeva päätös', [2] tilapäisesti pääomapohjan vahvistamista koskevan toimenpiteen pelastamistukena Alankomaiden ja ING:n antamien sitoumusten perusteella. Näihin sisältyi muun muassa sitoumus ilmoittaa pääomapohjan vahvistamista koskevasta toimenpiteestä uudelleen siinä tapauksessa, että jompikumpi seuraavista tilanteista, joiden vallitessa vähintään 10 prosentin vuotuisen kokonaistuoton saavuttaminen on huomattavasti epätodennäköisempää, toteutuu: [3]

— ellei osinkoa makseta lainkaan kahden peräkkäisen vuoden aikana tai kolmena vuotena seuraavien viiden vuoden aikana tai

— jos siirtymäajan jälkeen, joka on yksi vuosi päätöksen päivämäärästä lukien, osakkeen hinta on kahden peräkkäisen vuoden aikana keskimäärin alle 13 euroa.

(3) Pelastamistukea koskevassa päätöksessä komissio katsoi, että vaikka pääomapohjan vahvistamista koskevaa toimenpidettä sinänsä ei kyseenalaisteta, vaikka jompikumpi uudelleen ilmoittamista edellyttävistä tilanteista toteutuisi, tällainen kehitys saattaa kuitenkin kyseenalaistaa edellytykset, joilla toimenpide soveltuu sisämarkkinoille, ja erityisesti se saattaa edellyttää uusia toimintaa koskevia rajoituksia, jos kyseisen toimenpiteen halutaan edelleen soveltuvan sisämarkkinoille.

(4) Alankomaat toimitti 22 päivänä lokakuuta 2009 rakenneuudistussuunnitelman, joka sisälsi luettelon sitoumuksista. Komissio hyväksyi 18 päivänä marraskuuta 2009 tekemällään päätöksellä [4], jäljempänä 'vuoden 2009 rakenneuudistuspäätös', ING:lle myönnetyn tai myönnettävän rakenneuudistustuen ja sen rakenneuudistussuunnitelman. Kyseisen päätöksen 1 artiklalla komissio lopetti käynnistämänsä muodollisen tutkintamenettelyn, joka koski Alankomaiden ING:lle myöntämää arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevaa tukijärjestelyä, hyväksymällä kyseisen toimenpiteen sillä edellytyksellä, että Alankomaat täyttää antamansa sitoumukset. Päätöksen 2 artiklan ensimmäisessä kohdassa komissio toteaa, että Alankomaiden ING:lle myöntämä rakenneuudistustuki on valtiontukea; artiklan toisessa kohdassa komissio toteaa, että tuki soveltuu yhteismarkkinoille edellyttäen, että päätöksen liitteessä II luetellut sitoumukset täytetään.

[1] EUVL C 262, 30.8.2012, s. 34.
[2] Komission päätös asiassa N528/2008, EUVL C 328, 23.12.2008, s. 10.
[3] Katso pelastamistukea koskevan päätöksen johdanto-osan 32 kappale.
[4] Komission päätös C 10/09 (ex N 138/09), EUVL L 274, 19.10.2010, s. 139.

(5) Alankomaat antoi 17 päivänä marraskuuta 2011 komissiolle tiedoksi pyynnön, joka koski niiden sitoumusten muuttamista, joihin vuoden 2009 rakenneuudistuspäätös perustui; tiedoksianto rekisteröitiin asiana SA.29832. Alankomaat ehdotti, että sen sijaan, että ING divestoisi Westland Utrecht Bank -pankin, jäljempänä 'WUB-pankki', niiden sitoumusten mukaisesti, joihin vuoden 2009 rakenneuudistuspäätös, jäljempänä 'WUB-sitoumus', perustui, ING liittäisi osia WUB-pankista Nationale Nederlanden Bank -pankkiin, jäljempänä 'NN Bank -pankki', ja divestoisi tämän liittämisen tuloksena syntyneen yksikön osana ING Insurance Europea. Alankomaat pyysi myös, että vuoden 2009 rakenneuudistuspäätöksen mukaista WUB-pankin divestointiaikaa jatkettaisiin.

(6) Alankomaat ilmoitti 21 päivänä marraskuuta 2011 pääomapohjan vahvistamista koskevan toimenpiteen komissiolle uudelleen asiassa SA.33305. Ilmoitus johtui siitä, että ING ei ollut maksanut kuponkikorkoa Alankomaille kahtena peräkkäisenä vuotena (vuoden 2009 osalta vuonna 2010 ja vuoden 2010 osalta vuonna 2011).

(7) Komissio sai 5 päivänä joulukuuta 2011 Mediobancapankilta tiedon, jossa ING Direct [1] Italiaa syytettiin hintajohtajana toimimista koskevan kiellon rikkomisesta; kyseinen kielto koski ING:tä Alankomaiden vuoden 2009 rakenneuudistuspäätöksen [2] yhteydessä antamien sitoumusten seurauksena.

(8) Alankomaat ja ING vaativat vuoden 2009 rakenneuudistuspäätöksen osittaista kumoamista yhdistetyissä asioissa T-29/10 ja T-33/10. Unionin yleinen tuomioistuin kumosi 2 päivänä maaliskuuta 2012 antamallaan tuomiolla [3] vuoden 2009 rakenneuudistuspäätöksen 2 artiklan ensimmäisen ja toisen kohdan sekä kyseisen päätöksen liitteen II [4].

(9) Kun unionin yleinen tuomioistuin oli kumonnut kyseiset säännökset, komission oli arvioitava rakenneuudistustuki uudelleen ja palattava tilanteeseen, joka vallitsi 18 päivänä marraskuuta 2009. Sen vuoksi komissio teki 11 päivänä toukokuuta 2012 uuden päätöksen, jäljempänä 'vuoden 2012 rakenneuudistuspäätös', [5] jossa se totesi, että CT1-arvopapereiden takaisinmaksuehtojen muutos [6] on valtiontukea ja että kyseinen toimenpide ja kaikki muut rakenneuudistussuunnitelman yhteydessä ING:n hyväksi myönnetyt rakenneuudistustukitoimenpiteet soveltuvat sisämarkkinoille. Komissio totesi soveltuvuuden muun muassa 22 päivänä lokakuuta 2009 tehdyn rakenneuudistussuunnitelman yhteydessä annettujen sitoumusten perusteella, jotka toistetaan vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen liitteessä [7].

(10) Komissio käynnisti 11 päivänä toukokuuta 2012 tekemällään päätöksellä, jäljempänä 'aloittamispäätös' [8], Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn tarkastellakseen seuraavia kolmea kysymystä:

— oliko korvaus pääomapohjan vahvistamista koskevasta toimenpiteestä edelleen asianmukainen, kun otettiin huomioon, ettei ING ollut maksanut valtiolle kuponkikorkoa vuodesta 2009 lähtien, mistä seurasi uudelleen ilmoittaminen johdanto-osassa kuvattujen syiden perusteella 2;

— varmistavatko sitoumuksiin ehdotetut muutokset ja erityisesti vaihtoehto, jota Alankomaat on ehdottanut WUB-sitoumuksen tilalle, rakenneuudistustuen soveltuvuuden sisämarkkinoille;

— oliko ING Direct harjoittanut aggressiivista hinnoittelua erityisesti Italiassa.

(11) Aloittamispäätös julkaistiin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* 30 päivänä elokuuta 2012. Komissio kehotti asianomaisia esittämään huomautuksensa. Komissio on saanut huomautuksia useilta kolmansilta osapuolilta.

(12) Alankomaat lähetti komissiolle 13 päivänä kesäkuuta 2012 sähköpostitse vastauksen, joka koski aloittamispäätöksen sisältöä. ING Directia ja etenkin ING Direct Italiaa koskevien tietojen lisäksi kyseinen vastaus sisälsi asiakirjan, jolla pyrittiin vastaamaan aloittamispäätöksessä esitettyihin kysymyksiin WUB-sitoumuksen vaihtoehdosta, ja pyynnön, joka koski divestoinnin määräajan lykkäämistä ja divestoinnista vastaavan asiamiehen nimittämistä.

(1) ING Direct on ING:n liiketoimintasegmentti, joka tarjoaa erilaisia yksinkertaisia rahoitustuotteita – säästötilejä, asuntolainoja, vähittäismarkkinoille tarkoitettuja sijoitustuotteita, maksutilejä ja kuluttajaluottotuotteita – pääasiassa suorien kanavien (verkkosivustonsa) välityksellä. Se toimii seuraavissa maissa: Kanadassa, Espanjassa, Australiassa, Ranskassa, Italiassa, Saksassa, Itävallassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

(2) Katso vuoden 2009 rakenneuudistuspäätöksen johdanto-osan 53, 84, 128 ja 150 kappale.

(3) Yhdistetyt asiat T-29/10 ja T-33/10, Alankomaiden kuningaskunta ym. v. komissio, tuomio 2.3.2012, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa.

(4) Komissio valitti 11 päivänä toukokuuta 2012 unionin yleisen tuomioistuimen 2 päivänä maaliskuuta 2012 yhdistetyissä asioissa T-29/10 ja T-33/10, Alankomaat ja ING Groep v. komissio, antamasta tuomiosta (asia C-224/12 P).

(5) Komission päätös SA.28855 (ex N373/2009, ex C10/2009, ex N528/2008), EUVL C 260, 29.8.2012, s. 1.

(6) Alkuperäisessä komissiolle 22 päivänä lokakuuta 2008 ilmoitetussa pääomapohjan vahvistamista koskevasta toimenpiteestä tehdyssä sopimuksessa ING saattoi maksaa CT1-arvopaperit takaisin vain kolmen ensimmäisen vuoden aikana niiden liikkeeseenlaskusta lukien 150 prosentilla liikkeeseenlaskuhinnasta. Näitä ehtoja muutettiin lokakuussa 2009 niin, että ING:n sallittiin maksaa takaisin edullisemmilla ehdoilla, nimittäin 100 prosenttia + kertynyt korko + takaisinmaksukorvaus, joka määräytyy ING:n osakkeen hinnan perusteella, kuitenkin niin, että valtio saa vähintään 15 prosentin vuotuisen efektiivisen koron. Lisätietoja on vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen johdanto-osan 45–61 kappaleessa.

(7) Vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen liite on yhtenevä vuoden 2009 rakenneuudistuspäätöksen liitteen II kanssa.

(8) EUVL C 262, 30.8.2012, s. 34.

(13) Alankomaat ehdotti 15 päivänä kesäkuuta 2012 myös uusia sitoumuksia, kuten sitoumusta, joka koski jäljellä olevia CT1-arvopapereita koskevaa kiinteää takaisinmaksuaikataulua. Lisäksi se ilmoitti, että sillä oli tarve tehdä muutoksia ING Insurance -yhtiön ([1]) divestointiaikatauluun, joka sisältyi 22 päivänä lokakuuta 2009 tehtyyn rakenneuudistussuunnitelmaan, ja toimitti tätä varten ehdotuksen ING:lle asetettujen menettelyitä koskevien toimenpiteiden jatkamisesta. Alankomaat katsoi, että komissio voisi kyseisten ehdotusten perusteella todeta, että rakenneuudistustuki soveltui sisämarkkinoille.

(14) Komissiolla oli 19 päivänä kesäkuuta 2012 ING:n, NN Bank -pankin ja Alankomaiden edustajien kanssa tapaaminen, jonka yhteydessä NN Bank esitti komissiolle lisäystä aloittamispäätöksessä kuvattuun liiketoimintasuunnitelmaan ([2]).

(15) Komissio, ING ja Alankomaat tapasivat vielä uudelleen 25 päivänä heinäkuuta, 24 päivänä elokuuta, 6, 17, 18 ja 26 päivänä syyskuuta ja 1 päivänä lokakuuta 2012. Samanaikaisesti näiden keskustelujen kanssa Alankomaat toimitti tietoja ING Insurancen divestointiprosessista, NN Bank -pankin liiketoimintamallista ja ING Direct Europen hinnoittelupolitiikasta 23 päivänä elokuuta ja 14, 24 ja 25 päivänä syyskuuta 2012.

(16) Alankomaat toimitti 23 päivänä elokuuta 2012 RBB Economicsin toteuttaman tutkimuksen, jossa kuvattiin mahdollisia tapoja välttää kielteiset kilpailuvaikutukset, joita ING Direct Europelle vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen liitteeseen merkitystä, Alankomaiden antamalla sitoumuksella asetetusta hintajohtajuuskiellosta aiheutuu. Komissio esitti 5 päivänä syyskuuta 2012 sähköpostitse kyseisestä tutkimuksesta useita kysymyksiä ja vaati kvantitatiivista tietoa, joka tukisi RBB Economicsin väitteitä. Alankomaat toimitti 13 päivänä syyskuuta 2012 RBB Economicsin 11 päivänä syyskuuta 2012 päiväämän muistion, jossa vastattiin komission kysymyksiin mutta joka ei sisältänyt uutta kvantitatiivista tietoa. ING toimitti 14 päivänä syyskuuta 2012 joitakin RBB Economicsin käyttämiä lukuja ja antoi komission kanssa 17 päivänä syyskuuta 2012 pidetyssä teknisessä tapaamisessa lisätietoja.

(17) Alankomaat toimitti 14 päivänä syyskuuta 2012 NN Bank -pankin päivitetyn tase-ennusteen, jäljempänä 'NN Bankin liiketoimintasuunnitelma'.

(18) Alankomaat toimitti komissiolle 31 päivänä lokakuuta 2012 virallisen pyynnön muuttaa vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöstä, etenkin ING Insurancen divestoinnin määräaikoja, ja esitti uuden sitoumuksia koskevan luettelon, joka sisälsi pyydetyn ING Insurancen divestoinnin määräaikoja koskevan muutoksen ja jossa muutettiin aiemmin tiedoksi annettua pyyntöä muuttaa WUB-pankin divestoinnin määräaikaa ja aloittamispäätöksessä kuvattua alkuperäistä muutospyyntöä. Uudella sitoumuksia koskevalla luettelolla muutettaisiin tiettyjä osia 22 päivänä lokakuuta 2009 tehdystä rakenneuudistussuunnitelmasta ja korvattaisiin vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen liitteeseen kirjatut sitoumukset ([3]). Kyseiset sitoumukset tulisivat voimaan vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen muuttamista koskevan komission päätöksen päiväyksestä lukien. Sitoumuksia koskevan luettelon liitteenä on kaksi erillistä asiakirjaa. Toisessa niistä esitetään ING Direct Europen hintajohtajuuskieltoa koskevia yksityiskohtia, jotka eivät olisi osa muutospäätöstä mutta joiden perusteella komissio voisi seurata muutettua vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöstä. Toinen sisältää ING:n sijoitussidonnaisten eläkevakuutusten (US Variable Annuities, VA) ja rahoitustuotteiden (US Financial Products) liiketoimintojen sisäiseen purkamiseen sovellettavia periaatteita, ja sen katsotaan olevan erillinen liite.

(19) Komissio huomauttaa, että Alankomaat hyväksyy poikkeuksellisesti sen, että tämä päätös tehdään englannin kielellä.

II. **TOSISEIKAT**

2.1 ING:n KUVAUS

(20) ING koostuu ING Groep N.V -nimisestä holding-emoyhtiöstä, joka valvoo ING:n pankkitoimintaa ING Bank N.V. -yhtiön, jäljempänä 'ING Bank', välityksellä ja sen vakuutustoimintaa ING Verzekeringen N.V. -yhtiön, jäljempänä 'ING Insurance', välityksellä.

(21) Segmenttiraportoinnissaan ING jakaa ING Bankin seuraaviin liiketoiminta-alueisiin: vähittäispankkitoiminta, liikepankkitoiminta ja ING Direct. ING Insurance puolestaan käyttää seuraavaa maantieteellistä raportointirakennetta: Benelux-maat (sisältää ING:n hollantilaisen vakuutustoiminnan "Nationale Nederlanden" (tunnetaan myös lyhenteellä NN), Keski-Eurooppa ja muu Eurooppa, Yhdysvallat sekä Aasian ja Tyynenmeren alue). ING:n liiketoimintasegmentit on kuvattu tarkemmin vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen johdanto-osan 20–37 kappaleessa.

(22) Taulukossa 1 on tiivistelmä ING:n tärkeimmistä talousluvuista vuosina 2007–2011. Vaikka ING oli voitollinen vuosina 2010 ja 2011, se ei maksanut osakkeenomistajilleen osinkoja. Sen seurauksena se ei myöskään maksanut Alankomaille kuponkikorkoa.

([1]) ING Insurance on ING:n vakuutusalalla toimiva yksikkö, joka on kuvattu tarkemmin johdanto-osan 21 kappaleessa.

([2]) Katso aloittamispäätöksen johdanto-osan 52–78 kappale.

([3]) Sillä korvattaisiin tarvittaessa myös vuoden 2009 rakenneuudistuspäätöksen liitteen II sitoumukset. Jos unionin tuomioistuimet katsovat vuoden 2009 rakenneuudistuspäätöksen 2 artiklan toisen kohdan ja kyseisen päätöksen liitteen II olevan päteviä, komission vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen liitettä koskevaan arviointiin perustuva arvio ja siten myös hyväksyminen käyvät tarpeettomiksi.

Taulukko 1

ING:n keskeiset taloustiedot 2007-2011

Vuosi	2007	2008	2009	2010	2011
Tulot yhteensä (miljoonaa euroa)	73 672	64 248	46 928	54 105	55 794
Nettotulos (miljoonaa euroa)	9 238	– 868	– 1 006	2 810	5 766
Varat yhteensä (miljardia euroa)	1 313	1 332	1 164	1 247	1 279
Oma pääoma yhteensä (miljardia euroa)	37	17	34	41	47
Jäljelle jäävä CT1-arvopaperien nimellismäärä (milj. euroa)		10	5	5	3

2.2 VUODEN 2012 RAKENNEUUDISTUSPÄÄTÖKSELLÄ HYVÄKSYTTY RAKENNEUUDISTUSSUUNNITELMA

(23) ING toteuttaa parhaillaan 22 päivänä lokakuuta 2009 tehtyä rakenneuudistussuunnitelmaa, joka perustuu vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen liitteessä lueteltuihin sitoumuksiin. Valvova asiamies valvoo, miten ING panee täytäntöön muun muassa WUB-sitoumusta sekä ING:lle ja ING Direct Europelle asetettuja sitoumuksia noudattaa hintajohtajuuskieltoja.

2.3 VAIKEUDET NIIDEN SITOUMUSTEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSSA, JOIHIN PELASTAMISTUKEA KOSKEVA PÄÄTÖS JA VUODEN 2012 RAKENNEUUDISTUSPÄÄTÖS PERUSTUVAT

Pääomapohjan vahvistamista koskevasta toimenpiteestä uudelleen ilmoittaminen

(24) ING:n on maksettava CT1-arvopapereita koskevia kuponkikorkoja Alankomaille vain silloin, kun sen tavallisille osakkeille maksetaan osinkoa. Pelastamistukea koskevan päätöksen tekemisen yhteydessä ING totesi, että markkinaolosuhteiden salliessa se jatkaisi silloin vallinnutta osinkopolitiikkaansa. ING ei kuitenkaan maksanut osinkoja vuosina 2010 ja 2011, joten Alankomaat ilmoitti 21 päivänä marraskuuta 2011 uudelleen pääomapohjan vahvistamista koskevasta toimenpiteestä sen sitoumuksen mukaisesti, johon pelastamistukea koskeva päätös perustuu. Uudelleen ilmoittamista koskevan sitoumuksen tavoitteena oli varmistaa riittävä korvaus, kun otettiin huomioon CT1-arvopapereita koskevien kuponkikorkojen maksamisen epävarmuus.

WUB-sitoumuksen ja vakuutustoiminnan divestointia koskevan sitoumuksen [1] **täytäntöönpanovaikeudet – kyseisten sitoumusten muuttaminen rakenneuudistustuen soveltuvuuden varmistamiseksi**

(25) Syksyllä 2010 ING järjesti markkinatunnustelut testatakseen, mitkä markkinatoimijat olivat kiinnostuneita WUB-pankin ostamisesta. ING otti yhteyttä moniin markkinaosapuoliin [2]. Todellista kiinnostusta WUB-pankkia kohtaan ei ollut. Valvova asiamies raportoi kyseisistä markkinatunnusteluista syyskuussa 2010, marraskuussa 2010 ja tammikuussa 2011 esittämissään kertomuksissa [3]. Näin ollen Alankomaat muokkasi WUB-sitoumusta ja ilmoitti muutoksesta komissiolle. Uuden suunnitelman mukaan osia WUB-pankista liitettäisiin NN Bank -pankkiin, joka on osa ING:n eurooppalaista vakuutustoimintaa. Alankomaat ja ING viittaavat tähän rakenteeseen, jossa osia WUB-pankista liitettäisiin NN Bank -pankkiin ja jossa ING säilyttäisi suuren osan vanhoista kiinnelainoista (joiden arvo oli 34 miljardia euroa), nimellä Van Gogh -skenaario.

(26) WUB-sitoumuksen täytäntöönpanoa koskevien vaikeuksien lisäksi ING:llä oli vaikeuksia panna täytäntöön sitoumus, joka koski ING Insurancen divestointia. Alun perin ING:n tarkoituksena oli panna ING Insurancen divestointia koskeva sitoumus täytäntöön yleisöannilla, joka olisi kattanut koko vakuutusliiketoiminnan, mutta myöhemmin se päätti toteuttaa yhden yleisöannin sijaan kaksi erillistä yleisöantia, joista toinen koskisi euraasialaista liiketoimintaa [4] ja toinen Yhdysvaltoja. Euroopan heikkenevän taloudellisen tilanteen ja markkinatilanteen vuoksi ING kuitenkin muutti suunnitelmaansa, joka koski euraasialaista vakuutusliiketoimintaa koskevaa yleisöantia, ja aikoo selvittää mahdollisuuksia divestoida joitakin tämän euraasialaisen vakuutusliiketoiminnan osia erikseen.

(27) Alankomaiden mukaan makrotalouden ja sääntelyn kehitys, epäedulliset arvostukset ja ING:n oma altistuminen koko toimialan laajuisille ongelmille ovat viivästyttäneet ING Insurancen divestointia. Makrotaloudellisen tilanteen osalta pitkän aikavälin korot ovat yhä laskeneet sekä Alankomaissa että Yhdysvalloissa, minkä seurauksena vakuutusyhtiöiden vastuut ovat kasvaneet. Tämän lisäksi

(1) Vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen johdanto-osan 77 kappaleessa ja liitteessä kuvataan sitoumus, jonka ING ja Alankomaat ovat tehneet ja joka koskee ING:n koko vakuutustoiminnan divestointia.

(2) Ensimmäisellä kierroksella ING keskusteli 24 osapuolesta koostuvan joukon kanssa. Toisella kierroksella se keskusteli 16 osapuolen kanssa, joihin lisättiin asiamiehen pyynnöstä vielä kolme uutta nimeä.

(3) Yksityiskohtainen kuvaus WUB-sitoumuksen täytäntöönpanon epäonnistumisesta on aloittamispäätöksen johdanto-osan 39–78 kappaleessa.

(4) Euraasialaisella vakuutusliiketoiminnalla viitataan ING Insurancen Euroopan ja Aasian liiketoimintaan.

Euroopan julkisen talouden velkakriisin syveneminen on vaikuttanut henkivakuutusten ottajien rahoitusomaisuuteen. Uuden Solvenssi II -direktiivin säännöistä ([1]) on epäselvyyttä, mikä tekee vakuutusyhtiön arvostamisesta vaikeaa julkisille sijoittajille ja teollisuuskumppaneille. Alankomaiden mukaan arvostamismittarit ovat heikentyneet, kun Euroopan ja Yhdysvaltojen henkivakuutusindeksit ovat historiallisen matalalla tasolla eli noin 0,4-kertaisia kirjanpitoarvoon nähden (vuoden 2009 jälkipuoliskolla vastaava arvo oli 0,9 kertaa kirjanpitoarvo).

(28) Tämän lisäksi […] (*) Nationale Nederlanden on […] jatkuvalla epävarmuudella, joka koskee koko toimialan laajuista harhaanjohtavan myynnin tapausta Alankomaissa (niin sanottu *Woekerpolissen*-tapaus). ING Insurance US:stä ING totesi, että […] sijoitussidonnaisten eläkevakuutusten osalta, jotka muodostavat suuren osan ING Insurance US:n taseesta ([2]).

(29) Tätä taustaa vasten ING ei enää kykene divestoimaan vakuutusliiketoimintaansa vuoden 2013 loppuun mennessä, minkä Alankomaat vahvisti vastauksena komission aloittamispäätökseen.

ING Direct Italian väitetty aggressiivinen hinnoittelu

(30) Mediobanca väitti 5 päivänä joulukuuta 2011 päivätyssä kirjeessään, että ING on toiminut Italian markkinoilla hintajohtajana ja rikkonut näin sille asetettua hintajohtajuuskieltoa. Tarkemmin sanottuna se väitti, että syyskuun 2011 neljännellä viikolla (19–25 päivänä syyskuuta) ING Direct Italia nosti uusille asiakkaille 12 kuukauden bruttokorkonsa 3,50 prosentista (edellisellä viikolla käytetty korko, joka oli ollut voimassa ainakin kesäkuun 2011 neljännestä viikosta lähtien) 4,20 prosenttiin ja asemoi näin itsensä hintajohtajaksi. Mediobancan mukaan Banca Sistema nosti ING Direct Italian uuden tarjouksen tuloksena syyskuun 2011 viimeisellä viikolla (26–30 päivänä syyskuuta) 12 kuukauden bruttokorkonsa kaikille asiakkaille 4,25 prosenttiin, mikä teki siitä ainakin teoriassa kilpailukykyisemmän tuotteen ([3]).

III. ALOITTAMISPÄÄTÖKSEN PERUSTEET

(31) Aloittamispäätöksessään komissio ilmaisi seuraavat epäilykset, jotka koskivat Alankomaiden ehdottamia muutoksia ja mahdollisuuksia varmistaa niiden avulla, että pääomapohjan vahvistamista koskeva toimenpide ja rakenneuudistustuki soveltuvat sisämarkkinoille jatkossakin:

Pääomapohjan vahvistamista koskevan toimenpiteen asianmukaista korvaamista koskevat epäilyt

(32) ING näyttää noudattaneen CT1-arvopaperien osalta opportunistista korvausstrategiaa, mikä vaikuttaa olevan ristiriidassa sen aiemmin ilmoittamien, osinkojen jakopolitiikkaa koskevien aikomusten kanssa. Komission mukaan ING näyttää noudattaneen jakopolitiikkaa, jolla kuponkikorkojen maksamista valtiolle rajoitettiin, vaikka ING olisi pystynyt maksamaan osinkoa toteutuneesta voitosta. CT1-arvopapereiden korvausehtoja koskevien selkeiden toimintarajoitusten puuttuessa komissio pelastamistukea koskevan päätöksen johdanto-osan 32 kappaleessa ilmaistujen varaumien mukaisesti epäili, oliko sen enää mahdollista katsoa pääomapohjan vahvistamista koskevan toimenpiteen soveltuvan muutoksitta sisämarkkinoille.

(33) Erityisesti kävi ilmi, että toimintarajoitukset olivat tarpeen ”valtiontuella keinotteluun” puuttumiseksi; siinä edunsaaja tekee strategisia päätöksiä, joilla pyritään minimoimaan ne jäsenvaltiolle maksettavat palautukset, jotka jäsenvaltio saisi, jos edunsaaja noudattaisi normaaleja liiketoimintamenettelyjään. Komission mielestä tällaisia rajoituksia voisivat olla joko korvauksen suurentaminen, takaisinmaksuaikataulun selventäminen tai jokin näiden toimenpiteiden yhdistelmä.

Epäilyt, jotka koskevat sitä, voidaanko rakenneuudistustuen soveltuvuus sisämarkkinoille varmistaa sitoumuksiin ehdotetulla muutoksella

(34) ING ehdotti WUB-pankin ydintoimintojen liittämistä NN Bank -pankkiin, kuten edellä johdanto-osan 4 kappaleessa on esitetty. Ehdotus, joka koski WUB-pankin divestointia sen jälkeen, kun se olisi liitetty uuteen NN Bank -pankkiin, annettiin tiedoksi komissiolle. Aloittamispäätöksen johdanto-osan 39–78 kappaleessa kuvatun rahoitustiedoista ja -ennusteista tehdyn alustavan arvion perusteella komissio esitti epäilyjä siitä, että NN Bank -pankki olisi erillinen yksikkö, ja epäili, olisiko sen divestoinnilla samaa kilpailullista arvoa kuin alkuperäisellä WUB-sitoumuksella.

(35) Komissio ilmaisi epäilyjä erityisesti siitä, olisiko NN Bank -pankki toimintakentältään ja tuotetarjonnaltaan verrattavissa WUB-sitoumukseen (koska ensin mainitulla oli viimeksi mainittua pienemmät markkinaosuudet ja heikommat tunnusluvut), eikä komissio ollut vakuuttunut siitä, tulisiko NN Bank -pankista riittävän vahva, jotta se voisi olla ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa suurehko toimija.

([1]) Solvenssi II -nimityksellä viitataan Euroopan parlamentin ja neuvoston vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) 25 päivänä marraskuuta 2009 antamaan direktiiviin 2009/138/EY, johon on sulautettu useita aiempia direktiivejä ja joka tulee todennäköisesti voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014. Siinä määriteltäisiin uudelleen erityisesti vakuutusyhtiöiden pääomaa koskevat vaatimukset.

(*) Luottamuksellinen tieto.

([2]) Sijoitussidonnaiset eläkevakuutukset muodostivat vuoden 2011 lopussa 27 prosenttia ING Insurance US:n taseesta. Sijoitussidonnaisten eläkevakuutusten tarjoaminen on lopetettu, ja ING hoitaa enää ainoastaan vanhoja eläkevakuutuksia.

([3]) Yksityiskohtainen kuvaus valituksesta on aloittamispäätöksen johdanto-osan 79–90 kappaleessa.

(36) Lisäksi komissio esitti epäilyjä siitä, olisiko NN Bank -pankki sellaisessa asemassa, että se voisi toimia itsenäisenä markkinatoimijana. Komissiolle toimitettujen tietojen perusteella ei ollut mahdollista riittävällä tavalla todeta, oliko NN Bank -pankin toiminta riittävän laajaa ja oliko sillä riittävät mahdollisuudet saada rahoitusta liiketoimintansa ylläpitämiseksi ja kasvattamiseksi. Kyseiset tiedot eivät myöskään vahvistaneet yksikön elinkelpoisuutta. Lisäksi komissio pohti, voitiinko ING Insurancen myymiselle asetettua aikataulua (vuoteen 2013 mennessä), jolla uuden pankin riippumattomuus haluttiin varmistaa, viimeisimpiin saatavilla oleviin tietoihin perustuvan markkinatilanteen kehityksen huomioon ottaen enää varmistaa; komissio vaatikin ING Insurance Europen divestointia koskevan aikataulun ajantasaistamista. Edellä esitetyn perusteella komissio ilmaisi epäilynsä siitä, varmistaisiko ehdotettu muutos enää tuen soveltuvuutta sisämarkkinoille.

ING Direct Italian hinnoittelukäyttäytymistä koskevat epäilyt

(37) Komissio päätti tutkia ING Direct Italian hinnoittelukäyttäytymistä. Jos Mediobancan väite ING Directin hinnoittelukäyttäytymisestä pitäisi paikkansa, se antaisi aihetta epäillä, oliko ING noudattanut sitoumusta, johon pelastamistukea koskeva päätös perustui ja jonka mukaan sen tuli pidättäytyä laajentamasta liiketoimintaansa tavalla, jota se ei olisi tehnyt ilman pääomapohjan vahvistamista koskevaa toimenpidettä. Komission selvitys kattaa myös kysymyksen siitä, kummat ovat ING Directin hinnoittelustrategian arvioinnin kannalta merkitykselliset markkinat: säästö- ja lainatuotteiden kokonaismarkkinat vai erikoistuneemmat internetin säästö- ja lainamarkkinat.

IV. KOLMANSIEN OSAPUOLTEN HUOMAUTUKSET

(38) Komissio on saanut seuraavat kolmansien osapuolten esittämät huomautukset:

ING:n huomautukset

(39) ING:n mukaan pelastamistukea koskevassa päätöksessä oleva uudelleen ilmoittamista koskeva sitoumus antaa komissiolle vain mahdollisuuden arvioida, onko todennäköistä, että ING maksaa vähintään 10 prosentin vuotuisen korvauksen.

(40) ING lunasti 21 päivänä joulukuuta 2009 500 miljoonaa CT1-arvopaperia (nimellisarvo 5 miljardia euroa) Alankomaille koituvalla 15 prosentin tuotolla. Lisäksi ING lunasti 13 päivänä toukokuuta 2011 vielä 200 miljoonaa CT1-arvopaperia (nimellisarvo 2 miljardia euroa) Alankomaille koituvalla 19,5 prosentin tuotolla niin, että Alankomaat saivat takaisin maksetuista 7 miljardista eurosta 17 prosentin vuotuisen kokonaistuoton. Näin ollen ING:n mukaan ei voida vakavasti asettaa kyseenalaiseksi sitä, saako valtio vähintään 10 prosentin vuotuisen kokonaistuoton.

(41) ING:n mukaan pelastamistukea koskevassa päätöksessä ei otettu (eikä voitu ottaa) huomioon viiden seuraavan vuoden kehitystä (julkisen talouden velkakriisi). Vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä komissio hyväksyi ING:n rakenneuudistussuunnitelman, jossa todettiin, että ING:n odotettiin pystyvän maksamaan osinkoja tavallisista osakkeistaan vasta vuodesta 2013 lähtien. Siksi ei ollut syytä olettaa, että ING maksaisi osinkoja vuosien 2008 ja 2013 välisenä aikana. Vastauksena aloittamista koskevaan päätökseen ING toteaa, ettei sen osinkopolitiikka ollut opportunistista. Vaikka ING ilmoitti olleensa voitollinen vuosina 2010 ja 2011, sen oli pidätettävä voitot vahvistaakseen pääomaansa uusien Basel III -vaatimusten mukaiseksi [1].

(42) ING huomauttaa, että Van Gogh -skenaario tarjoaa paremman mahdollisuuden saavuttaa komission tavoite luoda elinkelpoinen ja kilpailukykyinen yritys, joka on ING:n säilyttämästä liiketoiminnasta riippumaton ja erillinen.

(43) Van Gogh -skenaariossa NN Bank -pankilla on mahdollisuus tavoittaa useampia asiakkaita ja se voi toimia huomattavasti vahvemmalla vähittäisbrändillä kuin WUB-sitoumuksen mukaan olisi ollut mahdollista. Lisäksi Van Gogh -skenaario käsittää pidemmän aikavälin salkkujen rahoituksen kuin WUB-sitoumuksessa, minkä tuloksena on pankki, jolla on nykymarkkinoilla kilpailuetu, kun otetaan huomioon, ettei sillä ole asuntoluottosalkkua (back book) ja että sillä on monipuoliset rahoitusmahdollisuudet. WUB-pankin kanssa yhdistymällä NN Bank -pankki saa hyvät kasvumahdollisuudet nykyisessä haastavassa markkinatilanteessa.

(44) ING Insurance Europen yleisöantiin asti sekä ING Insurance Europe että WUB pysyvät operatiivisesti erillään muusta ING-konsernista niiden itsenäisyyden varmistamiseksi. Lisäksi ING on ehdottanut muitakin aitausmenettelyjä, joilla WUB-pankin ja uuden NN Bank -pankin yhdistämisen tuloksena syntyneen yksikön itsenäisyys vielä paremmin varmistettaisiin. ING:n mukaan Van Gogh -skenaario siis vastaa komission tavoitteita ja jopa ylittää ne.

(45) ING huomauttaa, ettei ole näyttöä siitä, että ING Direct Italia olisi rikkonut hintajohtajuuskieltoa. Mediobancan esittämä syytös, jonka mukaan ING Direct Italia ei noudattanut hintajohtajana toimimista koskevaa kieltoa, on perusteeton. Mediobanca mainitsi vain yhden konkreettisen tapauksen (syyskuu 2011), joka on kuitenkin tosiseikoiltaan virheellinen, koska Banca Sistema tarjosi ING:tä parempaa korkoa. Tarkemmin sanoen Banca Sistema tarjosi 4,25 prosentin korkoa jo 30 päivänä elokuuta 2011, mikä kävi ilmi komissiolle 13 päivänä kesäkuuta 2012 toimitetuista tiedoista.

(46) ING:n mukaan komission epäilyt siitä, olisiko ING voinut saavuttaa markkinaosuutensa ilman tukea, ovat perusteettomia. ING näytti toteen, ettei sen markkinaosuus

[1] Basel III:lla tarkoitetaan Baselin pankkivalvontakomitean kehittämiä uudistustoimenpiteitä, joilla vahvistetaan pankkisektorin sääntelyä, valvontaa ja riskinhallintaa.

Italiassa ole kasvanut tuen saamisen jälkeen. ING:n saama tuki ei sitä paitsi miltään osin koskenut ING Direct Europea (ING Direct Italia mukaan lukien).

(47) ING toteaa, että sen strategia ei ollut suuririskinen. ING:n sijoituksistaan kirjaamat tappiot, samoin kuin sen tekemät luottotappiovaraukset, johtuvat kriisistä sekä erityisistä riskinrajoitustoimenpiteistä, joihin ING ryhtyi suojautuakseen kriisin vaikutuksilta.

(48) ING toteaa, että komission, valvovan asiamiehen ja ING:n kesken on sovittu, että hintajohtajana toimimista koskevan kiellon vertailukohtana ovat markkinat kokonaisuudessaan: niin verkossa toimivat (online) kuin perinteisetkin (offline) markkinat ja sekä pienet että suuret kilpailijat. ING on myös sitä mieltä, ettei verkossa ja verkon ulkopuolella olevien markkinoiden välille ole syytä tehdä eroa rahoitustuotteiden osalta, koska pankitkaan eivät enää toimi puhtaasti joko verkossa tai sen ulkopuolella.

De Nederlandsche Bank NV:n huomautukset

(49) De Nederlandsche Bank NV, jäljempänä 'DNB', on rahoituslaitosten vakavaraisuutta valvova elin Alankomaissa, ja tässä ominaisuudessaan se haluaa ottaa kantaa seuraaviin asioihin:

— pääomapohjan vahvistamista koskevasta toimenpiteestä suoritettavan korvauksen asianmukaisuus ja ING:n päätös olla jakamatta osinkoa kolmena peräkkäisenä vuonna;

— WUB-pankin divestoinnin korvaaminen Van Gogh -skenaariolla.

(50) Korvauskysymyksestä DNB toteaa, että sen mielestä ING:n tilanne ei ollut sellainen, että se olisi voinut jakaa osinkoa omistajilleen. Tältä osin DNB selittää, että osinkojen jakaminen heikentää luottolaitoksen pääomaa, jos muu tilanne pysyy muuttumattomana ([1]); siksi osinkojen jakamista on analysoitava vakavaraisuuden kannalta. DNB selittää myös, että sen vakavaraisuusarviot ovat ennakoivia, joten niissä otetaan huomioon esimerkiksi sääntelyssä tapahtuvat muutokset. Käytännössä DNB viittaa pian voimaan tulevaan Basel III -säännöstöön, jossa pankkien pääomavaatimuksia korotetaan huomattavasti. DNB:n mukaan *"tärkein yksittäinen tapa kasvaa näiden uusien vaatimusten mittaiseksi on voittojen pidättäminen"*. DNG kertoo, että sekä vuonna 2010 että vuonna 2011 ING ja DNB kävivät jatkuvaa vuoropuhelua, jossa ING yritti maksimoida valtiontuen takaisinmaksun ottaen kuitenkin huomioon sen rajoituksen, että sen pääomatilanteen oli pysyttävä vakavaraisuuden kannalta hyväksyttävällä tasolla. Tämän seurauksena ING:n pääomatilanne ei enää sallinut osinkojen jakamista tai mitään muita sellaisia toimia, jotka olisivat heikentäneet sen ydinpääomatilannetta entisestään.

(51) DNB otti kantaa myös Van Gogh -skenaarion toteuttamiskelpoisuuteen. DNB toteaa, että kun se tarkastelee WUB-pankkia erikseen, suurin osa WUB:n liiketoiminnasta perustuu saamisiin (lainat) eikä velkoihin (talletukset). WUB-pankin saamisiin perustuvalle liiketoimintamallille on siis ominaista se, että sen vähittäisrahoituksessa on aina tietty vajaus. Kun otetaan huomioon, miten vaikeaa riittävän tukkurahoituksen saaminen nykyisessä taloustilanteessa on, WUB:n kannalta on olennaisen tärkeää löytää vahva emoyhtiö, joka voi varmistaa WUB:n elinkelpoisuuden järjestämällä sille huomattavan suuruisen rahoituksen. WUB:n rahoituksessa olevan vajauksen huomioon ottaen DNB katsoo, että on ymmärrettävää, ettei ING löytänyt WUB:lle ostajaa, joka olisi halunnut ja voinut tarjota WUB:lle sen tarvitseman huomattavan suuruisen rahoituksen.

(52) DNB:n näkökulmasta suurin Van Gogh -skenaarion etu WUB-sitoumukseen verrattuna on se, että Van Gogh -skenaariossa siirrettävä WUB-pankin pääomapohja on WUB-sitoumukseen verrattuna pienempi. Näiden omaisuuserien kattamiseen vaaditaan vähemmän rahoitusta, mikä tekee Van Gogh -skenaariosta toteuttamiskelpoisemman vaihtoehdon. DNB toteaa lopuksi, ettei se olisi hyväksynyt sitä, että NN Bank -pankki olisi ostanut suuremman saamisiin perustuvan liiketoiminnan, mutta Van Gogh -skenaarion mukainen yrityskoko on vakavaraisuuden kannalta hyväksyttävissä oleva ratkaisu.

Nationale Nederlanden -pankin huomautukset ([2])

(53) Nationale Nederlanden ottaa kantaa NN Bank -pankin elinkelpoisuuteen ja kilpailukykyyn Van Gogh -skenaariossa. Nationale Nederlanden toteaa, ettei se epäile NN Bank -pankin elinkelpoisuutta ja että NN Bank ja WUB olisivat yhdessä kilpailukykyisempiä kuin kumpikin yksinään. Tässä yhteydessä Nationale Nederlanden viittaa NN Bank -pankin tasapainoisempaan ja monipuolisempaan liiketoimintamalliin, vahvempaan taseeseen, jonka pitäisi varmistaa rahoituksen tasainen saatavuus (keskeinen menestystekijä kilpailussa), 2,5 miljoonaan asiakkaaseen, laajempaan jakelumalliin ja suurempaan bränditietoisuuteen.

(54) Nationale Nederlanden katsoo, että pankki, jolla ei ole fyysistä konttoriverkostoa, on houkuttelevampi kuin pankki, jolla on kannettavanaan perinteisen konttoriverkoston toimintakustannukset. Käyttötilien osalta se uskoo, että käyttötilien tarjoaminen olisi NN Bank -pankille pikemminkin strateginen taakka kuin kilpailuetu.

([1]) Tässä ei oteta huomioon esimerkiksi pääoman kasvua tai divestointien tuottoja.

([2]) Lisätietoja yhtiöstä on tämän päätöksen johdanto-osan 21 kappaleessa

(55) Nationale Nederlanden toteaa, että Van Gogh -skenaario kasvattaa vähittäispankkitoiminnan kapasiteettia ja mittakaavaa nopeammin kuin mihin NN Bank yksin pystyisi.

WUB-pankin työntekijäneuvoston huomautukset

(56) WUB-pankin työntekijäneuvosto ottaa kantaa Van Gogh -skenaarioon ja toteaa, että on todellakin tarpeen varmistaa, että uusi pankki on pitkällä aikavälillä elinkelpoinen. Työntekijäneuvosto mainitsee muutamia esimerkkejä aloista, joilla uuden pankin on tätä varten kehitettävä dynaamisia toimintatapoja (varautuminen valtion uuteen kiinnelainapolitiikkaan tuoteinnovaatioiden avulla, välittäjiä koskevat uudet kehityssuunnat, uudet jakelukanavat ja informaatioteknologia).

(57) Työntekijäneuvosto korostaa, että komission joutuisa ratkaisu olisi myös WUB-pankin työntekijöiden edun mukainen.

WUB-pankin huomautukset

(58) WUB-pankin hallintoneuvosto ottaa kantaa uuden NN Bank -pankin elinkelpoisuuteen ja kilpailukykyyn sen ja WUB-pankin yhdistymisen jälkeen. Hallintoneuvosto uskoo yhtiön olevan elinkelpoinen ja kilpailukykyinen monesta syystä.

(59) Ensinnäkin hallintoneuvoston mielestä NN Bank -pankin kaltainen pieni pankki tarvitsee Nationale Nederlandenin kaltaisen vahvan emoyhtiön, joka parantaa esimerkiksi pääsyä tukkumarkkinoille.

(60) Toiseksi hallintoneuvosto toteaa, että Alankomaiden kiinnelainamarkkinat ovat haastavat ja että tärkeimmässä jakelukanavassa (jonka muodostavat itsenäiset välittäjät) on parhaillaan käynnissä huomattavia muutoksia. Uusi NN Bank -pankki pystyy hyödyntämään monijakelustrategiaa (joka käsittää esimerkiksi sidonnaisasiamiehet ja suorajakelun).

(61) Kolmanneksi lisäarvoa tuo hallintoneuvoston mielestä sekin, että Nationale Nederlandenin nimi ja maine tunnetaan markkinoilla hyvin.

(62) Lopuksi hallintoneuvosto toteaa myös, että Van Gogh -skenaarion ansiosta NN Bank -pankki voi keskittää resurssinsa yhteen organisaatioon ja yhteen brändiin. Näin sillä parannetaan organisaation tehokkuutta ja kilpailukykyä.

(63) Loppuhuomautuksena hallintoneuvosto mainitsee vielä, että Van Gogh -skenaario on tällä hetkellä käytettävissä olevista divestointivaihtoehdoista ainoa toteuttamiskelpoinen.

(64) Erillisessä kirjeessä WUB-pankin riippumattomat valvovat hallintoelimen jäsenet ilmaisevat tukevansa hallintoneuvoston kantaa ja toteavat nimenomaisesti tukevansa hallintoneuvoston kirjettä.

Vereniging Eigen Huisin huomautukset

(65) Alankomaalainen asunnonomistajien yhdistys Vereniging Eigen Huis, joka edustaa 700 000:ta alankomaalaista asuntovelallista, toimitti dokumenttielokuvan, jonka otsikko on "*Uw hypotheek als melkkoe*" ["Asuntolainasi lypsylehmänä"]. Siinä käsitellään Alankomaiden kiinnelainamarkkinoita (muun muassa sellaisia kysymyksiä kuin kiinnelainojen nousevia hintoja Alankomaissa, muutoksessa olevaa kilpailutilannetta Alankomaissa sekä hintajohtajana toimimista koskevia kieltoja). Yhdistys viittaa kyseisiin tietoihin kolmannen arvion (eli ING Direct Italian hinnoittelukäyttäytymisen) kannalta merkityksellisinä tietoina.

Alankomaiden vastaus kolmansien osapuolten esittämiin huomautuksiin

(66) Alankomaat toteaa sen tosiseikan, että kolmannet osapuolet ovat esittäneet huomioita WUB-pankkiin ja Van Gogh -skenaarioon liittyvistä elinkelpoisuuskysymyksistä. Kaikki huomautusten esittäjät tukevat Van Gogh -skenaariota hyväksyttävissä olevana vaihtoehtona alkuperäiselle WUB-sitoumukselle. Lisäksi Alankomaat kiinnittää huomiota DNB:n toteamuksen, jonka mukaan Van Gogh -skenaario on vakavaraisuuden kannalta hyväksyttävissä oleva vaihtoehto.

(67) Kaikki huomautukset luettuaan Alankomaat suhtautuu luottavaisesti siihen, että Van Gogh -skenaario johtaa elinkelpoisen ja kilpailukykyisen uuden toimijan syntymiseen Alankomaiden vähittäismarkkinoille. Alankomaat ottaa huomioon myös pohdinnat, jotka koskevat epävarmuuden ajan kielteisiä vaikutuksia muun muassa työntekijöihin ja muihin sidosryhmiin. Alankomaat toivoo, että ING:n rakenneuudistussuunnitelman muutoksia koskeva päätös rauhoittaa WUB-pankkia ja sen työntekijöitä riittävästi. Lopuksi Alankomaat huomauttaa Vereniging Eigen Huisin huomautuksiin liittyen, että dokumenttielokuva koskee Alankomaiden asuntolainamarkkinoita, ja ehdottaa, että yhdistys ottaa asiassa yhteyttä Alankomaiden kilpailuviranomaiseen. Alankomaat huomauttaa, että kolmas kysymys, jota komission on arvioitava, koskee Mediobancan moitteita siitä, ettei ING Direct ole noudattanut hintajohtajana toimimista koskevaa kieltoa Italiassa.

V. **ALANKOMAIDEN KANTA**

5.1 TALOUSKEHITYKSEN VAIKUTUS ING:N 22 PÄIVÄNÄ LOKAKUUTA 2009 TEHDYN RAKENNEUUDISTUSSUUNNITELMAN TOTEUTTAMISEEN

(68) Alankomaiden mukaan Euroopassa vallitsevaa kriisiä ei osattu ennakoida, kun ING toimitti rakenneuudistussuunnitelmansa 22 päivänä lokakuuta 2009, eikä kriisin vaikutuksia selvästikään huomioitu silloin toimitetuissa rahoitussuunnitelmissa.

(69) Tästä vaikeasta tilanteesta huolimatta ING Bank -pankki teki edelleen hyvää taloudellista tulosta. Vuonna 2011 ING Bank -pankki osallistui Euroopan

pankkiviranomaisen, jäljempänä 'EPV', järjestämään [1] unioninlaajuiseen stressitestiin (heinä- ja lokakuussa). EPV ehdotti uudeksi Core Tier 1 -tavoitteeksi 9,0:aa prosenttia kesäkuusta 2012 lähtien, ja ING on pystynyt saavuttamaan kyseiset uudet tavoitteet. Vakuutuspuolella ING on myös ryhtynyt merkittäviin toimiin parantaakseen suorituskykyään, kasvattaakseen suojaustaan (hedging) ja valmistellakseen vakuutusyhtiöitään toimimaan tulevaisuudessa itsenäisinä.

(70) ING:n rahoitus- ja likviditeettitilanne on lisäksi pysynyt terveenä. ING ei esimerkiksi käyttänyt EKP:n joulukuussa 2011 tai maaliskuussa 2012 tarjoamia pitkäaikaisia rahoitusoperaatioita.

(71) Julkisen talouden velkakriisin seurauksena ING kärsi huomattavia tappioita esimerkiksi Kreikan valtion joukkovelkakirjasalkustaan, jonka arvo aleni ainakin 80 prosenttia yksityisen sektorin osallistumisen seurauksena. Kyseinen arvonalennus merkitsi ING:lle noin miljardin euron kumulatiivisia tappioita.

5.2 ALANKOMAIDEN UUSI EHDOTUS

(72) Alankomaat toimitti komissiolle 31 päivänä lokakuuta 2012 uuden ehdotuksen, joka käsitti joukon muutoksia 22 päivänä lokakuuta 2009 esitettyyn rakenneuudistussuunnitelmaan. Sen tavoitteena oli puuttua aloittamista koskevassa päätöksessä esitettyihin huolenaiheisiin ja sitoutua uusiin ING Insurancen divestointia koskeviin määräaikoihin sekä rakenneuudistusajan pidentämiseen.

NN Bank -pankkia koskeva sitoumus, jolla korvataan WUB-sitoumus

(73) Alankomaiden uusi ehdotus, joka koskee NN Bank -pankin divestointia, perustuu aloittamista koskevan päätöksen johdanto-osan 39–78 kappaleessa kuvattuun ehdotukseen. Liitettävä NN Bank -pankki säilyttäisi uuden ehdotuksen mukaisesti kirjanpidossaan noin 3 miljardin euron arvosta kiinnelainoja [2] ja niihin liittyvää rahoitusta, kun taas ING pitäisi itsellään 34 miljardia euroa kiinnelainasalkusta, jota NN Bank -pankki osittain hoitaisi.

Rakenne ja tuotevalikoima

(74) Alankomaat uudistaa ING:lle antamansa sitoumuksen, jonka mukaan se muodostaa kyseisessä jäsenvaltiossa divestoitavaksi uuden yhtiön, jäljempänä 'divestoitava yhtiö',, joka luodaan ING:n nykyisen Alankomaiden vähittäispankkiliiketoiminnan pohjalle. Lopputuloksen on oltava sellainen, että uusi yhtiö on elinkelpoinen ja kilpailukykyinen, itsenäinen ja erillinen ING:n säilyttämistä liiketoiminnoista. Uusi yhtiö käsittää osia jo muodostetun WUB-pankin liiketoiminnasta sekä nykyisistä (rajallisista) äskettäin perustetun Nationale Nederlanden (NN Bank) -pankin pankkidivisioonan toiminnoista.

(75) Divestoitava yhtiö sijoitetaan ING Insurance/Investment Management (IM) Europen alaisuuteen, jolla on pitkäaikainen strateginen sitoumus Alankomaiden vähittäismarkkinoihin, ja se toimii jatkossa Nationale Nederlanden -brändin alaisuudessa (NN Bank -nimellä) omine rahoitusvalmiuksineen ja laajoine jakeluverkostoineen. Tämän seurauksena NN Bank -pankki divestoidaan osana ING Insurance Europea viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2015. Divestointi tapahtuu todennäköisesti yleisöantina.

(76) NN Bank -pankki tarjoaa laajan ja johdonmukaisen tuoteryhmän, joka käsittää kiinnelainoja, talletuksia, eläkesäästämistuotteita, sijoituksia ja kuluttajaluottotuotteita yhdistettyinä Nationale Nederlanenin keskeisiin vähittäisvakuutustuotteisiin (joihin kuuluu muun muassa henkivakuutustuotteita sekä esine- ja vahinkovakuutustuotteita). NN Bank pitää yhteyttä asiakkaisiinsa integroidun monikanavaisen jakelumallin välityksellä, jossa se käyttää itsenäisiä rahoitusneuvojia ja sidonnaisasiamiehiä, jotka neuvovat valtakunnallisesti monimutkaisiin rahoitustilanteisiin ja -tuotteisiin liittyvissä kysymyksissä, sekä myynnin ja asiakaspalvelun osalta enenevässä määrin Internetiä ja puhelinpalvelukeskuksia. Kyseisten jakelukanavien kautta tavoitetaan yhteensä yli 2,5 miljoonaa Nationale Nederlandenin asiakasta.

(77) Heinäkuun 11 päivänä 2012 toimitetun NN Bank -pankin liiketoimintasuunnitelman mukainen NN Bank -pankin arvioitu tase on seuraava:

Kuvio 1

NN Bank -pankin liiketoimintasuunnitelma (miljoonaa euroa)

Varat	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
Kiinnelainat	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Kuluttajarahoitus	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Käteisvarat ja muut rahavarat	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Oma pääoma	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**

[1] Yhteistyössä DNB:n, Euroopan keskuspankin (EKP), komission ja Euroopan järjestelmäriskikomitean kanssa.

[2] Heinäkuun 11 päivänä 2012 toimitetussa suunnitelmassa todettiin, että siirtyvän salkun arvo olisi aluksi 2,6 miljardia euroa.

Velat	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
Asiakastalletukset	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
Säästötalletukset	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Yritystalletukset/levensloop	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Eläkesäästämistuotteet – Kiinnelaina	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Eläkesäästämistuotteet – Lijfrente	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Tukkurahoitus	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
ING Bank -pankin rahoitus	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Pääomamarkkinat	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
RWA-erät	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**
Tier 1 -suhdeluku	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**	**[…]**

Pääoman tuotto

(78) Van Gogh -skenaarion mukaisen uuden liiketoiminnan (lisäsitoumukset mukaan lukien) oman pääoman tuotto-asteen (RoE) ennakoidaan viiden vuoden jälkeen olevan noin [7–12] prosenttia, ja pitkällä aikavälillä sen RoE kasvaa suuruusluokkaan [9–15] prosenttia.

Keskeisten tuotteiden tuotantotavoitteet

— Kiinnelainat

(79) Kiinnelainoissa NN Bank -pankki tekee uusia sopimuksia keskimäärin vähintään [1,5–6] miljardilla eurolla vuosittain (ING Bank -pankin omistaman (NN-brändillä tarjotun) salkun uudistamiset mukaan lukien) ja [2–9] prosenttia Alankomaiden markkinoiden kaikista kiinnelainoista, enintään [2–8] miljardia euroa vuosittain vuosina 2013 ([1])–2015. Elleivät nämä kriteerit täyty, ING sitoutuu seuraaviin toimiin:

— siirtämään yksittäiset asiakassuhteet siirtämällä kiinnelainat NN Bank -pankille (ING Bank -pankin kiinnelaina-asiakkaille tehtyjen yksilöllisten tarjousten perusteella ([2]), ([3])); ja

— siirtämään kyseisten kiinnelainojen omistusoikeuden ilman, että tästä koituu lisämaksua asiakkaalle tai kustannusta NN Bank -pankille; ja

— sallimaan sen, että NN Bank -pankki käyttää ING Bank -pankin jakelukanavia NN Bank -pankin kiinnelainojen tarjoamiseen ING Bank -pankin asiakkaille tavoitteiden saavuttamiseksi.

— Kuluttajaluotot

(80) Kuluttajaluotoissa NN Bank -pankki tekee uusia sopimuksia keskimäärin vähintään [10–100] miljoonalla eurolla vuosittain ja vähintään [0,5–4] prosenttia Alankomaiden markkinoiden koko kuluttajaluotoista joulukuun 31 päivään 2013 mennessä ([4]). NN Bank -pankki tekee uusia sopimuksia vähintään [40–140] miljoonalla eurolla vuosittain ja vähintään [0,5–6] prosenttia Alankomaiden markkinoiden koko kuluttajaluotoista joulukuun 31 päivästä 2015 lähtien mitattuna, enintään [100–200] miljoonaa euroa. Elleivät nämä kriteerit täyty, ING sitoutuu seuraaviin toimiin:

— siirtämään yksittäiset asiakassuhteet siirtämällä Alankomaiden ING Bank -pankin kuluttajaluottoasiakkuuksien salkun ([5]) NN Bank -pankille ([6]); ja

— siirtämään kyseisten kuluttajaluottojen omistusoikeuden ilman, että tästä koituu lisämaksua asiakkaalle tai kustannusta NN Bank -pankille.

— Maksuväline

(81) ING sitoutuu sisällyttämään NN Bank -pankkiin maksuvälineen, joka on muodoltaan NN-brändillä merkitty luottokortti ja jonka hinta kuluttajalle ei ole

([1]) Käyttöönotulohetkestä eli siitä hetkestä lukien, jolloin NN Bank -pankin edellä kuvattu rakenne aloittaa toimintansa.
([2]) ING Bank -pankin tytäryhtiöt mukaan lukien.
([3]) Siinä määrin kuin on tarpeen johdanto-osan 79 kappaleessa määritetyn markkinaosuuden saavuttamiseksi; valikoituja ING:n salkun osia, joiden maksukyvyttömyyden todennäköisyys (PD) ja tappio-osuus (LGD) vastaavat NN Bank -pankin liiketoimintasuunnitelmaa.
([4]) Siirtymäaikana Van Gogh -skenaarion käynnistämiseen saakka (kunnes edellä kuvattu NN Bank -pankin rakenne aloittaa toimintansa) WUB- ja NN Bank -pankki aloittavat kuluttajarahoitustarjontaa koskevien valmiuksiensa kehittämisen mahdollisimman pian. Kyseisen siirtymäajan vuoksi ING sitoutuu Van Gogh -skenaarion käynnistämisen ja joulukuun 31 päivän 2013 välisenä aikana suhteellisesti vastaavaan (pro rata) markkinatuotantoon. Tuotannon vajaus tiettynä vuonna korvataan seuraavina vuosina liiketoimintasuunnitelmien saavuttamiseksi.
([5]) Kyseinen Alankomaiden ING Bank -pankin kuluttajaluottoasiakkuuksien salkku on ING Bank -pankin omistama salkku.
([6]) Siinä määrin kuin on tarpeen johdanto-osan 80 kappaleessa määritetyn markkinaosuuden saavuttamiseksi; valikoituja ING:n salkun osia, joiden maksukyvyttömyyden todennäköisyys (PD) ja tappio-osuus (LGD) vastaavat NN Bank -pankin liiketoimintasuunnitelmaa.

pankkikortin hintaa suurempi. ING myöntää NN-brändillä merkittyjen luottokorttien haltijoille oikeuden käyttää maksutta pankkiautomaattejaan kolmen vuoden ajan kyseisen luottokortin käyttöönotosta enintään 31 päivään joulukuuta 2015 asti.

(82) ING lähettää NN Bank -pankkia koskevan markkinointiviestin 350 000 asiakkaalleen Alankomaiden yksityisyydensuojaa koskevan lainsäädännön mukaisesti. ING:n sallitaan selittää asiakkailleen, että viesti lähetetään siksi, että ING noudattaa Euroopan unionin valtiontukisääntöjä.

Suhteellinen kielto

(83) ING sitoutuu siihen, ettei ING Bank -pankin vuosittainen kiinnelainatuotanto (uudistamiset pois lukien) ole suurempi kuin [2–4] kertaa NN Bank -pankin uusi tuotanto. Neljännesvuoden aikana ING:n uusi tuotanto ei saa olla suurempi kuin [2,5–5] kertaa NN Bank -pankin uusi tuotanto samalla vuosineljänneksellä ja [2,25–4,5] kertaa NN Bank -pankin uusi tuotanto puolen vuoden aikana. Jos NN Bank -pankin vuotuinen uusi tuotanto ylittää [2–8] miljardia euroa, ING Bank -pankin uudelle tuotannolle ei aseteta rajoituksia (mikä tarkoittaa sitä, että jos yhden kuuden kuukauden jakson aikana NN Bank -pankin uusi tuotanto ylittää [1–4] miljardia euroa, ING:lle ei seuraavan kuuden kuukauden jakson osalta aseteta uuden tuotannon määrää koskevia rajoituksia).

(84) ING:n uuden tuotannon (uudistamiset pois lukien) ja NN Bank -pankin uuden tuotannon välinen [2–4]-kertainen suhde perustuu Alankomaiden toimittamassa kuvassa 2 esitettyihin lukuihin. Tammikuusta 2011 kesäkuuhun 2012 eli sillä ajanjaksolla, jota koskevat tiedot Alankomaat on toimittanut, keskimääräinen tuotanto vuositasolla oli [5–15] miljardia euroa; kun tämä jaetaan vuotta kohti [1,5–6] miljardilla eurolla (toisin sanoen sillä NN Bank -pankin vähimmäistuotannolla, johon ING on sitoutunut), se vastaa mainittua suhdetta.

Kuvio 2

ING:n uusi kiinnelainatuotanto vuonna 2011 ja vuoden 2012 ensimmäisellä puoliskolla

Alankomaiden kiinnelainat: uustuotanto ja uudistamiset (WUB-kiinnelainat pois luettuina)

MÄÄRÄT x 1 milj. EUR	tammi.11	helmi.11	maalis.11	huhti.11	touko.11	kesä.11	heinä.11	elo.11	syys.11
uustuotanto	878	835	1 020	856	921	888	762	679	549
uudistamiset	[500-1 000]	[300-800]	[300-800]	[500-1 000]	[500-1 000]	[500-1 000]	[600-1 100]	[600-1 200]	[600-1 200]
	loka.11	marras.11	joulu.11	tammi.11	helmi.12	maalis.12	huhti.12	touko.12	kesä.12
uustuotanto	485	369	466	403	421	624	627	571	547
uudistamiset	[600-1 200]	[500-1 000]	[600-1 200]	[600-1 200]	[500-1 000]	[400-900]	[600-1 200]	[600-1 200]	[600-1 200]

(85) NN Bank -pankin on toimitettava uutta tuotantoa koskevat tiedot (uudet hakemukset, hyväksytyt hakemukset) ja ennusteet ING:lle kuukausittain ilman tarpeetonta viivytystä. Rajoituksen noudattamista mitataan Kadasterin julkaisemien tuotantolukujen perusteella. ([1])

(86) Johdanto-osan 85 kappaleessa kuvattua rajoitusta sovelletaan tammikuun 1 päivästä 2013 alkaen joulukuun 31 päivään 2015 saakka. Siirtymäaikana NN Bank -pankin toiminnan käynnistymiseen asti ING sitoutuu siihen, että sen uusi tuotanto (uudistamiset pois lukien) on enintään [2–4] kertaa [1,5–6] miljardia ([3–24] miljardia) euroa vuosittain. ING raportoi kehityksestä neljännesvuosittain.

Omarahoitusta koskeva sitoumus

(87) NN Bank -pankki rahoittaa toimintansa suurelta osin itse vähittäistalletuksilla ja vakuutustoiminnasta yli jäävällä rahoituksella, joita täydennetään ulkoisella rahoituksella tarpeen mukaan. Nationale Nederlandenilla on mahdollisuus saada rahoitusta ja pääomaa kasvun ja kiinnelainatuotannon mahdollistamiseksi, mikä on nykyisissä markkinaoloissa kilpailuetu.

(88) NN Bank -pankin täytyy rahoittaa taseensa itse. NN Bank -pankin rahoitusprofiili on liiketoimintasuunnitelmassa esitetyn tase-ennusteen mukainen. Absoluuttisina määrinä mitattuna ING ei kasvata NN Bank -pankin rahoitustaan NN Bank -pankin kunkin vuoden liiketoimintasuunnitelmassa mainittuja summia suuremmaksi ja vuonna 2015 ING:n tarjoama rahoitus on enintään 2,7 miljardia euroa.

(89) Vuoden 2015 lopussa ING:n antama rahoitus (jonka enimmäismäärä on 2,7 miljardia euroa) on toteutettava jälkimarkkinakelpoisina arvopapereina, jolloin ING voi ostaa markkinahintaan vakuudellisia tai vakuudettomia velkakirjoja, kuten katettuja joukkovelkakirjoja tai asuntolainavakuudellisia arvopapereita (RMBS). Velkakirjojen ostajat voivat myös olla ING:n sijaan muita sijoittajia.

([1]) Kadaster on Alankomaiden julkinen maarekisteri.

Kaikkien velkakirjojen laina-ajan tulisi liikkeeseen laskettaessa olla vähintään viisi vuotta; 66 prosentin osalta laina-ajan tulisi olla vähintään seitsemän vuotta ja 33 prosentin osalta vähintään kymmenen vuotta. Markkinaehtoisen hinnan määrittely perustuu joko kyseisen arvopaperin omaan hinnoitteluun tai, jos ING on arvopaperin ainoa ostaja, valvovan asiamiehen ehdottamien vertailukelpoisten vertaistuotteiden sekundäärimarkkinahintoihin.

(90) NN Bank -pankin rahoituksen määrä (talletusten yhteismäärä ja tukkurahoitus) ([1]) on ensimmäisenä vuonna vähintään 75 prosenttia, toisena vuonna vähintään 80 prosenttia ja kolmantena vuonna vähintään 85 prosenttia (siten, että tukkurahoituksen määrä on enintään [1–4] miljardia euroa) perusskenaarion mukaisista ennusteista.

(91) Jos tosiasiallinen rahoitus jää sääntely-ympäristön ja/tai markkinatilanteen oleellisten muutosten vuoksi näitä osuuksia pienemmäksi niin, että tase-ennusteita joudutaan sen seurauksena tarkistamaan, ING ilmoittaa tästä valvovalle asiamiehelle ja komissiolle. Valvova asiamies ehdottaa komissiota kuultuaan, mitä komission hyväksynnän edellyttäviä toimenpiteitä olisi toteutettava NN Bank -pankin elinkelpoisuuden turvaamiseksi.

(92) ING:n rahoitusmäärä tarkistetaan vuosittain NN Bank -pankin toiminnan käynnistymisestä lähtien (toisin sanoen siitä lähtien, kun edellä kuvattu NN Bank -pankin rakenne aloittaa toimintansa) 31 päivään joulukuuta 2015 saakka.

(93) Elleivät NN Bank -pankin liiketoimintasuunnitelmassa esitetyt rahoitusennusteet täyty kunkin vuoden loppuun mennessä, ING ryhtyy seuraaviin korjaaviin toimenpiteisiin, jotka on kuvattu johdanto-osan 94–96 kappaleessa.

(94) Ensimmäisen vuoden jälkeen ING lähettää NN Bank -pankkia koskevan markkinointiviestin vielä 50 000:lle ING:n asiakkaalle, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 80 prosenttia, ja vielä 100 000:lle ING:n asiakkaalle, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 75 prosenttia perusskenaarion mukaisesta ensimmäisen vuoden ennusteesta. Toisen vuoden jälkeen ING lähettää NN Bank -pankkia koskevan markkinointiviestin vielä 100 000:lle ING:n asiakkaalle, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 85 prosenttia, ja vielä 150 000:lle ING:n asiakkaalle, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 80 prosenttia perusskenaarion mukaisesta toisen vuoden ennusteesta. Viestien lähettämisessä noudatetaan Alankomaiden yksityisyydensuojaa koskevaa lainsäädäntöä. ING:n sallitaan selittää asiakkailleen, että viesti on tarpeen, jotta ING noudattaa Euroopan unionin valtiontukisääntöjä.

([1]) ING:n (tai sen välittömien tai välillisten tytäryhtiöiden) tarjoama rahoitus pois lukien.

(95) Ensimmäisen vuoden jälkeen ING antaa NN Bank -pankille miljoonan euron suuruisen ylimääräisen markkinointibudjetin, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 80 prosenttia, ja kahden miljoonan euron suuruisen ylimääräisen markkinointibudjetin, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 75 prosenttia perusskenaarion mukaisesta ensimmäisen vuoden ennusteesta. Toisen vuoden jälkeen ING antaa NN Bank -pankille kahden miljoonan euron suuruisen ylimääräisen markkinointibudjetin, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 85 prosenttia, ja neljän miljoonan euron suuruisen ylimääräisen markkinointibudjetin, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 80 prosenttia perusskenaarion mukaisesta toisen vuoden ennusteesta. Kolmannen vuoden jälkeen ING antaa NN Bank -pankille viiden miljoonan euron suuruisen ylimääräisen markkinointibudjetin, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 85 prosenttia, ja kuuden miljoonan euron suuruisen ylimääräisen markkinointibudjetin, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 80 prosenttia perusskenaarion mukaisesta kolmannen vuoden ennusteesta. NN Bank -pankki käyttää kyseisiä markkinointibudjetteja uuteen suoramarkkinointiin ([2]).

(96) Jos vuoden 2015 tosiasiallinen rahoitus on alle 85 prosenttia perusskenaarion mukaisesta vuoden 2015 ennusteesta, ING jatkaa johdanto-osan 94–95 kappaleessa kuvattujen korjaavien toimenpiteiden lisäksi NN-brändillä merkittyjen luottokorttien haltijoiden oikeutta käyttää maksutta ING:n pankkiautomaatteja kahdella vuodella (31 päivään joulukuuta 2017) saakka.

(97) Komissio arvioi johdanto-osan 73–96 kappaleessa esitetyt sitoumukset, kun yli 50 prosenttia ING Insurance Europesta tai NN Bank -pankista on divestoitu tai 31 päivänä joulukuuta 2015, sen mukaan, kumpi ajankohta on näistä kahdesta aiempi. Sitoumukset päättyvät sinä päivänä, kun yli 50 prosenttia ING Insurance Europesta tai NN Bank -pankista on divestoitu, ellei ole toisin määritetty.

(98) NN Bank -pankki muodostetaan jo nimitetyn valvovan asiamiehen valvonnassa. ING eristää NN Bank -pankin suoja-aidalla, kunnes yli 50 prosenttia ING Insurance Europesta on divestoitu; valvova asiamies seuraa asiaa. Suoja-aitaamisen toteuttamiseksi johtavana suunnitteluperiaatteena on, että NN Bank -pankin ja NN Insurance -yhtiön on mahdollista riittävästi toteuttaa vähittäisvakuutus- ja vähittäispankkituotteiden ja -palvelujen välillä integroitua kaupallista strategiaa.

(99) Siirtymäaikana, joka on enintään 12 kuukautta NN Bank -pankin divestoinnista (siitä, kun yli 50 prosenttia ING Insurance Europesta ja NN Bank -pankista on divestoitu), ING pidättäytyy hankkimasta aktiivisesti asiakkaita tuotteille, joita NN Bank -pankki tarjoaa kyseisille asiakkaille tämän päätöksen hyväksymispäivänä.

([2]) Pääasiassa myyntiä edistäviä […] ja […] kannustimia sekä vähemmässä määrin muita markkinointikeinoja. Elleivät menetelmät koostu pääasiassa myyntiä edistävistä […] tai […] kannustimista, valvovan asiamiehen täytyy hyväksyä ne ja komissio voi hylätä ne.

Pääomittaminen

(100) Kun NN Bank -pankin liiketoimintasuunnitelma pannaan täytäntöön, ING säilyttää osan WUB:n olemassa olevasta kiinnelainasalkusta. NN Bank -pankin tase on aluksi vaatimaton, jotta varat ja velat voidaan asianmukaisesti sovittaa yhteen ja jotta pankki voi nopeasti kasvaa keskikokoiseksi toimijaksi. NN Bank -pankin pääomittaminen on riittävää sen pitkän aikavälin kasvusuunnitelman toteuttamiseksi: ING siirtää alkuvaiheen pääomanlisäyksenä ING:llä säilyvästä salkusta saatavat taloudelliset tuotot (kyseisen salkun (taloudellisten) tuottojen nettonykyarvon perusteella 350 miljoonaa euroa) sekä lisäpääomaa (enintään 120 miljoonaa euroa), jos sellaista tarvitaan, mutta viime kädessä vasta juuri ennen divestointia (jos Basel III -sääntelyn mukaisesta vähimmäisomavaraisuusasteesta tulee pakollinen ja kun NN Bank -pankki tarvitsee pääomaa liiketoimintasuunnitelmansa toteuttamiseksi). NN Bank -pankin pääomittamista koskeva suunniteltu kehitys varmistaa kasvun noin vuoteen 2016 saakka, minkä jälkeen NN Bank -pankki pystyy rahoittamaan kasvunsa itse. Lyhyesti sanottuna ING siis kantaa sillä säilyvästä kiinnelainasalkusta kaikki kustannukset ja riskit (maturiteettiin asti) ja siirtää sen tuotot NN Bank -pankille.

(101) ING sitoutuu siihen, että NN Bank -pankin ensisijaisia omia varoja (Tier 1) koskeva tavoite on vähintään 12 prosenttia (mikä on selvästi sääntelyyn perustuvaa vähimmäisvaatimusta korkeampi), aikaisintaan 31 päivänä joulukuuta 2015 tai kun ING Insurance- / IM Europa -yhtiöstä tai NN Bank -pankista on divestoitu yli 50 prosenttia.

Divestointia koskeva sitoumus

(102) ING pienentää edelleen 31 päivään joulukuuta 2015 asti tasettaan noin 45 prosenttia vuoden 2008 kolmannen vuosineljänneksen lukuihin verrattuna divestoinneilla ([1]) tai muilla toimenpiteillä, joiden tavoitteena on taseen pienentäminen (esim. lakkauttamalla salkkuja) ([2]). Sitoumuksen mukainen taseen pienentäminen perustuu vuoden 2008 kolmannen vuosineljänneksen tietoihin, eikä siinä ole otettu huomioon mahdollisia vaikutuksia, joita saattaa seurata orgaanisesta kasvusta, valuuttakurssien muutoksista, korkomuutoksista tai mahdollisista uusista lainsäädännön vaatimuksista johtuvista ylimääräisistä lisäyksistä, esimerkiksi sitä, että uusilla unioninlaajuisilla asetuksilla pankeilta saatetaan edellyttää merkittävästi suurempia maksuvalmiuspuskureita.

(103) ING:n liiketoimintojen taseen orgaanista (eli muutoin kuin yritysostojen kautta tapahtuvaa) kasvua ei rajoiteta. ING:n yleisenä toimintamallina on edelleen asiakkaiden sille uskomien varojen kasvun hyödyntäminen pääasiassa reaalitalouden luotonannon (yritykset ja kuluttajat) lisäämiseen ja vähentää suurempiriskisten varojen ryhmiin kuuluvia sijoituksiaan asuntolainavakuudellisissa ja liikekiinteistöluottovakuudellisissa arvopapereissa. ING:n yleisen riskienvähentämistoimintalinjan mukaisesti se ei ryhdy uusiin hankkeisiin, jotka lisäävät sen altistumista välittömille kiinteistöriskeille ([3]).

(104) ING sitoutuu divestoimaan yli 50 prosenttia ING Insurance Asia -toiminnoista ennen 31 päivää joulukuuta 2013, yli 50 prosenttia ING Insurance US -toiminnoista ennen 31 päivää joulukuuta 2014 ja yli 50 prosenttia ING Insurance Europa -toiminnoista ennen 31 päivää joulukuuta 2015 ([4]) niiden yksiköiden/liiketoimintojen lisäksi, jotka ING on jo divestoinut, jotka on ajettu alas tai päättyneet ja jotka on mainittu vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen johdanto-osan 77 kappaleessa ja uusimmassa etenemistä koskevassa kaksivuotisraportissa ([5]). US Insurance -liiketoiminnan osalta ING sitoutuu lisäksi divestoimaan vähintään 25 prosenttia liiketoiminnasta ennen 31 päivää joulukuuta 2013 ([6]).

(105) Jos yli 50 prosenttia ING:n määräysvallasta (osakkeina mitattuna) jossakin liiketoiminnassa divestoidaan, divestointivaatimuksen katsotaan täyttyvän. Tällöin ING menettää enemmistön hallituksessa ja eriyttää kyseisen liiketoiminnan kirjanpidossa (kansainvälisten tilinpäätösstandardien kirjanpitosääntöjen mukaisesti). ING divestoi jäljellä olevat osuutensa i) ING Insurance Europesta ennen 31 päivää joulukuuta 2018, ii) ING Insurance US:sta ennen 31 päivää joulukuuta 2016 ja iii) ING Insurance Asiasta ennen 31 päivää joulukuuta 2016.

(106) ING sitoutuu lopettamaan velkarahoituksen sijoittamisen tytäryhtiöihin osakepääomana (double leverage). Tätä varten, sitä mukaa kun vakuutustoiminnan divestointeja toteutetaan, divestointituloja käytetään tällaisen sijoittamisen vähentämiseen – siltä osin kuin kyseisiä tuloja ei tarvita jäljellä olevan vakuutustoiminnan velkaantuneisuusasteen (leverage) säilyttämiseen hyväksyttävällä tasolla – niin, että tuloksena on lopulta tällaisen double

([1]) ING toteuttaa vähintään [...] miljardia euroa taseen pientämistä (joka on suuruudeltaan 45 prosenttia) divestointien muodossa (22 päivänä lokakuuta 2009 tehdyn ING:n rakenneuudistussuunnitelman mukaisesti).

([2]) Sijoitussidonnaisten eläkevakuutusten (US Variable Annuities) ja US Financial Products -rahoitustuotteiden alasajo voidaan ottaa huomioon divestointina edellyttäen, että alasajon toteuttamisessa noudatetaan liitteessä II lueteltuja ehtoja.

([3]) Toisin sanoen kiinnelainat pois luettuina, koska niiden ei katsota muodostavan välitöntä kiinteistöriskiä.

([4]) 50 prosentilla tarkoitetaan osakemäärästä 50 prosenttia plus 1 sekä enemmistön menetystä hallituksessa ja yksikön kirjanpidon eriyttämistä.

([5]) ING:n rakenneuudistussuunnitelman 19 päivänä kesäkuuta 2012 tehtyä lopullista versiota koskevasta etenemisestä annettava raportti.

([6]) Yhdysvaltojen liiketoimintojen (Variable Annuities ja Financial Products) lakkaaminen katsotaan muodollisesti divestoinneiksi. Näiden toimintojen lakkaamisen, jota mitataan allokoidun oman pääoman perusteella (tilivuoden 2011 tietojen perusteella), ja divestoinnin, joka koskee vähintään 25:tä prosenttia ING Insurance US:n omistusosuudesta, on yhdessä muodostettava yli 50 prosentin (proforma) divestointi ennen 31 päivää joulukuuta 2014.

leverage -sijoittamisen lakkaaminen kokonaan. Siltä osin kuin ylijäämäpääomaa kertyy enemmän kuin Basel III- tai Solvenssi II -sääntelyn edellytysten täyttämiseen tarvitaan, ING Groupille jaettavat osingot voivat muodostaa erillisen lähteen, jolla double leverage -sijoittamisen lopettamista voidaan nopeuttaa.

Muutetut käyttäytymiseen liittyvät sitoumukset

Yritysostokielto

(107) Alankomaat sitoutuu lisäksi siihen, että ING noudattaa yritysostoja koskevaa kieltoa.

(108) ING pidättäytyy ostamasta rahoituslaitoksia lisäajan kuluessa 18 päivään marraskuuta 2015 asti tai siihen päivämäärään asti, jolloin yli 50 prosenttia Aasian vakuutusliiketoiminnoista, 50 prosenttia Insurance US -liiketoiminnoista ja 50 prosenttia Insurance Europe -liiketoiminnoista on divestoitu sen mukaan, kumpi näistä on aiempi ([1]). Lisäksi ING pidättäytyy samana aikana ostamasta muita liikeyrityksiä, jotka hidastaisivat CT1-arvopapereiden takaisinmaksua Alankomaille.

(109) Kyseisestä kiellosta huolimatta ING voi ostaa liikeyrityksiä komission luvalla erityisesti silloin, jos kauppa katsotaan olennaisen tärkeäksi ING:n taloudellisen vakauden tai kilpailuaseman takaamiseksi kyseisillä markkinoilla.

Hintajohtajuuskielto

(110) Alankomaat sitoutuu lisäksi siihen, että ING noudattaa hintajohtajana toimimista koskevaa kieltoa.

(111) Alankomaat nimittää ING:n ennalta valitseman ja ehdottaman valvovan asiamiehen valvomaan kyseistä sitoumusta, jäljempänä 'hintajohtajuuskieltoa valvova asiamies',. Hintajohtajuuskieltoa valvovan asiamiehen nimittäminen edellyttää komission hyväksyntää.

ING EU (muu kuin ING Direct) > 5 prosentin markkinaosuus

(112) Hintajohtajana toimimista koskevaa kieltoa ei sovelleta Alankomaiden osalta (kiinnelainat, talletukset, pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) talletukset, yksityispankkitoiminnot jne.). Muihin sellaisiin ING Directiin kuulumattomiin liiketoimintoihin Euroopan unionissa, joiden markkinaosuus on suurempi kuin 5 prosenttia, sovelletaan johdanto-osan 113–114 kappaleen mukaisia rajoituksia.

([1]) Insurance US:n osalta 50+ prosentin divestointikriteeri täyttyy, kun ING on divestoinut vähintään 25 prosenttia kyseisestä liiketoiminnasta ja kun otetaan huomioon lakkaavien Yhdysvaltojen liiketoimintojen proforma-divestointi (allokoidun oman pääoman perusteella tilivuoden 2011 tietojen mukaisesti).

(113) ING ei ilman komission etukäteishyväksyntää tarjoa ING:n vakiotuotteille (johdanto-osan 114 kappaleessa määritellyillä markkinoilla) edullisempia hintoja kuin sen kolme parhaat hinnat tarjoavaa suoraa kilpailijaa sellaisilla EU:n markkinoilla, joilla ING:n markkinaosuus on suurempi kuin 5 prosenttia. Näin ollen ING voi parhaimmillaankin tarjota tiettyä hintaa, kun markkinoilla on vähintään kolme hinnaltaan parempaa tuotetta.

(114) Sitoumus koskee ainoastaan ING:n vakiotuotteita seuraavilla tuotemarkkinoilla: i) vähittäistalletusmarkkinat, ii) vähittäiskiinnelainamarkkinat, iii) yksityispankkitoiminnot siltä osin kuin kyse on kiinnelaina- tai talletustuotteista tai iv) pk-yritysten talletukset (jolloin pk-yritys määritellään sen pk-yrityksen määritelmän mukaisesti, jota ING:n tavallisesti tai tällä hetkellä käyttää liiketoiminnassaan kyseisessä maassa). Kun ING saa tietoonsa, että sen tuotteistaan tarjoamat hinnat ovat edullisemmat kuin sen kolmen parhaan hintatarjouksen tehneen kilpailijan hinnat, se muuttaa mahdollisimman pian, ilman aiheetonta viivytystä, ([2]) hintaansa niin, että se täyttää kyseisen sitoumuksen vaatimukset. Hintojen määrittämisen yhteydessä ING arvioi, ovatko sen hinnat hintajohtajana toimimista koskevien rajoitusten mukaiset. Hintajohtajuuskiellon sekä lainsäädännön ja muun sääntelyn mukaisten hintojen sopimista koskevien rajoitusten välisten ristiriitojen minimoimiseksi ING rajoittaa tarjoustensa voimassaoloajan markkinoilla enintään kolmeen kuukauteen.

ING Direct EU

(115) ING:n pitkän aikavälin elinkelpoisuuden tukemiseksi ING Direct pidättäytyy, ilman komission etukäteishyväksyntää, tarjoamasta edullisempaa hintaa kuin sen parhaimmat hinnat tarjoava suora kilpailija (niistä kymmenestä rahoituslaitoksesta ([3]), joiden markkinaosuus kyseisillä tuotemarkkinoilla on suurin) ([4]) ING:n vakiotuotteiden osalta vähittäiskiinnelaina- ja vähittäistalletusmarkkinoilla EU:ssa. Näin ollen ING voi parhaimmillaankin tarjota tiettyä hintaa, kun markkinoilla on vähintään yksi hinnaltaan parempi tuote. Kaikkia kyseisen rahoituslaitoksen tarjoamia hintoja (toisten tuotemerkkien ja tytäryhtiöiden hinnat mukaan lukien) voidaan käyttää vertailukohtana.

(116) Heti, kun ING Direct saa tietää nousseensa hintajohtajaksi vähittäiskiinnelaina- tai vähittäistalletusmarkkinoilla EU:ssa, ING Direct muuttaa hintansa tasolle, joka on kyseisen sitoumuksen mukainen, mahdollisimman pian

([2]) Sanamuodolla "ilman aiheetonta viivytystä" tarkoitetaan, että ING muuttaa hintaansa [0–20] työpäivän kuluessa, jos se voi (paikalliseen) lainsäädäntöön ja muuhun sääntelyyn perustuvien sääntöjen perusteella tehdä niin.

([3]) Rahoituslaitos käsittää määritelmän mukaan kaikki samaan konserniin kuuluvat yritykset. Näin ollen myös toiset tuotemerkit ja tytäryhtiöt luetaan mukaan.

([4]) Ellei ING Direct itse kuulu kärkikymmenikköön, se voi käyttää vertailukohtana kymmentä (suurinta) toimijaa. Jos ING Direct kuuluu kymmenen suurimman toimijan joukkoon, vertailukohtana on käytettävä markkinoiden muita yhdeksää suurinta toimijaa. Viimeksi mainittu ei koske Itävallan ING Directia, joka voi aina verrata itseään kymmeneen muuhun (suurimpaan) toimijaan.

ilman aiheetonta viivytystä ([1]). Hintojen määrittämisen yhteydessä ING Direct arvioi, ovatko sen hinnat rajoitusten mukaiset. Hintajohtajuuskiellon sekä lainsäädännön ja muun sääntelyn mukaisten hintojen sopimista koskevien rajoitusten välisten ristiriitojen minimoimiseksi ING Direct rajoittaa tarjoustensa voimassaoloajan markkinoilla enintään kolmeen kuukauteen.

(117) Jos jokaisen kärkikymmenikköön kuuluvan rahoituslaitoksen parhaaseen hintaan perustuvassa vertailussa hintojen lukumäärä on alle kymmenen, käytetään yhdenneksitoista, kahdenneksitoista, kolmanneksitoista ja niin edelleen suurinta rahoituslaitosta, kunnes eri rahoituslaitoksilta on löydetty kymmenen hintaa.

(118) Kunkin maan ja tuoteryhmän osalta on sovittu ennalta määritetystä rahoituslaitosten kymmenen kärjessä -luettelosta (joka on sisällytetty tekniseen liitteeseen, jota käytetään seurannan perusteena); sitä käytetään 30 päivään kesäkuuta 2013 saakka ja päivitetään säännöllisesti. Vuoden 2013 toisella neljänneksellä hintajohtajuuskieltoa valvova asiamies ([2]) tarkistaa luettelon ja ehdottaa tarvittaessa muutoksia.

(119) Espanjan, Ranskan ja Italian osalta on tehty erilliset vertailusopimukset. Italian tapauksessa (core rate) ING sitoutuu hintaan, joka on pienempi kuin korkein Italiassa tarjottu core rate -hinta koko talletusmarkkinoihin verrattaessa (kun pois suljetaan kolme niche-toimijaa: […]). Hintajohtajuuskieltoa valvova asiamies arvioi uudet markkinoille tulijat. Italian vaihtuvakorkoisten talletusten korkotarjousten vertailukohta muodostetaan rahoituslaitosten kärkikymmenikön perusteella. Jokaisesta rahoituslaitoksesta otetaan huomioon korkein vaihtuvakorkoisten talletusten korkotarjous. Ellei rahoituslaitos anna vaihtuvakorkoisille talletuksille korkotarjousta, huomioon otetaan sen sijaan korkein [1–12] kuukauden määräaikaistalletusta koskeva tarjous. Jos kärkikymmenikön rahoituslaitoksista useampi kuin [2–6] antaa vaihtuvakorkoisille talletuksille korkotarjouksen, mahdollisuus ottaa huomioon [1–12] kuukauden määräaikaistalletuksia ei enää päde. ING sitoutuu vertailulistan parasta tarjousta pienempään hintaan. Tarkemmat tiedot poikkeuksista sekä muita selvennyksiä on liitteessä, johon viitataan johdanto-osan 118 kappaleessa.

(120) ING ei myöskään tarjoa ostohoukuttimia (kuten käteisbonuksia) talletustilin avaamisesta, jos ne ovat yhdessä tarjotun koron kanssa edullisempia kuin koron ja ostohoukuttimen paras yhdistelmä talletusmarkkinoilla. Lisäksi kun tarjotaan tuotepakettia (johon sisältyy talletustili), tällaisen paketin osalta korkojen ja ostohoukuttimen yhdistelmä ei saa olla parempi kuin korkojen ja ostohoukuttimien paras yhdistelmä talletusmarkkinoilla tai samanlaisesta paketista. Paketti sisältää itse tuotteen hinnoittelun. Tarjouksen yhdistetyn arvon laskemiseksi ostohoukutin diskontataan ING:n keskimääräisellä ensimmäisellä talletuksella kyseisessä kampanjassa kahdentoista kuukauden jaksolla, jolloin saadaan tosiasiallinen yhdistetty korko. ING Retailin ([3]) osalta paketteja verrataan kolmeen parhaan hinnan tarjoavaan kilpailijaan. ING Directin osalta paketteja verrataan niihin kymmeneen rahoituslaitokseen, joilla on suurin markkinaosuus vastaavilla tuotemarkkinoilla.

(121) Jos markkinoilla tapahtuvat muutokset johtavat siihen, ettei tietyssä vertailuryhmässä ole merkittävää kilpailua, vaikka kaikki rahoituslaitokset otettaisiin huomioon, tai jos kilpailijat i) antavat asiakkaille väärää tai epätydellistä tietoa ING:n hintajohtajuuskiellosta tai ii) yrittävät saattaa ING:n vaaraan rikkoa hintajohtajuuskieltoa, hintajohtajuuskieltoa valvova asiamies tekee komissiota kuultuaan ehdotuksen ja pyytää komissiolta ja ING:ltä suostumuksen löytääkseen liitteeseen sisältyvien ratkaisujen hengen mukaisen ratkaisun.

(122) Hintajohtajuuskieltoa koskevat sitoumukset, jotka ING teki vuonna 2009 ja jotka on sisällytetty vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen liitteeseen, pysyvät voimassa kolmen kuukauden siirtymäajan tämän päätöksen tekemisestä lukien. Liitteessä I tarkoitetut muutetut rajoitukset tulevat voimaan kolme kuukautta tämän päätöksen tekemisen jälkeen. Hintajohtajuuskielto on voimassa 18 päivään marraskuuta 2015 saakka tai siihen päivään, jolloin yli 50 prosenttia Aasian vakuutustoiminnoista, 50 prosenttia Yhdysvaltojen vakuutustoiminnoista ([4]) ja 50 prosenttia Euroopan vakuutustoiminnoista on divestoitu, sen mukaan, kumpi näistä ajankohdista on aiempi.

Rakenneuudistusjakson jatkaminen ja muiden rakenneuudistussuunnitelman sitoumusten jatkaminen

(123) ING pyrkii jatkossakin muussa kuin talletuksiin perustuvassa rahoituksessaan kohti pitkäaikaisempaa rahoitusta laskemalla liikkeeseen uusia velkainstrumentteja, joiden laina-aika on pidempi kuin vuosi. Tämä strategia merkitsee sitä, että vastaava erääntyneen pitkäaikaisrahoituksen (jonka laina-aika on yli vuosi) osuus ING:n taseen muita kuin talletuksia koskevassa osassa kasvaa edelleen. Tällaisen strategian onnistuminen riippuu siitä, palaavatko markkinat stressittömämpään tilaan.

([1]) Sanamuodolla ”ilman aiheetonta viivytystä” tarkoitetaan, että ING muuttaa hintaansa [0–20] työpäivän kuluessa, jos se voi (paikalliseen) lainsäädäntöön ja muuhun sääntelyyn perustuvien sääntöjen perusteella tehdä niin.

([2]) Ks johdanto-osan 124 kappale.

([3]) Toisin sanoen kaikki ING:n toimipisteet tai tytäryhtiöt, jotka eivät kuulu ING Directiin ja joiden markkinaosuus on yli 5 prosenttia.

([4]) Yhdysvaltojen vakuutustoimintojen (Insurance US) osalta 50+ prosentin divestointikriteeri täyttyy, kun ING on divestoinut 25 prosenttia kyseisestä liiketoiminnasta ja kun otetaan huomioon lakkaavien liiketoimintojen proforma-divestointi (allokoidun oman pääoman perusteella (tilivuoden 2011 tiedot)).

(124) Ensisijaisen ja toissijaisen oman pääoman (Tier 1 ja Tier 2) ehtoisia arvopapereita koskevan osto-option käyttämisen osalta Alankomaat sitoutuu siihen, että ING ehdottaa toissijaisen oman pääoman (Tier 2) ehtoisia ja sekamuotoisia oman pääoman (Tier 1) ehtoisia instrumentteja koskevan osto-option käyttämistä tai takaisinostoa aina komissiolle luvan saamiseksi 18 päivään marraskuuta 2014 saakka tai siihen päivään saakka, jolloin ING on maksanut Alankomaille kokonaan takaisin CT1-arvopaperit, sen mukaan, kumpi ajankohta on aiempi (sekä CT1-kuponkikorot ja takaisinostopalkkiot).

(125) ING:n ei ole pakko lykätä kuponkikorkojen maksamista sekamuotoisista instrumenteista.

(126) Alankomaiden viranomaiset ymmärtävät, ettei komissio hyväksy sitä, että valtiontuen saajat maksavat hyvitystä omista varoistaan (oma pääoma ja etuoikeusasemaltaan huonompi velka), jos niiden toiminnasta ei saada riittävästi tuottoa, ja että tältä osin komissio ei periaatteessa hyväksy toissijaisen oman pääoman (Tier 2) ehtoisia ja sekamuotoisia ensisijaisen oman pääoman (Tier 1) ehtoisia instrumentteja koskevien osto-optioiden käyttöä.

(127) Johdanto-osan 126 kappaleen mukaisesta rajoituksesta huolimatta ING:n sallitaan käyttää 1,25 miljardin euron osto-optio sekamuotoiseen ING Verzekeringen NV (ISIN XS0130855108) -instrumenttiin, joka sisältää määräysvallan muuttumista koskevan lausekkeen, jonka soveltaminen johtaisi ING Verzekeringen NV:n maksukyvyttömyyteen. Kyseistä instrumenttia koskevan osto-option käyttäminen on edellytyksenä erillisen vakuutusliiketoiminnan muodostamiselle vaaditun rakenneuudistuksen yhteydessä. Määräysvallan muuttumista koskeva lauseke tulee sovellettavaksi, kun Insurance Asia divestoidaan.

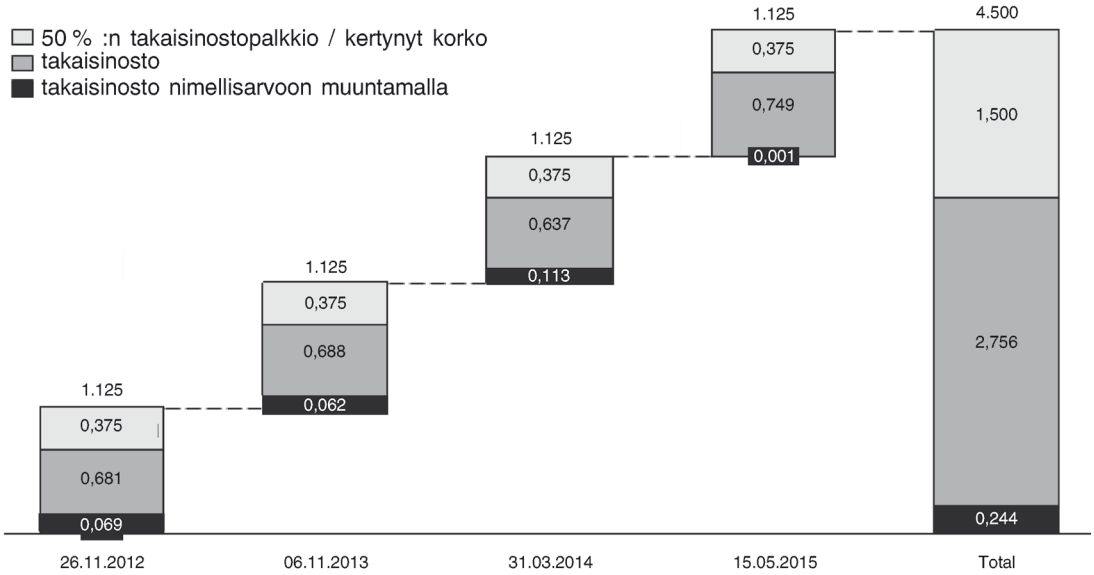
(128) Alankomaat sitoutuu varmistamaan, että ING pidättäytyy massamarkkinoinnista, jossa pääomapohjan vahvistamista koskeva toimenpide esitetään kilpailuvalttina.

(129) Alankomaat sitoutuu siihen, että ING:n rakenneuudistuksen koko täytäntöönpano on saatettu päätökseen 31. joulukuuta 2015 mennessä, ellei toisin ole ilmoitettu esimerkiksi ING Insurance -liiketoiminnassa jäljelle jäävän omistusosuuden (alle 50 prosentin omistusosuuden) divestoinnin osalta.

Takaisinmaksuaikataulu

(130) ING maksaa jäljellä olevat 300 000 000 Core Tier 1 -arvopaperia takaisin Alankomaille seuraavan aikataulun mukaisesti: i) 1 125 miljoonaa euroa 26 päivään marraskuuta 2012 mennessä, ii) 1 125 miljoonaa euroa 6 päivään marraskuuta 2013 mennessä, iii) 1 125 miljoonaa euroa 31 päivään maaliskuuta 2014 mennessä ja iv) 1 125 miljoonaa euroa 15 päivään toukokuuta 2015 mennessä siten kuin alla olevassa takaisinmaksuaikataulussa on tarkemmin eritelty.

Takaisinmaksuaikataulu
(miljardia euroa)

Jotta kokonaismaksu olisi määrältään täsmälleen 4,5 miljardia euroa, ING:n on hyvin pienen osan osalta käytettävä CT1-arvopapereiden muunto-optiotaan, koska takaisinosto 150 prosentilla saa aikaan koron kertymisen, ellei sitä tehdä toukokuun 13 päivänä joka vuosi. Tällaisen muuntamisen tapauksessa (siten kuin alla olevassa sitoumuksessa on kuvattu) Alankomaat toteuttaa takaisinoston nimellisarvoon käteisellä.

(131) Kyseiset takaisinmaksut tehdään pääsääntöisesti ostamalla Alankomailta takaisin CT1-arvopapereita ja maksamalla niitä koskeva 50 prosentin takaisinostopalkkio. Aikataulun tuloksena takaisin maksetaan yhteensä 4,5 miljardia euroa, mikä vastaa täsmälleen 12,5 prosentin efektiivistä korkoa: tämä ylittää pelastamistukea koskevassa päätöksessä mainitun vähintään 10 prosentin kokonaistuoton. ING käyttää muunto-optiotaan ainoastaan siinä määrin

kuin kuponkikorkoja on maksettava ja/tai kertynyt korko lankeaa maksettavaksi, siten, että tuotot ovat yhteensä 4,5 miljardia euroa. Tällaisessa tapauksessa kuponkikorkoja ja/tai kertynyttä korkoa koskevat maksut, jotka johtavat 4,5 miljardin euron kokonaissumman ylittävään tuottoon, tosiasiallisesti vähennetään 50 prosentin takaisinostopalkkiosta tai tapauskohtaisesti hyvitetään sen määrässä. Takaisinmaksun kokonaismäärä 4,5 miljardia euroa voidaan saavuttaa muuntamalla osa jäljellä olevista arvopapereista prorata-periaatteella takaisinostamisen sijaan. Kaikkien jäljellä olevien maksujen yhteissumma (nimellisarvot, takaisinostopalkkiot, kuponkikorot ja/tai kertyneet korot) on 4,5 miljardia euroa.

(132) Erien tosiasialliset, edellä mainitun aikataulun mukaiset takaisinmaksut ovat ehdollisia DNB:n hyväksyntään saakka.

(133) ING:n tavoitteena on suorittaa takaisinmaksu Alankomaille mahdollisimman nopeasti, ja ING nopeuttaa maksuja, jos se voi vallitsevissa rahoitusoloissa vakavaraisuuden säilyttäen tehdä niin. Jos ING nopeuttaa maksuja, tämä johtaa yli 12,5 prosentin efektiiviseen korkoon ([1]).

(134) Ellei takaisinmaksuerää pystytä suorittamaan kokonaan tai osittain, ING korvaa tämän nostamalla vastaavasti seuraavaa erää. Alankomaat sitoutuu ilmoittamaan pääomapohjan vahvistamista koskevasta toimenpiteestä uudelleen siinä tapauksessa, että ING ei suorita kokonaisuudessaan kahta peräkkäistä takaisinmaksuerää.

(135) Ellei ING maksa aikataulun mukaisesti takaisin yhteensä 4,5 miljardia euroa 15 päivään toukokuuta 2015 mennessä, Alankomaat sitoutuu ilmoittamaan pääomapohjan vahvistamista koskevasta toimenpiteestä uudelleen.

Alankomaiden lisähuomautukset CT1-arvopapereiden takaisinmaksusta

(136) Takaisinmaksuaikataulun osalta on muistettava, että CT1-arvopapereiden ehtojen mukaisesti ING oli kolme vuotta pääoman vahvistamista koskevan toimenpiteen myöntämisen jälkeen vapaa valitsemaan, maksaisiko se CT1-arvopaperit takaisin 150 prosentin hinnasta vai muuntaisiko se ne osakkeiksi yksi yhteen -periaatteella (jolloin Alankomaat voisi vaatia takaisinmaksua käteisellä 100 prosentin hinnasta). Alankomaat muistutti, että ING:n oikeus muuntaa CT1-arvopaperit osakkeiksi aktivoitiin 12 päivänä marraskuuta 2011.

(137) Alankomaat viittaa ING:n takaisinmaksuaikatauluun, jossa kokonaismaksun määrä on 4,5 miljardia euroa ja jossa muunto-oikeutta käytetään hyvin rajallisesti. Tähän päätökseen sisältyvä takaisinmaksuaikataulu tuottaa 12,5 prosentin efektiivisen koron. […]

(138) Alankomaat ilmoitti komissiolle myös, että DNB teki 22 päivänä lokakuuta 2012 puitepäätöksen, joka perustui tässä päätöksessä tarkasteltuihin divestointitoimenpiteisiin. Divestointitoimenpiteitä koskevan puitehyväksynnän lisäksi DNB:n täytyy lisäksi hyväksyä takaisinmaksuhetkellä kukin CT1-arvopapereiden takaisinmaksuerä sen varmistamiseksi, että takaisinmaksu on vakavaraisuuden kannalta hyväksyttävissä. DNB on jo hyväksynyt nimellisarvoa koskevan 750 miljoonan euron ja vuoden 2012 takaisinostopalkkiot sisältävän 1,125 miljardin euron takaisinmaksun. Alankomaat suhtautuu luottavaisesti siihen, että elleivät markkinaolosuhteet olennaisesti muutu ja jos ING toimii pääomasuunnitelmansa mukaisesti, DNB hyväksyy liitteen I mukaiset takaisinmaksuerät.

Valvontaa ja uudelleenilmoittamista koskeva sitoumus

(139) Kaikkien liitteessä I lueteltujen sitoumusten ja velvollisuuksien täydellistä ja asianmukaista täytäntöönpanoa valvoo jatkuvasti ja huolellisesti 31 päivään joulukuuta 2015 asti asianmukaisen pätevyyden omaava valvova asiamies, joka on ING:sta riippumaton. Yritys, jolle kyseinen tehtävä on tällä hetkellä uskottu, jatkaa Van Gogh -skenaariota koskevan sitoumuksen ja kaikkien muiden liitteessä I lueteltujen sitoumusten valvomista hintajohtajuuskiellon valvomista lukuun ottamatta. Hintajohtajuuskieltoa valvoo uusi asiamies, niin sanottu hintajohtajuuskieltoa valvova asiamies. Komissio tarkistaa molempien asiamiesten nimityksen ja toiminnan kuuden kuukauden kuluttua ja siitä lähtien jatkuvasti. ING vastaa kaikista rakenneuudistusmenettelyn aikana nimitettyjen asiamiesten kuluista.

(140) ING ja Alankomaat sitoutuvat siihen, että rakenneuudistussuunnitelman täytäntöönpanon etenemistä koskevat raportit toimitetaan komissiolle kuuden kuukauden välein 31 päivään joulukuuta 2013 saakka ja sen jälkeen vuosittain vuoteen 2018 saakka tai kunnes ING:n vakuutusliiketoiminta on kokonaisuudessaan divestoitu.

(141) Ellei ING ole noudattanut divestointia koskevaa sitoumusta tai jotakin NN Bank -pankkiin liittyvää sitoumusta, joka oli pantava täytäntöön vuonna 2015, Alankomaat ilmoittaa pääomapohjan vahvistamista koskevasta toimenpiteestä uudelleen komissiolle.

5.3 LISÄTIETOJA ING DIRECTISTA

(142) Alankomaiden mukaan Mediobancan väite ei pidä paikkaansa, koska Banca Sistema nosti korkonsa 4,25 prosenttiin 30 päivänä elokuuta 2011. ING esitti näyttöä siitä, että Banca Sisteman SI Conto! -tililleen tarjoama korko 30 päivänä elokuuta 2011 oli 4,25 prosenttia.

(143) Alankomaiden mukaan ING:n markkinaosuus talletuksista Italiassa laski vuoden 2008 lopun, jolloin valtiontuki saatiin, [1–4] prosentista vuoden 2011 lopun [1–4] prosenttiin.

([1]) Efektiivinen korko olisi tällöin korkeampi, koska takaisinmaksettava kokonaismäärä ei laskisi mutta takaisinmaksu aikaistuisi, jolloin ajanjakso, jolta efektiivinen korko lasketaan, lyhenisi.

(144) Alankomaat selitti komissiolle, että vaikka ING katsoo muodollisesti noudattaneensa hintajohtajuuskieltoa Italiassa, ING on halukas hyväksymään tarkistetun hintajohtajuuskiellon välttääkseen väärinkäsitykset ja vastatakseen komission huolenaiheisiin niin, että Italian Mediobancan moitteiden kaltaiselta arvostelulta vältytään. Joillakin markkinoilla, kuten Italiassa, ING Direct tarjoaa tuotteita, joita valtavirtapankit eivät tarjoa. Näin ollen ING Direct joutui toisinaan vertaamaan näitä tuotteita pienempien toimijoiden vähemmän tarjottuihin tuotteisiin. Tarkistetulla hintajohtajuuskiellolla varmistetaan, että ING Directin hintoja verrataan kymmeneen tärkeimpään valtavirtaan kuuluvaan rahoituslaitokseen (konserniin). Tarkistettuun hintajohtajuuskieltoon sisältyy myös (menettelyllisiä) selvennyksiä ja/tai muutoksia, jotka koskevat esimerkiksi hintojen tarkistamisen aikataulua sen jälkeen, kun ING on saanut tietää hintajohtajan asemastaan, yhdistettynä markkinatarjonnan voimassaoloa koskevaan rajoitukseen.

(145) ING Directin taloudellisen tuloksen osalta Alankomaat toimitti tietoja, joiden mukaan ING Directin 608 miljoonan euron arvonalenemiset johtuvat Kreikan valtion joukkovelkakirjojen 347 miljoonan euron arvonalenemisesta. Arvonalenemisista 187 miljoonaa euroa selittyy sillä, että ING Direct vähensi sijoituksiaan ylikeskittyneisiin omaisuuseriin alueella, jonka ING luokittelee ”eteläiseksi Euroopaksi”. Tämä 187 miljoonan euron tappio oli seurausta 2,3 miljardin arvoisten tähän luokkaan kuuluvien sijoitusten myynnistä. Loput 74 miljoonaa euroa arvonalenemisista liittyivät ING Direct US:n asuntolainavakuudellisten arvopapereiden (RMBS) salkkuun.

(146) Toimitettujen tietojen perusteella vuoden 2011 luottotappiovaraukset jakaantuvat ING Direct USA:n kirjaamaan 326 miljoonaan euroon ja muiden kohteiden vain 136 miljoonaan euroon.

VI. **ARVIOINTI**

(147) Tämä päätös koskee pääoman vahvistamista koskevan toimenpiteen uudelleen ilmoittamista ja 22 päivänä lokakuuta 2009 tehdyn rakenneuudistussuunnitelman muutosta koskevien epäilyjen sekä vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä hyväksyttyjen sitoumusten arviointia. Kyseisten epäilyjen käsittelemiseksi Alankomaat on ajantasaistanut aiemmin toimittamaansa rakenneuudistussuunnitelmaa ja sitoumuksia ([1]), jäljempänä myös ’muutos’, joka on tämän arvioinnin perusta. Komissio voi hyväksyä rakenneuudistussuunnitelman ja sitoumusten muutoksen, koska sillä on harkintavalta sallia tällaisia muutoksia, kunhan muutokset vastaavat alkuperäisiä vastinparejaan siten, että myös muutoksilla varmistetaan tuen soveltuvuus sisämarkkinoille ja ettei niihin liity lisätukea.

6.1. EI MYÖNNETTÄVÄÄ LISÄTUKEA

(148) Tähän muutokseen ei liity lisätukea ING:n hyväksi.

(149) Komissio totesi vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä, että ING on saanut valtiontukea yli 15 miljardia euroa, mistä pääoman vahvistamista koskevan toimenpiteen osuus on 10 miljardia euroa. Lisäksi komissio totesi, että CT1-arvopapereiden takaisinmaksuehtojen muutos oli valtiontukea ING:n hyväksi.

(150) Komissio huomauttaa, etteivät ilmoitetut muutokset muuta CT1-arvopapereiden takaisinmaksuehtoja. Alankomaiden takaisinmaksuaikataulua koskeva sitoumus on pelastamistukea koskevassa päätöksessä hyväksyttyjen takaisinmaksuehtojen mukainen. Kyseinen aikataulu sallii osittaisen takaisinoston 150 prosentin hintaan ja osittaisen muuntamisen ([2]). Molemmat lunastusmekanismit ovat tällä hetkellä mahdollisia pelastamistukea koskevassa päätöksessä mainituilla ehdoilla, eivätkä ne edellytä CT1-arvopapereiden takaisinmaksuehtojen muuttamista. Nykyinen molempien mekanismien käyttömahdollisuus poikkeaa vuoden 2009 tilanteesta, jolloin ING:lla oli sopimuksen mukaan ainoastaan mahdollisuus takaisinmaksuun 150 prosentin hintaan, koska muunto-optiota oli mahdollista käyttää vasta kolme vuotta CT1-arvopapereiden myöntämisen jälkeen.

(151) Toisin kuin vuoden 2009 tilanteessa Alankomaat ei ryhtynyt tilapäisjärjestelyyn, jossa se olisi tehnyt sijoituspäätöksen hyväksymällä olemassa olevan sopimuksen muutoksen. Kun Alankomaat hyväksyi ING:n takaisinmaksuaikataulun, johon se sitoutuu, Alankomaita ei vaadittu tekemään sijoituspäätöstä. Näin ollen komissio katsoo, ettei Alankomaat voinut menettää takaisinmaksuohjelman mukaisia tuloja.

(152) Komissio huomauttaa myös, ettei se, että pelastamistukea koskevan päätöksen uudelleen ilmoittamista koskeva sitoumus tuli sovellettavaksi, merkitse lisätuen olemassaoloa. Uudelleen ilmoittaminen liittyy ainoastaan yhteensoveltuvuutta koskevaan kysymykseen, koska se herättää kysymyksen, saako Alankomaat riittävän korvauksen. Siksi ING:n kiinteää takaisinmaksuaikataulua koskevaa sitoumusta on tarkasteltava ainoastaan sen määrittämiseksi, soveltuvatko rakenneuudistussuunnitelman muutokset sisämarkkinoille.

([1]) Tämä koskee rakenneuudistuspäätöksen liitettä ja tarpeen vaatiessa, toisin sanoen siltä osin kuin Euroopan unionin tuomioistuimet katsovat vuoden 2009 rakenneuudistuspäätöksen 2 artiklan toisen kohdan ja kyseisessä päätöksessä olevan liitteen II olevan pätevä, myös vuoden 2009 rakenneuudistuspäätöksen liitteessä lueteltuja sitoumuksia.

([2]) Muuntaminen varmistaisi sen, että Alankomaat saisi takaisinmaksun vähintään nimellisarvosta, mitä Alankomaat voi edellyttää, jos muuntaminen tehdään pelastamistukea koskevassa päätöksessä hyväksyttyjen ehtojen mukaisesti.

6.2. RAKENNEUUDISTUSTUEN SOVELTUVUUS SISÄMARKKINOILLE

(153) Koska ilmoitettuihin muutoksiin ei sisälly uutta valtiontukea ING:n hyväksi, voidaan katsoa, että muutoksilla tietty määrä sitoumuksia korvataan toisilla sitoumuksilla. Näin ollen komission tulisi tarkastella, varmistavatko korvatutkin sitoumukset vuosina 2008 ja 2009 annetun tuen soveltuvuuden sisämarkkinoille ([1]).

(154) Vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä esitetyn johtopäätöksen kyseisen tuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille ei pitäisi muuttua, kunhan voidaan todeta, että uudetkin sitoumukset varmistavat elinkelpoisuuden, asianmukaisen vastuunjaon ja riittävät toimenpiteet kilpailun vääristymisen ehkäisemiseksi ([2]).

Elinkelpoisuus

(155) Koska lisätukea ei myönnetä, komissio ei arvioi ING:n elinkelpoisuutta uudelleen. Se tarkastelee ainoastaan sitä, asettavatko rakenneuudistussuunnitelman muutokset kyseenalaiseksi vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä tehdyn johtopäätöksen, joka koski ING:n elinkelpoisuutta. Ilmoitetut muutokset vaikuttavat ING:n elinkelpoisuuteen kahdella tavalla: yhtäältä vähentämällä liiketoimintamallin monimutkaisuutta ja lopettamalla velkarahoituksen sijoittamisen tytäryhtiöihin osakepääomana (double leverage) ja toisaalta ING Directin hinnoittelustrategian kestävyydellä.

(156) Vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä komissio perusti elinkelpoisuutta koskevan arvionsa ING:n sitoumukseen luopua etuoikeutetun velkarahoituksen sijoittamisesta tytäryhtiöihin osakepääomana (double leverage) ja kasvattaa oman pääoman suhteitaan niin, että se pystyy selviytymään paremmin mahdollisesta tulevasta heikosta taloustilanteesta ja kattamaan odottamattomat tappiot ([3]).

(157) Ensinnäkin Insurance Europen divestoinnin uudet määräajat pidentävät sitoumusta, joka koskee monimutkaisuuden vähentämistä ja luopumista etuoikeutetun velkarahoituksen sijoittamisesta tytäryhtiöihin osakepääomana (double leverage). Kun yli 50 prosenttia kaikista vakuutusyksiköistä divestoidaan vuoteen 2015 mennessä ja määräysvalta ING Insurancen oikeushenkilöiden hallituksessa menetetään, ING:n strateginen päätöksenteko tapahtuu ainoastaan pankkitoimintamarkkinoilla eikä siis enää vakuutusmarkkinoilla. Muutos ei myöskään kyseenalaista ING:n sitoumusta luopua kokonaan etuoikeutetun velkarahoituksen sijoittamisesta tytäryhtiöihin osakepääomana. Vakuutustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden täysimääräinen divestointi johtaa luopumiseen etuoikeutetun velkarahoituksen sijoittamisesta tytäryhtiöihin osakepääomana viimeistään vuonna 2018.

(158) Yhdysvaltojen sijoitussidonnaisten eläkevakuutusten divestoinnin osalta muutettu sitoumus […] ING:lle vuoden 2012 rakenneuudistuspäätökseen verrattuna. Tästä huolimatta […], koska ING sitoutui noudattamaan liitteessä II sovittuja tiukkoja lakkaamismääräyksiä, jotka käsittävät sijoitusten täyden suojauksen (hedging) ja varovaisen uudelleensijoituspolitiikan. Lisäksi myyntimahdollisuuksia on säännöllisesti selvitettävä ja […] säilyttämisen tulisi siten olla vain väliaikaista.

(159) Komissio huomauttaa myös, että ING on rakenneuudistussuunnitelmansa täytäntöönpanossa pystynyt kattamaan odottamattomat tappiot, kuten Kreikan joukkovelkakirjoihin liittyneet tappionsa ([4]). Komissio huomauttaa myös, että ING onnistui täyttämään Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) pääomittamishankkeen vaatimukset, eikä pääomavajetta ole todettu ([5]). Kun otetaan huomioon ING:n toteen näytetty kyky kattaa odottamattomia tappioita, etuoikeutetun velkarahoituksen sijoittamisesta tytäryhtiöihin osakepääomana (double leverage) luopumista koskevan määräajan pidentäminen ei vaikuta ING:n elinkelpoisuudesta vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä tehtyyn arvioon.

(160) Toiseksi väite, jonka mukaan ING on toiminut hintajohtajana, on osoitettu vääräksi. ING on toimittanut näyttöä siitä, että se ei ollut kaikkien markkinatoimijoiden joukossa hinnaltaan paras eikä se siten rikkonut vuoden 2009 rakenneuudistuspäätöksen hintajohtajuuskieltoa.

(161) Komissio huomauttaa, että Banca Sistema tarjosi syyskuussa 2011 parempia korkoja kuin ING Direct. Banca Sistema ei kuitenkaan markkinaosuutensa ja tunnettuutensa perusteella kuulu markkinoiden tärkeimpiin toimijoihin. Vaikka Alankomaat on osoittanut, ettei ING Direct ole rikkonut hintajohtajuutta koskevan sitoumuksen sanamuotoa, ING Directin sijoittuminen Italiassa heti Banca Sisteman alapuolelle vahvistaa kuitenkin, että hinnoittelu on edelleen keskeinen tekijä ING Directin kaupallisessa strategiassa.

(162) Tätä taustaa vasten entistä vahvempi sitoumus, joka johtaa tasapainoisempaan hintajohtajuuskieltoon, yhdistettynä varovaisempaan ING Directin vertaisryhmää koskevaan määritelmään varmistaa sen, ettei ING tulevaisuudessa päädy käyttämään tuottoa tavoittelevia

([1]) Samaa lähestymistapaa on noudatettu asiassa SA.34539 Commerzbank tehdyssä päätöksessä, EUVL C 177, 20.6.2012, s. 20, johdanto-osan 25 kappale.

([2]) Tapauksessa SA.29833 KBC, EUVL C 135, 9.5.2012, s. 5, johdanto-osan kappaleet 74–83, komissio arvioi KBC:n rakenneuudistustuen uudelleen elinkelpoisuuden palauttamisesta ja rahoitusalalla tämänhetkisessä kriisissä toteutettujen rakenneuudistustoimenpiteiden arvioinnista valtiontukisääntöjen perusteella annetun komission tiedonannon perusteella, jäljempänä 'rakenneuudistusta koskeva tiedonanto', EUVL C 195, 19.8.2009, s. 9), koska rakenneuudistussuunnitelman muutokset saivat aikaan uutta valtiontukea.

([3]) Rakenneuudistuspäätöksen johdanto-osan 180 kappale.

([4]) Ks. johdanto-osan 71 kappale.

([5]) ks. johdanto-osan 70 kappale.

sijoitusstrategioita, jotka voivat altistaa sen arvonalennuksille, kuten sen sijoitussalkulle Yhdysvalloissa tapahtui. Tämä tasapainotus perustuu erityisesti niille tiedoille, jotka ING antoi taustalla vaikuttavasta markkinadynamiikasta ([1]). Italian tapauksessa se, että […] on nimenomaisesti jätetty vertailuotoksen ulkopuolelle, varmistaa sen, että ING:tä verrataan ainoastaan vahvuudeltaan vastaaviin toimijoihin.

(163) Tulkintaristiriitojen välttämiseksi ja valvontaprosessin tehostamiseksi valvontakriteereistä, jotka koskevat kutakin markkina-aluetta ja jotka perustuvat tuotteisiin, joita ING Direct Europe tarjoaa kussakin jäsenvaltiossa, jossa se toimii, on lisäksi keskusteltu ING:n ja Alankomaiden kanssa, ja ne on täsmennetty erillisessä asiakirjassa, joka on liitetty sitoumusluetteloon ([2]). Erityisesti vertaisryhmän tarkka määrittely kunkin markkina-alueen osalta parantaa valvontaa ja sitoumuksen tehokasta täytäntöönpanoa.

(164) Tällä perusteella on varmistettava, ettei ING Direct omaksu aggressiivisempaa hinnoittelustrategiaa kuin sen vakiintuneet kilpailijat.

(165) Viimeiseksi komissio toteaa myönteisenä seikkana sen, että ING pani ripeästi täytäntöön ING Direct US:n divestointia koskevan sitoumuksensa, joka oli rakenneuudistussuunnitelmassa keskeinen elinkelpoisuutta koskeva toimenpide.

(166) Muutokset eivät näin ollen aseta vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen elinkelpoisuusanalyysia kyseenalaiseksi, ja ne ovat hälventäneet komission aloittamispäätöksessä esittämiä epäilyjä.

Vastuunjako

(167) Ehdotettu uusi takaisinmaksuaikataulu ja siihen sisältyvä 12,5 prosentin efektiivistä korkoa koskeva sitoumus ovat hälventäneet epäilyt, jotka komissio aloittamispäätöksessä esitti ja jotka koskivat CT1-arvopapereiden korvausstrategiaa ja joissa kyseenalaistettiin CT1-arvopapereista saatava asianmukainen korvaus.

(168) Komissio ei kuitenkaan voi olla yhtä mieltä johdanto-osan 39, 40 ja 41 kappaleessa esitetyistä ING:n väitteistä, joiden mukaan komissiolla ei ollut oikeutta esittää huomautuksia ING:n osinkopolitiikasta, koska pelastamistukea koskevassa päätöksessä viitataan vain vähintään 10 prosentin efektiiviseen korkoon eikä tällaisen korkotason saavuttamisesta ole epäilystäkään. Komissio ei voi olla yhtä mieltä varsinkaan väitteestä, jonka mukaan sillä ei ollut oikeutta tarkastella uudelleen ING:n osinkopolitiikkaa, koska kyseinen politiikka ei kuponkikoron maksamisesta riippumatta johtaisi suurempaan kuin 8,5 prosentin korkoon, eikä sitä, että ING jätti maksamatta osinkoa (ja siten kuponkikorot), näin ollen voida yhdistää efektiivisen koron määrään. Toisin kuin ING väittää, komissio ei vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä (eikä sittemmin kumotussa vuoden 2009 rakenneuudistuspäätöksessä) ottanut huomioon ING:n osinkopolitiikkaa.

(169) Nämä väitteet on hylättävä, koska ne perustuvat pelastamistukea koskevan päätöksen johdanto-osan 32 kappaleen vaillinaiseen lukemiseen. Jotta Alankomaiden antama sitoumus, johon pelastamistukea koskeva päätös perustuu, asettuisi oikeaan yhteyteensä, on välttämätöntä ottaa huomioon kyseisen jäsenvaltion ja ING:n esittämät huomautukset, jotka on kirjattu kyseisen päätöksen johdanto-osan 31 kappaleeseen. Tätä taustaa vasten on selvää, että komissio suhtautui uudelleenilmoittamista koskevan sitoumuksen perusteella myönteisesti pääoman vahvistamista koskevaan toimenpiteeseen juuri siksi, että jäsenvaltio oli ilmoittanut, että asianmukainen tuotto varmistettaisiin *osittain* kuponkikorkojen maksamisella, ja siksi, että ING oli ilmoittanut jatkavansa aiempaa osinkopolitiikkaansa. Koska komissio oli tietoinen siitä, että pankeille suoran pääomittamisen kautta annettavan tuen taso riippuu jäsenvaltiolle annettavan korvauksen suuruudesta, komissio saattoi tilapäisesti hyväksyä pääoman vahvistamista koskevan toimenpiteen sillä perusteella, että jäsenvaltio sitoutui uudelleenilmoittamisvelvollisuuteen, mikä antoi komissiolle tietyn varmuuden siitä, ettei pankki saisi valtiontukea maksamatta tästä asianmukaista korvausta.

(170) Komissio korostaa myös sitä, että kun se hyväksyy jonkin toimenpiteen, hyväksyminen perustuu toimenpiteeseen liittyviin sitoumuksiin, jotka muodostavat erottamattoman osan kyseisestä toimenpiteestä. Näin ollen uudelleenilmoittamista koskeva sitoumus oli rakennettu sisään pelastamistukea koskevassa päätöksessä tarkasteltuun toimenpiteeseen, joka kyseisellä päätöksellä tilapäisesti hyväksyttiin. Kun komissio vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä tarkasteli pääoman vahvistamista koskevaa toimenpidettä uudelleen, uudelleenilmoittamista koskeva sitoumus säilyi toimenpiteen erottamattomana osana eikä myöhemmässä päätöksessä ole mitään, mikä viittaisi siihen, että komissio olisi lakannut pitämästä uudelleenilmoittamista koskevaa sitoumusta arvioinnin kannalta merkityksellisenä. Jo uudelleenilmoittamista koskevan sitoumuksen sanamuotokin sitä paitsi osoittaa, että komissio ymmärsi, että sitä sovellettaisiin viiden vuoden ajan ja että Alankomaat olivat tarkoittaneet sitoumuksensa kattavan kyseisen ajanjakson. Näin ollen mikään ei viittaa siihen, että komission suhtautuminen pääoman vahvistamista koskevaan toimenpiteeseen osana vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä hyväksyttyä rakenneuudistustukea olisi vaikuttanut uudelleenilmoittamista koskevaan vaatimukseen.

(171) Näin ollen pääoman vahvistamista koskevan toimenpiteen uudelleenilmoittaminen ja sen taustalla olevat tosiseikat olivat omiaan asettamaan CT1-arvopapereita koskevan korvauksen soveltuvuuden kyseenalaiseksi. Vuoden 2008 pelastamistukea koskevan päätöksen mukaisesti

([1]) Vaikka kyseisiä tietoja ei käytetty RBB Economicsin tekemässä tutkimuksessa (ks. johdanto-osan 16 kappale), joka perustui aggregoidumpiin markkinatietoihin, voidaan olettaa, että kyseiset yksityiskohtaisemmat tiedot olisivat muuttaneet RBB Economicsin tutkimuksessa esitettyjä huolenaiheita. Yksityiskohtaiset markkinadynamiikkaa koskevat tiedot eivät asettaneet kyseenalaiseksi vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä käytettyä markkinamääritelmää. Komissio ei myöskään saanut kolmansilta osapuolilta huomautuksia aloittamispäätöksen markkinamääritelmän merkityksellisyydestä.

([2]) Ks. johdanto-osan 18 kappale.

toimenpiteen soveltuvuus voidaan kuitenkin joka tapauksessa varmistaa, jos Alankomaat antaa riittävät toiminnalliset sitoumukset, joilla varmistetaan riittävä valtion pääomaa koskeva korvaus.

(172) Kiinteä takaisinmaksuaikataulu on asianmukainen toiminnallinen sitoumus, joka on annettu Alankomaiden vuonna 2008 tekemää uudelleenilmoittamista koskevaa sitoumusta varten. Ehdotettu kiinteä takaisinmaksuaikataulu nimittäin hälventää pääoman vahvistamista koskevaan toimenpiteeseen sisältyvän korvauksen epävarmuutta ja takaa Alankomaille kiinteän 12,5 prosentin tuoton. Komissio huomauttaa, että muut rahoituslaitokset, joita pääomitettiin vastaavilla pääomainstrumenteilla, ovat myös sitoutuneet kiinteään takaisinmaksuaikatauluun ([1]). Sitä paitsi se tosiseikka, että DNB on jo hyväksynyt nimellisarvoa koskevan 750 miljoonan euron ja vuoden 2012 takaisinostopalkkiot sisältävän 1,125 miljardin euron takaisinmaksun, luo komissiossa riittävää luottamusta siihen, että takaisinmaksu toteutuu.

(173) Komissio katsoo, että takaisinmaksuaikatauluun perustuva ilmoitettu 12,5 prosentin efektiivinen korko on tämän soveltuvuusanalyysin yhteydessä hyväksyttävissä siitä huolimatta, että vuoden 2012 rakenneuudistuspäätökseen sisältyi takaisinmaksuaikataulu, jonka efektiivinen korko oli suurempi. ([2]) Komissio huomauttaa, että takaisinmaksuaikataulun mukaisesti saavutettavissa oleva efektiivinen korko on 12,5 prosenttia, mikä on pienempi kuin se korko, joka hyväksyttiin vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä riittäväksi CT1-arvopapereiden ensimmäisen puoliskon takaisinmaksun osalta, ja pienempi kuin suuntaa-antava [15–25] prosentin efektiivinen korko, jota ING 22 päivänä lokakuuta 2009 tehdyssä rakenneuudistussuunnitelmassa ennakoi. Takaisinmaksuaikataulusta seuraava 12,5 prosentin efektiivinen korko on kuitenkin varma, toisin kuin aiemmin esitetyt suuntaa-antavat arvot. Se on myös linjassa niiden efektiivisen koron määrien kanssa, joiden on muissa samankaltaisilla instrumenteilla pääomitettujen pankkien kiinteitä takaisinmaksuaikatauluja koskevissa komission päätöksissä katsottu riittävän tekemään valtiontuesta sisämarkkinoille soveltuvaa ([3]). 12,5 prosentin efektiivistä korkoa voidaan pitää asianmukaisena korvauksena.

(174) Toiseksi rakenneuudistussuunnitelmaan tehdyt muutokset, jotka koskevat vakuutustoiminnan divestointiaikaa, liittyvät vastuunjakoon. Divestointien tarkoituksena oli, että ING saisi tarvittavat varat rakenneuudistussuunnitelman kustannusten kattamiseen ([4]) ja etenkin valtiontuen takaisinmaksamiseen. Rahoitusympäristön heikentyminen (ks. johdanto-osan 26 kappale ja sitä seuraavat kappaleet) on kuitenkin vaikeuttanut vakuutustoiminnan myyntiä koskevia olosuhteita ([5]).

(175) ING Insurance Europen divestoinnin määräaikaan, joka on viivästyksen keskeisin syy, vaikuttavat kuitenkin monet muut seikat, jotka eivät olleet ennakoitavissa vuonna 2009 ja jotka tekevät vuoden 2013 määräaikojen noudattamisesta lähes mahdotonta. Näitä ovat ensinnäkin jatkuva epävarmuus Solvenssi II -direktiivin säännöistä, epävarmuustekijät, jotka liittyvät Euroopan valtionvelkakriisiin, sekä tämän velkakriisin välittömät vaikutukset vakuutussektoriin, kun otetaan huomioon, että vakuutusyhtiöt ovat merkittävä valtion joukkovelkakirjoihin sijoittava ryhmä. Toiseksi ING Insurance Europen toiminta-ala on muuttunut, kun osa WUB:sta on liitetty Nationale Nederlandeniin. Kolmanneksi Nationale Nederlandenin kotimarkkinoilla on […] ([6]).Edellä mainittu muuttunut toiminta-ala sekä makrotaloudellinen ja sääntely-ympäristö ovat vaikeuttaneet ING Insurance Europen divestointiprosessia huomattavasti lyhyellä aikavälillä. Kun otetaan huomioon tämä tausta ja se, että tämän yhdistetyn yritysostokiellon ja hybridi-instrumenttien ostoa ja takaisinostoa koskevan kiellon jatkamisen ansiosta lisääntynyt vastuun jakautuminen säilyy, divestointiajan jatkamista vuoteen 2015 saakka voidaan pitää perusteltuna.

(176) ING Insurance US:n määräajan jatkamisen osalta komissio toteaa […]. Tästä seuraavaa divestoinnin lykkääntymistä voidaan pitää asianmukaisena, koska ING:n sijoitussidonnaisiin eläkevakuutuksiin liittyvä liiketoiminta ajetaan alas ja siihen sovellettaisiin tulevaisuudessa tiukkoja liitteessä II lueteltuja sitoumuksia […] ([7]). Samaan aikaan ING on edelleen sitoutunut jatkamaan suunniteltua yleisöantia jäljellä olevan ING Insurance US:n osalta ja sitoutuu vähentämään 50 prosenttia ING Insurance US:sta vuoden 2013 loppuun mennessä (siten, että sijoitussidonnaisten eläkevakuutusten salkun alasajo katsotaan vähennykseksi), kun huomioon otetaan siihen sitoutunut pääoma. Vuonna 2014 ING divestoi 50 prosenttia kyseisestä liiketoiminnasta sijoitussidonnaisten eläkevakuutusten salkku pois lukien. Komissio pitää tätä

([1]) N372/2009 AEGON, EUVL C 290, 27.10.2010, s.1 ja SA.33303 SNS REAAL EUVL C 33, 7.2.2012, s.5.

([2]) Alun perin [15–25] prosenttia, ks. vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen johdanto-osan 97 kappale. Vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen johdanto-osan 189 kappaleessa komissio hyväksyi jo efektiivisen koron alentamisen 15 prosenttiin ja katsoi sen olevan soveltuvuusanalyysin yhteydessä asianmukainen korvaus.

([3]) SA.33303 SNS REAAL, EUVL C 33, 7.2.2012, s. 5; SA.29833 KBC , EUVL C 135, 9.5.2012, s. 5.

([4]) Katso vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen johdanto-osan 192 kappale.

([5]) Vaikka joitakin yrityskauppoja on toteutunut, kyse on ollut ING Insurancea pienemmistä yrityksistä. Esimerkiksi Talanxin yleisöanti; kauppa, jossa Intact Financial Corporation osti JEVCOn (sopimuksen arvo 530 miljoonaa dollaria, P/B-luku 1,3, toukokuu 2012); kauppa, jossa Skandia LifeSkandia AB osti Old Mutual Skandinavian (sopimuksen arvo 2 496 miljoonaa euroa, P/B-luku 1,7, joulukuu 2011); kauppa, jossa Intact Financial Corporation osti AXA Canadan (sopimuksen arvo 2 665 miljoonaa dollaria, P/B-luku 1,8, toukokuu 2011; kauppa, jossa Dai Ichi Life osti Tower Australian (sopimuksen arvo 1 432 miljoonaa dollaria, P/B-luku 1,94, joulukuu 2010).

([6]) Ks. johdanto-osan 28 kappale.

([7]) Säilyttämisen pitäisi olla vain väliaikaista, koska ING sitoutuu myymään sijoitussidonnaisten eläkevakuutusten liiketoiminnan […]. Kyseisen sitoumuksen valvontaan sisältyy säännöllisiä markkinatunnusteluja, joilla varmistetaan, että divestointiajan jatkaminen sijoitussidonnaisten eläkevakuutusten salkkua koskevia divestointitapoja muuttamalla rajoitetaan tarvittavaan minimiin.

lähestymistapaa hyväksyttävänä ratkaisuna […]. Siihen yhdistetyn yritysostokiellon sekä hybridi-instrumenttien ostoa ja takaisinostoa koskevan kiellon ansiosta se on asianmukainen myös vastuunjaon kannalta.

(177) Euroopassa ja Yhdysvalloissa olevan vakuutusliiketoimintansa myynnin viivästyksistä huolimatta ING:n pitäisi kuitenkin kyetä noudattamaan kiinteää takaisinmaksuaikataulua vuoteen 2015 mennessä. Divestoinnin yksityiskohtia koskevien järjestelyjen muutos ei muuta tätä arviota; muutetun sitoumuksen mukaan divestointi tapahtuisi ensisijaisesti myymällä yli 50 prosenttia vastaavista vakuutusliiketoiminnoista. Komissio toteaa, että kun enemmistö näistä merkityksellisistä liiketoiminnoista myydään, ne voidaan kirjanpidon ja sääntelyn näkökulmasta irrottaa ING:stä. Lisäksi se suhtautuu myönteisesti siihen, että Alankomaat sitoutuu lisäksi siihen, että ING divestoi Aasian ja Yhdysvaltojen vakuutusliiketoimintansa vuoden 2016 loppuun mennessä ja ING Insurance Euroopen kokonaisuudessaan vuoden 2018 loppuun mennessä.

(178) Komissio ottaa edellä esitetyt seikat huomioon ja katsoo, etteivät muutokset aseta vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen johtopäätöstä kyseenalaiseksi vastuunjaon tason osalta ja että ne ovat hälventäneet CT1-arvopapereiden korvauksiin liittyviä komission epäilyksiä.

Kilpailun vääristyminen

(179) Komissiolle ilmoitetut muutokset koskevat erityisesti valtiontuen asianmukaista korvausta ja uuden kilpailukykyisen toimijan divestointia Alankomaiden vähittäismarkkinoille.

(180) Ensinnäkin komissio toteaa, että ING on antanut CT1-arvopapereista asianmukaisen korvauksen [1]. Korvaustasoa tulisi arvioida yhdessä takaisinmaksun kanssa. Vaikka riittävä korvaustaso on välttämätön kilpailun vääristymisen torjumiseksi, varhainen takaisinmaksu rajoittaa valtiontuen vaikutusta. Komissio on jo todennut, että takaisinmaksuaikataulun mukaisesti pääoman vahvistamista koskevalla toimenpiteellä saavutettava efektiivinen korko on 12,5 prosenttia, mitä komissio pitää asianmukaisena. Sitoumusten mukaan kyseinen valtion pääoma on lisäksi kokonaisuudessaan maksettu takaisin vuoteen 2015 mennessä.

(181) Toiseksi, kun Alankomaat ja ING sitoutuivat divestoimaan WUB:n, ne sitoutuivat tuomaan Alankomaiden vähittäismarkkinoille uuden elinkelpoisen ja kilpailukykyisen toimijan. Alankomaat ja ING eivät onnistuneet toteuttamaan tätä alkuperäistä sitoumusta. Ne ovat ehdottaneet sen vaihtoehdoksi Van Gogh -skenaariota, jonka osalta komissio esitti aloittamispäätöksessään epäilyjä. Kyseiset puutteet on tällä välin korjattu kolmella keskeisellä sitoumuksella, joilla yhdessä kohdennetaan uudelleen ING:n kannustimet luoda Alankomaiden markkinoille uusi, kestävä toimija.

(182) Komissio suhtautuu positiivisesti 83–86 kappaleessa kuvattuun suhteellista kieltoa koskevaan sitoumukseen, joka rajoittaa ING:n uutta kiinnelainatuotantoa suhteessa NN Bank -pankin tuotantoon. Näin varmistetaan, että ING:llä on kannustin saavuttaa se tuotantotaso, johon NN Bank -pankin osalta on sitouduttu, ja näin ollen se noin [2–9] prosentin markkinaosuus, johon on sitouduttu. ING:n ja NN Bank -pankin kiinnelainatuotannon välinen suhdekerroin, joka on [2–4], perustuu ING:n keskimääräiseen uusien kiinnelainojen tuotantoon, kun jätetään huomiotta uudistamiset vuodesta 2011 lähtien [2], verrattuna NN Bank -pankin suunniteltuun [1,5–6] miljardin euron vuotuiseen uustuotantoon. Jos NN Bank -pankki alisuoriutuu uustuotannon minimitavoitteisiinsa verrattuna, ING puolestaan menettää markkinaosuuttaan.

(183) Nykyisessä makrotalouden ympäristössä, jossa markkinoiden koon tulevaa kehitystä voidaan ennustaa vain suhteellisen epävarmasti, on asianmukaista asettaa mieluummin sellainen tuotantokatto, joka on suhteessa NN Bank -pankin tuotantoon, kuin absoluuttinen kattoarvo. Se, että kieltoon sisältyy tällainen yhteys, varmistaa sen, että jos markkinat vahvistuvat tai heikentyvät odotettua enemmän, ING:llä on tarvittavat kannustimet, jotta se pyrkii pitämään NN Bank -pankin markkinaosuuden suunnitellulla tasolla.

(184) Kyseistä suhteellista kieltoa koskevaa sitoumusta vahvistaa myös johdanto-osan 87–96 kappaleessa kuvattu omaa rahoitusta koskeva sitoumus. NN Bank -pankin uuden tuotannon pitäisi nimittäin olla omarahoitteista, jotta se olisi todella riippumaton ING:stä keskipitkällä aikavälillä. ING:n ja NN Bank -pankin toisiinsa yhdistävä kielto voisi johtaa siihen, että ING rohkaisisi NN Bank -pankkia rahoittamaan uustuotantoaan kestämättömällä tavalla, jotta ING välttäisi lyhyellä aikavälillä itseensä kohdistuvan tuotantorajoituksen. ING sitoutui siihen, että rahoitus koostuu suurelta osin asiakasveloista, koska talletusten ja tukkurahoituksen on perusskenaarion mukaisissa ennusteissa muodostettava rahoituksesta ensimmäisenä vuonna vähintään 75 prosenttia, toisena vuonna 80 prosenttia ja kolmantena vuonna 85 prosenttia ja tukkurahoitus on rajoitettava [1–4] miljardiin euroon.

(185) Jotta markkinaosuuden [2–9] prosentin kriittinen massa saavutettaisiin, on lisäksi hyväksyttävää, että ING rahoittaa NN Bank -pankkia 2,7 miljardin euron enimmäismäärään saakka NN Bank -pankin liiketoimintasuunnitelman mukaisesti divestointiajankohtaan asti. Jotta NN Bank -pankin riippumattomuus uutena toimijana Alankomaiden vähittäispankkimarkkinoilla saavutetaan, tällainen divestoinnin ylittävä rahoitus voi kuitenkin toteutua ainoastaan NN Bank -pankin liikkeeseen laskemien ja ING:n markkinaolosuhteiden mukaisesti ostamien arvopapereiden muodossa. Komissio suhtautuu myönteisesti siihen, ettei ING kyseisen sitoumuksen ansiosta voi vaikuttaa NN Bank -pankin liiketoimintastrategiaan uhkaamalla vetävänsä siltä äkillisesti rahoituksensa pois, koska kyseisten arvopapereiden maturiteettiaika on vähintään viidestä kymmeneen vuotta.

[1] Rakenneuudistusta koskevan tiedonannon 34 kohdassa huomautetaan, että asianmukainen vastike on yksi tehokkaimmista keinoista rajoittaa kilpailun vääristymistä, sillä se rajoittaa tuen määrää.

[2] Ks. kuva 1 johdanto-osan 77 kappaleessa.

(186) NN Bank -pankin liiketoimintasuunnitelman mukaan [2–8] miljardia euroa rahoituksesta aiotaan hankkia kestävällä tavalla. Jos tämä taso saavutetaan, NN Bank on kasvanut riittävän kokoiseksi vakiinnuttaakseen itsensä uutena tulokkaana. Näin ollen on hyväksyttävää, ettei ING:n omaa tuotantoa rajoiteta tätä tasoa enempää.

(187) NN Bank -pankin omarahoitusstrategian uskottavuus varmistetaan korjaavilla toimilla, jotka sisältyvät Alankomaiden tekemiin sitoumuksiin, joita valvotaan ja toteutetaan jatkuvasti. Kyseisten korjaavien toimien tavoitteena on korjata mahdollisia oman rahoituksen puutteita ja luoda ING:lle uusia kannustimia sen varmistamiseksi, että NN Bank -pankin rahoitustavoitteet saavutetaan. Jatkuvan valvonnan avulla puutteet voidaan havaita hyvissä ajoin ja ennen lopullista divestoinnin määräaikaa.

(188) Kolmanneksi, kun tarkastellaan NN Bank -pankin vaikutusta vähittäispankkimarkkinoiden kilpailuun Alankomaissa, joka on se keskeinen markkina-alue, jolla ING jatkaa toimintaansa rakenneuudistusprosessinsa päätyttyä, komissio panee myönteisenä asiana merkille sen, että ING on sitoutunut pieniin vuotuisiin tuotantolukuihin ja markkinaosuuksiin NN Bank -pankin hyväksi sekä kiinnelainoissa ([1]) että kuluttajarahoituksessa ([2]). Kyseisen sitoumuksen pitäisi varmistaa se, että NN Bank -pankki saavuttaa kriittisen koon näillä kahdella tärkeällä liiketoiminta-alalla taseen vastaavaa-puolella.

(189) Tässäkin yhteydessä sitoumusten uskottavuuden varmistaa se, että ING ryhtyy korjaaviin toimiin, jos NN Bank alittaa tavoitteensa. Komissio huomauttaa, että ING on sitoutunut siirtämään yksittäiset asiakassuhteet siirtämällä kiinnelainat NN Bank -pankille siten, että siirtokustannuksista vastaa täysimääräisesti ja yksinomaan ING. Tällaisella menettelyllä vältetään riskit, joita liittyisi laadultaan heikkoon täytäntöönpanoon esimerkiksi siten, että vanha salkku arvopaperistettaisiin, mikä tarjoaisi NN Bank -pankille vain vähän liiketoimintamahdollisuuksia markkinaosuutensa kasvattamiseen.

(190) NN Bank -pankin tuotevalikoiman laajuuden osalta komissio panee merkille, että NN Bank -pankilla on toimintoja viidessä tuoteryhmässä: kiinnelainat, kuluttajarahoitus, talletukset, eläkesäästämistuotteet ja arvopaperien vähittäiskauppa. Se tosiseikka, että NN Bank on laajentanut tuotevalikoimaansa vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen WUB-sitoumuksessa suunnitellusta kehittämällä luottokortin muodossa olevan maksuvälineen, edistää osaltaan liiketoimintamallin monipuolistamista ja korjaa siten yhden WUB-sitoumuksen mukaisen liiketoimintamallin puutteista, joka liittyi sen statukseen pelkästään kiinnelainoihin keskittyvänä toimijana.

(191) Van Gogh -skenaariossa on ratkaistu monet niistä elinkelpoisuuteen liittyvistä huolenaiheista, jotka tekivät WUB-pankin divestoinnista vaikeaa (etenkin huomattava rahoitusvaje). NN Bank -pankin nykyiset rahoitussuunnitelmat viittaavat siihen, että se voisi olla elinkelpoinen toimija. Pääoman riittävyyden osalta komissio huomauttaa, että keskipitkällä aikavälillä pankin vakavaraisuuden varmistaa ING:n sitoumus tarjota NN Bank -pankille vähintään 12 prosentin ensisijaisen oman pääoman osuus (Tier 1 ratio). Samaan aikaan NN Bank -pankin tarjoaman luottokortin pitäisi myös auttaa parantamaan talletustilien pysyvyyttä. Lopuksi komissio huomauttaa, että NN Bank -pankki hyötyy emoyhtiönsä, ING Insurance Europen, vahvasta rahoituspohjasta. Kaiken kaikkiaan Alankomaiden ehdottamat toimenpiteet tarjoavat uskottavan skenaarion elinkelpoiselle ja kilpailukykyiselle toimijalle Alankomaiden vähittäismarkkinoilla. Sitoumusten ja erityisesti selkeästi määriteltyjen korjaustoimien ja laukaisinten pitäisi tarjota riittävä varmuus toteutuksen onnistumisesta. Tätä arviota korostetaan myös kolmansien osapuolten huomautuksissa, joissa toistetaan NN Bank -pankin liiketoimintamallin olevan uskottava.

(192) Komissio huomauttaa, että hintajohtajuuskiellon jatkaminen markkina-alueilla, joilla ING:n markkinaosuus on vähintään 5 prosenttia, on toinen toimenpide, jolla kilpailun vääristymistä torjutaan. Kiellon jatkamista ei sovelleta Alankomaissa, missä ING:n nykyisen markkinaosuuden säilyminen kiinnelainoissa riippuu NN Bank -pankin menestyksestä niitä yhdistävän kiellon kautta. Huolimatta siitä, etteivät *Vereniging Eigen Huisin* esittämät huomautukset ole merkityksellisiä suhteessa epäilyihin, joita komissio aloittamispäätöksessään esitti, eivätkä ne osoita, että ING:lle asetetun hintajohtajuuskiellon ja Alankomaiden kiinnelainamarkkinoiden käyttäytymisen välillä olisi suoraa syy-yhteyttä, ne olisi joka tapauksessa ratkaistu hintajohtajuuskieltoa supistamalla.

(193) Toiminnallisten suojatoimien jatkamisella kumotaan lisäksi divestointiprosessin lykkääntymisestä aiheutuva kilpailun vääristyminen. Tällainen loiventaminen on yhdenmukainen komission muissa viimeaikaisissa tapauksissa omaksuman käytännön kanssa ([3]).

(194) Näin ollen komissio katsoo, ettei WUB-sitoumuksen muutos hintajohtajuuskieltoon ja yritysostokieltoon yhdistettynä aseta kyseenalaiseksi komission vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksessä esittämää johtopäätöstä, jonka mukaan kilpailun vääristymistä ehkäisevät toimenpiteet ovat riittäviä.

([1]) Vuosina 2013–2015 keskimäärin [1,5–6] miljardia euroa eli [2–9] prosenttia, ks. johdanto-osan 79 kappale.

([2]) Vuoteen 2015 mennessä [40–140] miljoonaa euroa eli [0,5–6] prosenttia, ks. johdanto-osan 80 kappale.

([3]) Asiassa SA.34539, Commerzbank, tehty päätös, EUVL C 177, 20.6.2012, s. 20, ja asiassa SA.29833, KBC, tehty päätös, EUVL C 135, 9.5.2012, s. 5.

(195) Komissio ottaa huomioon toimenpiteiden välisen tasapainon ja toteaa, että uudet sitoumukset ovat riittäviä hälventämään komission aloittamispäätöksessä esittämät epäilyt kilpailun kohtuuttoman vääristymisen osalta ja varmistamaan rakenneuudistustuen soveltuvuuden sisämarkkinoille.

Johtopäätös

(196) Kaiken kaikkiaan muutetut sitoumukset yhdessä kiinteään takaisinmaksuaikatauluun perustuvan 4,5 miljardin euron takaisinmaksun kanssa tekevät soveltuvuuden arvioinnista vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen mukaisen, sikäli kuin niillä voidaan varmistaa elinkelpoisuuden palauttaminen, vastuunjako ja kilpailun vääristymisen torjuminen. Uusien sitoumusten perusteella vuoden 2012 rakenneuudistuspäätöksen ehdotettu muutos varmistaa edelleen pääoman vahvistamista koskevan toimenpiteen ja Alankomaiden ING:lle myöntämän rakenneuudistustuen soveltuvuuden. Tällä perusteella ne epäilyt, joita komissio aloittamispäätöksessä esitti, ovat hälvenneet,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Alankomaiden 22 päivänä lokakuuta 2008 merkitsemä 10 miljardin euron pääomanlisäys soveltuu edelleen sisämarkkinoille, kun liitteessä I luetellut sitoumukset otetaan huomioon.

2 artikla

Komission asiassa SA.28855 (N 373/2009) (ex C 10/2009 ja ex N 528/2008) 11 päivänä toukokuuta 2012 tekemässä päätöksessä tarkoitettu valtiontuki soveltuu edelleen sisämarkkinoille, kun liitteessä I luetellut sitoumukset otetaan huomioon.

Komission asiassa SA.28855 (N 373/2009) (ex C 10/2009 ja ex N528/2008) 11 päivänä toukokuuta 2012 tekemän päätöksen liitteessä luetellut sitoumukset korvataan liitteen I sitoumuksilla.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Alankomaiden kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 16 päivänä marraskuuta 2012.

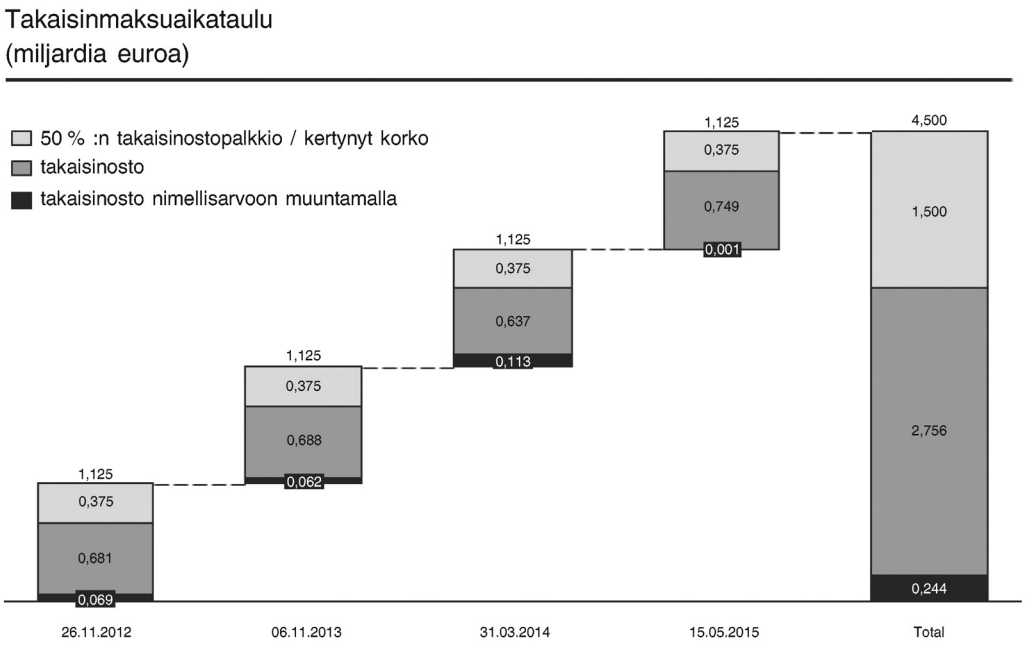
Komission puolesta
Joaquín ALMUNIA
Varapuheenjohtaja

LIITE I

LUETTELO SITOUMUKSISTA

a) Jäljellä olevien Core Tier 1 -arvopapereiden takaisinmaksaminen;

— ING maksaa jäljellä olevat 300 000 000 Core Tier 1 -arvopaperia takaisin Alankomaille seuraavan aikataulun mukaisesti: i) 1 125 miljoonaa euroa 26 päivään marraskuuta 2012 mennessä, ii) 1 125 miljoonaa euroa 6 päivään marraskuuta 2013 mennessä, iii) 1 125 miljoonaa euroa 31 päivään maaliskuuta 2014 mennessä ja iv) 1 125 miljoonaa euroa 15 päivään toukokuuta 2015 mennessä siten kuin alla olevassa aikataulussa on tarkemmin eritelty.

Jotta kokonaismaksu olisi määrältään täsmälleen 4,5 miljardia euroa, ING:n on hyvin pienen osan osalta käytettävä Core Tier 1 -arvopapereiden muunto-optiotaan, koska takaisinosto 150 prosentilla saa aikaan koron kertymisen, ellei sitä tehdä toukokuun 13 päivänä joka vuosi. Tällaisen muuntamisen tapauksessa (siten kuin alla olevassa sitoumuksessa on kuvattu) Alankomaat toteuttaa takaisinoston nimellisarvoon käteisellä.

— Kyseiset takaisinmaksut tehdään pääsääntöisesti ostamalla Alankomaiden valtiolta takaisin kyseisiä arvopapereita ja maksamalla niitä koskeva 50 prosentin takaisinostopalkkio. Edellä mainitun aikataulun tuloksena takaisin maksetaan yhteensä 4,5 miljardia euroa, mikä vastaa täsmälleen 12,5 prosentin efektiivistä korkoa: tämä ylittää 12 päivänä marraskuuta 2008 tehdyssä komission päätöksessä mainitun vähintään 10 prosentin kokonaistuoton. ING käyttää muunto-optiotaan ainoastaan siinä määrin kuin kuponkikorkoja on maksettava ja/tai karttunut korko lankeaa maksettavaksi, siten, että tuotot ovat yhteensä 4,5 miljardia euroa. Tällaisessa tapauksessa kuponkikorkoja ja/tai karttunutta korkoa koskevat maksut, jotka johtavat 4,5 miljardin euron kokonaissumman ylittävään tuottoon, tosiasiallisesti vähennetään 50 prosentin takaisinostopalkkiosta tai tapauskohtaisesti hyvitetään sen määrässä. Takaisinmaksun kokonaismäärä 4,5 miljardia euroa voidaan saavuttaa muuntamalla osa jäljellä olevista arvopapereista prorata-periaatteella takaisinostamisen sijaan. Kaikkien jäljellä olevien maksujen yhteissumma (nimellisarvot, takaisinostopalkkiot, kuponkikorot ja/tai karttuneet korot) on yhteensä 4,5 miljardia euroa.

— Erien tosiasialliset, edellä mainitun aikataulun mukaiset takaisinmaksut ovat ehdollisia Alankomaiden keskuspankin (DNB) hyväksyntään saakka.

— ING:n tavoitteena on suorittaa takaisinmaksu Alankomaille mahdollisimman nopeasti, ja ING nopeuttaa maksuja, jos se voi vallitsevissa rahoitusoloissa vakavaraisuuden säilyttäen tehdä niin. Jos ING nopeuttaa maksuja, tämä johtaa yli 12,5 prosentin efektiiviseen korkoon.

— Ellei takaisinmaksuerää pystytä suorittamaan kokonaan tai osittain, ING korvaa tämän nostamalla vastaavasti seuraavaa erää. Alankomaat sitoutuu ilmoittamaan pääomapohjan vahvistamista koskevasta Core Tier 1 -toimenpiteestä uudelleen siinä tapauksessa, että ING ei suorita kokonaisuudessaan kahta peräkkäistä takaisinmaksuerää.

— Ellei ING maksa edellä olevan aikataulun mukaisesti takaisin yhteensä 4,5 miljardia euroa 15 päivään toukokuuta 2015 mennessä, Alankomaat sitoutuu ilmoittamaan pääomapohjan vahvistamista koskevasta toimenpiteestä uudelleen.

b) ING:n taseen pienentämistä koskevat sitoumukset;

— ING pienentää edelleen 31 päivään joulukuuta 2015 asti tasettaan noin 45 prosenttia vuoden 2008 kolmannen vuosineljänneksen lukuihin verrattuna divestoinneilla ([1]) tai muilla toimenpiteillä, joiden tavoitteena on taseen pienentäminen (esim. lakkauttamalla salkkuja) ([2]). Sitoumuksen mukainen taseen pienentäminen perustuu vuoden 2008 kolmannen vuosineljänneksen tietoihin, eikä siinä ole otettu huomioon mahdollisia vaikutuksia, joita saattaa seurata orgaanisesta kasvusta, valuuttakurssien muutoksista, korkomuutoksista tai mahdollisista uusista lainsäädännön vaatimuksista johtuvista ylimääräisiä lisäyksiä, esimerkiksi sitä, että uusilla unioninlaajuisilla asetuksilla pankeilta saatetaan edellyttää merkittävästi suurempia maksuvalmiuspuskureita.

— ING:n liiketoimintojen taseen orgaanista (eli muutoin kuin yritysostojen kautta tapahtuvaa) kasvua ei rajoiteta. ING:n yleisenä toimintamallina on edelleen asiakkaiden sille uskomien varojen kasvun hyödyntäminen pääasiassa reaalitalouden luotonannon lisätäkseen (yritykset ja kuluttajat) ja vähentää suurempiriskisten varojen ryhmiin kuuluvia sijoituksiaan asuntolainavakuudellisissa ja liikekiinteistöluottovakuudellisissa arvopapereissa. ING:n yleisen riskienvähentämistoimintalinjan mukaisesti se ei ryhdy uusiin hankkeisiin, jotka lisäävät sen altistumista välittömille kiinteistöriskeille ([3]).

— ING sitoutuu divestoimaan yli 50 prosenttia ING Insurance/Investment Management (IM) Asia -toiminnoista ennen 31 päivää joulukuuta 2013, yli 50 prosenttia ING Insurance/IM US -toiminnoista ennen 31 päivää joulukuuta 2014 ja yli 50 prosenttia ING Insurance/IM Europe -toiminnoista ennen 31 päivää joulukuuta 2015 ([4]) niiden yksiköiden/liiketoimintojen lisäksi, jotka ING on jo divestoinut, jotka on ajettu alas tai päättyneet ja jotka on mainittu vuoden 2012 komission päätöksen johdanto-osan 77 kappaleessa ja uusimmassa etenemistä koskevassa kaksivuotisraportissa ([5]). US Insurance/IM -liiketoiminnan osalta ING sitoutuu lisäksi divestoimaan vähintään 25 prosenttia liiketoiminnasta ennen 31 päivää joulukuuta 2013 ([6]).

— Jos yli 50 prosenttia ING:n määräysvallasta (osakkeina mitattuna) jossakin liiketoiminnassa divestoidaan, divestointivaatimuksen katsotaan täyttyvän. Tällöin ING menettää enemmistön hallituksessa ja eriyttää kyseisen liiketoiminnan kirjanpidossa (kansainvälisten tilinpäätösstandardien kirjanpitosääntöjen mukaisesti). ING divestoi jäljellä olevat osuutensa i) ING Insurance/IM Europesta ennen 31 päivää joulukuuta 2018, ii) ING Insurance/IM US:sta ennen 31 päivää joulukuuta 2016 ja iii) ING Insurance/IM Asiasta ennen 31 päivää joulukuuta 2016.

c) Alankomaat sitoutuu lisäksi siihen, että ING noudattaa yritysostoja koskevaa kieltoa:

— ING pidättäytyy ostamasta rahoituslaitoksia lisäajan kuluessa. Lisäksi ING pidättäytyy saman määräajan kuluessa ostamasta (muita) liikeyrityksiä, jotka hidastaisivat Core Tier 1 -arvopapereiden takaisinmaksua Alankomaille. Yritysostokielto on voimassa 18 päivään marraskuuta 2015 saakka tai siihen päivään, jolloin yli 50 prosenttia Aasian vakuutus-/IM-toiminnoista, 50 prosenttia Insurance/IM US:sta ([7]) ja 50 prosenttia Insurance/IM Europesta on divestoitu, sen mukaan, kumpi näistä ajankohdista on aiempi.

— Kyseisestä kiellosta huolimatta ING voi ostaa liikeyrityksiä komission luvalla erityisesti silloin, jos kauppa katsotaan olennaisen tärkeäksi ING:n taloudellisen vakauden tai kilpailuaseman takaamiseksi kyseisillä markkinoilla.

([1]) ING toteuttaa vähintään [...] miljardia euroa taseen pienentämisestä (joka on suuruudeltaan 45 prosenttia) divestointien muodossa (ING:n rakenneuudistussuunnitelman mukaisesti).

([2]) Sijoitussidonnaisten eläkevakuutusten (US Variable Annuities) ja US Financial Products -rahoitustuotteiden lakkauttaminen voidaan ottaa huomioon divestointina edellyttäen, että lakkauttamisen toteuttamisessa noudatetaan liitteessä II lueteltuja ehtoja.

([3]) Toisin sanoen kiinnelainat pois luettuina, koska niiden ei katsota muodostavan välitöntä kiinteistöriskiä.

([4]) 50 prosentilla tarkoitetaan osakemäärästä 50 prosenttia plus 1 sekä enemmistön menetystä hallituksessa ja yksikön kirjanpidon eriyttämistä.

([5]) ING:n rakenneuudistussuunnitelman 19 päivänä kesäkuuta 2012 tehtyä lopullista versiota koskevasta etenemisestä annettava raportti.

([6]) Yhdysvaltojen liiketoimintojen (Variable Annuities ja Financial Products) alasajo katsotaan muodollisesti divestoinneiksi. Näiden alasajojen, joita mitataan allokoidun oman pääoman perusteella (tilivuoden 2011 tietojen perusteella), ja ING Insurance/IM US:n omistusoikeutta koskevan vähintään 25 prosentin divestoinnin on yhdessä muodostettava yli 50 prosentin (proforma) divestointi ennen 31 päivää joulukuuta 2014.

([7]) Insurance/IM US:n osalta vähintään 50 prosentin divestointia koskeva kriteeri täyttyy, kun ING on divestoinut vähintään 25 prosenttia kyseisestä liiketoiminnasta ja kun otetaan huomioon alasajettujen Yhdysvaltojen liiketoimintojen muodollinen divestointi (allokoitu pääoma tilivuoden 2011 tietojen perusteella).

d) Alankomaat sitoutuu lisäksi siihen, että ING noudattaa hintajohtajana toimimista koskevaa kieltoa:

ING EU (muu kuin ING Direct) > 5 prosentin markkinaosuus

— Alankomaiden osalta minkäänlaista hintajohtajuuskieltoa ei sovelleta (kiinnelainat, talletukset, pk-yritysten talletukset, yksityispankkitoiminnot jne.). Muihin sellaisiin ING Directiin kuulumattomiin liiketoimintoihin Euroopan unionissa, joiden markkinaosuus on suurempi kuin 5 prosenttia, sovelletaan seuraavaa.

— ING ei tarjoa ilman komission etukäteen antamaa hyväksyntää ING:n vakiotuotteille, jäljempänä määritellyillä markkinoilla) edullisempia hintoja kuin sen kolme parhaat hinnat tarjoavaa suoraa kilpailijaa sellaisilla EU:n markkinoilla, joilla ING:n markkinaosuus on suurempi kuin 5 prosenttia. Tämä tarkoittaa sitä, että ING voi parhaimmillaankin tarjota tiettyä hintaa, kun markkinoilla on vähintään kolme hinnaltaan parempaa tuotetta.

— Sitoumus koskee ainoastaan ING:n vakiotuotteita seuraavilla tuotemarkkinoilla: i) vähittäistalletusmarkkinat, ii) vähittäiskiinnelainamarkkinat, iii) yksityispankkitoiminnot siltä osin kuin kyse on kiinnelaina- tai talletustuotteista tai iv) pk-yritysten talletukset (jolloin pk-yritys määritellään sen pk-yrityksen määritelmän mukaisesti, jota ING:n tavallisesti tai tällä hetkellä käyttää liiketoiminnassaan kyseisessä maassa). Kun ING saa tietoonsa, että sen tuotteistaan tarjoamat hinnat ovat edullisemmat kuin sen kolmen parhaan hintatarjouksen tehneen kilpailijan hinnat, se muuttaa mahdollisimman pian, ilman aiheetonta viivytystä – [0–20] työpäivän kuluessa, jos se voi (paikallisten) lainsäädäntöön ja muuhun sääntelyyn perustuvien sääntöjen perusteella tehdä niin –, hintaansa niin, että se täyttää kyseisen sitoumuksen vaatimukset. Hintojen määrittämisen yhteydessä ING arvioi, ovatko sen hinnat hintajohtajana toimimista koskevien rajoitusten mukaiset. Hintajohtajuuskiellon sekä lainsäädännön ja muun sääntelyn mukaisten hintojen sopimista koskevien rajoitusten välisten ristiriitojen minimoimiseksi ING rajoittaa tarjoustensa voimassaoloajan markkinoilla enintään kolmeen kuukauteen.

ING Direct EU

— ING:n pitkän aikavälin elinkelpoisuuden tukemiseksi ING Direct pidättäytyy, ilman komission etukäteen antamaa hyväksyntää, tarjoamasta edullisempaa hintaa kuin sen parhaat hinnat tarjoava suora kilpailija (niistä kymmenestä rahoituslaitoksesta, joiden markkinaosuus kyseisillä tuotemarkkinoilla on suurin) [1] ING:n vakiotuotteiden osalta vähittäiskiinnelaina- ja vähittäistalletusmarkkinoilla EU:ssa. Tämä tarkoittaa sitä, että ING voi parhaimmillaankin tarjota tiettyä hintaa, kun markkinoilla on vähintään yksi hinnaltaan parempi tuote. Rahoituslaitoksen määritelmään kuuluvat kaikki konserniin kuuluvat yhtiöt (esimerkiksi toiset tuotemerkit ja tytäryhtiöt luetaan mukaan). Kaikkia kyseisen rahoituslaitoksen tarjoamia hintoja (toisten tuotemerkkien ja tytäryhtiöiden hinnat mukaan lukien) voidaan käyttää vertailukohtana.

— Heti, kun ING Direct saa tietää nousseensa hintajohtajaksi vähittäiskiinnelaina- tai vähittäistalletusmarkkinoilla EU:ssa, ING Direct muuttaa hintansa tasolle, joka on kyseisen sitoumuksen mukainen, mahdollisimman pian ilman aiheetonta viivytystä. Hintojen määrittämisen yhteydessä ING Direct arvioi, ovatko sen hinnat rajoitusten mukaiset. Hintajohtajuuskiellon sekä lainsäädännön ja muun sääntelyn mukaisten hintojen sopimista koskevien rajoitusten välisten ristiriitojen minimoimiseksi ING Direct rajoittaa tarjoustensa voimassaoloajan markkinoilla enintään kolmeen kuukauteen.

— Jos jokaisen kärkikymmenikköön kuuluvan rahoituslaitoksen parhaaseen hintaan perustuvassa vertailussa hintojen lukumäärä on alle kymmenen, käytetään yhdenneksitoista, kahdenneksitoista, kolmanneksitoista ja niin edelleen suurinta rahoituslaitosta, kunnes eri rahoituslaitoksilta on löydetty kymmenen hintaa.

— Kunkin maan ja tuoteryhmän osalta on sovittu ennalta määritetystä rahoituslaitosten kymmenen kärjessä -luettelosta (joka on sisällytetty erilliseen asiakirjaan, jota komission kanssa tehdyn sopimuksen mukaan käytetään seurannan perusteena); sitä käytetään 30 päivään kesäkuuta 2013 saakka ja päivitetään säännöllisesti. Vuoden 2013 toisella neljänneksellä hintajohtajuuskieltoa valvova asiamies tarkistaa luettelon ja ehdottaa tarvittaessa muutoksia.

[1] Ellei ING Direct itse kuulu kärkikymmenikköön, se voi käyttää vertailukohtana kymmentä (suurinta) toimijaa. Jos ING Direct kuuluu kymmenen suurimman toimijan joukkoon, vertailukohtana on käytettävä markkinoiden muita yhdeksää suurinta toimijaa. Viimeksi mainittu ei koske Itävallan ING Directia, joka voi aina verrata itseään kymmeneen muuhun (suurimpaan) toimijaan.

Espanjan, Ranskan ja Italian osalta on tehty erilliset vertailusopimukset. Italian tapauksessa (core rate) ING sitoutuu hintaan, joka on pienempi kuin korkein Italiassa tarjottu core rate -hinta koko talletusmarkkinoihin verrattaessa (kun pois suljetaan kolme niche-toimijaa: […]). Hintajohtajuuskieltoa valvova asiamies arvioi uudet markkinoille tulijat. Italian vaihtuvakorkoisten talletusten tarjouskorkojen vertailukohta muodostetaan rahoituslaitosten kärkikymmenikön perusteella. Jokaisesta rahoituslaitoksesta otetaan huomioon korkein vaihtuvakorkoisten talletusten tarjouskorko. Ellei rahoituslaitos tarjoa vaihtuvakorkoisille talletuksille tarjouskorkoa, huomioon otetaan sen sijaan korkein [1–12] kuukauden määräaikaistalletusta koskeva tarjous. Jos kärkikymmenikön rahoituslaitoksista useampi kuin [2–6] tarjoaa vaihtuvakorkoisille talletuksille tarjouskorkoa, mahdollisuus ottaa huomioon [1–12] kuukauden määräaikaistalletuksia ei enää päde. ING sitoutuu vertailulistan parasta tarjousta pienempään hintaan. Tarkemmat tiedot poikkeuksista sekä muut selvennykset on sisällytetty erilliseen asiakirjaan, jota käytetään komission kanssa tehdyn sopimuksen perusteella seurantaan.

Yleistä

— ING ei myöskään tarjoa ostohoukuttimia (kuten käteisbonuksia) talletustilin avaamisesta, jos ne ovat yhdessä tarjotun koron kanssa edullisempia kuin koron ja ostohoukuttimen paras yhdistelmä talletusmarkkinoilla. Lisäksi kun tarjotaan tuotepakettia (johon sisältyy talletustili), tällaisen paketin osalta korkojen ja ostohoukuttimen yhdistelmä ei saa olla parempi kuin korkojen ja ostohoukuttimien paras yhdistelmä talletusmarkkinoilla tai samanlaisesta paketista. Paketti sisältää itse tuotteen hinnoittelun. Tarjouksen yhdistetyn arvon laskemiseksi ostohoukutin diskontataan ING:n keskimääräisellä ensimmäisellä talletuksella kyseisessä kampanjassa kahdentoista kuukauden jaksolla, jolloin saadaan tosiasiallinen yhdistetty korko. ING EU:n ((muu kuin ING Direct) > 5 prosentin markkinaosuus) osalta paketteja verrataan kolmeen parhaan hinnan tarjoavaan kilpailijaan. ING Directin osalta paketteja verrataan niihin kymmeneen rahoituslaitokseen, joilla on suurin markkinaosuus vastaavilla tuotemarkkinoilla.

— Jos markkinoilla tapahtuvat muutokset johtavat siihen, ettei tietyssä vertailuryhmässä ole merkittävää kilpailua, vaikka kaikki rahoituslaitokset otettaisiin huomioon, tai jos kilpailijat i) antavat asiakkaille väärää ja/tai epätäydellistä tietoa ING:n hintajohtajuuskiellosta tai ii) yrittävät saattaa ING:n vaaraan rikkoa hintajohtajuuskieltoa, hintajohtajuuskieltoa valvova asiamies tekee komissiota kuultuaan ehdotuksen ja pyytää komissiolta ja ING:ltä suostumuksen löytääkseen ratkaisun, joka on komission kanssa tehdyn sopimuksen perusteella seurantaan käytettävään asiakirjaan sisällytettyjen ratkaisujen hengen mukainen.

— Hintajohtajuuskiellon rajoitukset, joihin ING sitoutui vuonna 2009 ja jotka sisältyvät komission 11 päivänä toukokuuta 2012 tekemän päätöksen liitteeseen, pysyvät voimassa enintään kolmen kuukauden siirtymäajan sen jälkeen, kun komissio on tehnyt tätä muutettua liitettä koskevan päätöksen. Tässä liitteessä luetellut muutetut rajoitukset tulevat voimaan kolme kuukautta sen jälkeen, kun komissio on tehnyt tätä muutettua liitettä koskevan päätöksen. Hintajohtajuuskielto on voimassa 18 päivään marraskuuta 2015 saakka tai siihen päivään, jolloin yli 50 prosenttia Aasian vakuutus-/IM-toiminnoista, 50 prosenttia Yhdysvaltojen vakuutus-/IM-toiminnoista [1] ja 50 prosenttia Euroopan vakuutus-/IM-toiminnoista on divestoitu, sen mukaan, kumpi näistä ajankohdista on aiempi. Alankomaat nimittää ING:n ennalta valitseman ja ehdottaman valvovan asiamiehen valvomaan tätä sitoumusta, jäljempänä 'hintajohtajuuskieltoa valvova asiamies'. Hintajohtajuuskieltoa valvovan asiamiehen nimittäminen edellyttää komission hyväksyntää.

e) Alankomaat sitoutuu joukkoon yksityiskohtaisia määräyksiä, jotka koskevat WUH/Interadviesin erottamista ja divestointia:

— Viitataan Alankomaiden 4 päivänä marraskuuta 2011 tekemään tarkistuspyyntöön/liiketoimintaehdotukseen (Van Gogh) sekä komissiolle toimitettuihin myöhempiin ajantasaistuksiin, etenkin 11 päivänä heinäkuuta 2012 esitettyyn ajantasaistettuun liiketoimintasuunnitelmaan. Van Gogh -sitoumukset on lueteltu jäljempänä.

— ING muodostaa Alankomaissa divestoitavaksi uuden yhtiön, joka luodaan sen nykyisen Alankomaiden vähittäispankkiliiketoiminnan pohjalle. Kyseisen yhtiön keskeiset rahoitussuunnitelmat ovat seuraavat: [2]

[1] Insurance/IM US:n osalta vähintään 50 prosentin divestointia koskeva kriteeri täyttyy, kun ING on divestoinut 25 prosenttia kyseisestä liiketoiminnasta ja kun otetaan huomioon alasajettujen yritysten muodollinen divestointi (allokoitu pääoma tilivuoden 2011 tietojen perusteella).

[2] Kiinnelainoja koskevat suunnitelmat perustuvat [1,5–7] euron vuotuiseen tuotantoon (perusskenaario). Kuluttajarahoitusta koskevat suunnitelmat perustuvat jäljempänä esitettyihin tuotantotavoitteisiin. Tosiasialliset arvot voivat poiketa näistä kuluttajien ennakkomaksukäyttäytymisen vuoksi, mutta tuotanto on kuitenkin jäljempänä esitettyjen sitoumuksen mukaisten tavoitteiden mukainen. Talletusten ja tukkurahoituksen kokonaismäärä on alla esitetyn sitoumuksen mukaisen vuosittaisen vaihteluvälin rajoissa.

NN Bank -pankin asiakastaseet ja rahoitussuunnitelmat

(miljoonaa)

	Aloitus	2013	2014	2015	2016	2017
Asiakastaseet						
Kiinnelainat	EUR 2 600	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Kuluttajarahoitus	EUR 188	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Asiakastalletukset	EUR 2 940	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Tukkurahoitus						
ING-pankin rahoitus	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Pääomamarkkinat	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]

— Lopputuloksen on oltava sellainen, että uusi yhtiö on elinkelpoinen ja kilpailukykyinen, itsenäinen ja erillinen ING:n säilyttämistä liiketoiminnoista. Uusi yhtiö käsittää osia jo muodostetun ja erillisen Westland Utrecht/Interadvies -pankkidivisioonan, jäljempänä 'Westland Utrecht Bank', liiketoiminnasta sekä nykyisistä (rajallisista) äskettäin perustetun Nationale Nederlanden -pankin (NN Bank) pankkidivisioonan toiminnoista.

— Divestoitava yhtiö sijoitetaan ING Insurance/IM Europen alaisuuteen, jolla on pitkäaikainen strateginen sitoumus Alankomaiden vähittäismarkkinoihin, ja se tulee toimimaan Nationale Nederlanden -brändin alaisuudessa (NN Bank -nimellä) omine rahoitusvalmiuksineen ja laajoine jakeluverkostoineen. Tämän seurauksena NN Bank -pankki divestoidaan osana ING Insurance/IM Europea viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2015. Kyseinen divestointi tapahtuu todennäköisimmin yleisöantina.

— NN Bank -pankki tarjoaa laajan ja johdonmukaisen tuoteryhmän, joka käsittää kiinnelainoja, talletuksia, eläkesäästämistuotteita, sijoituksia ja kuluttajaluottotuotteita yhdistettyinä NN-ryhmän henki- sekä esine- ja vahinkovakuutusyhtiöiden keskeisiin vähittäisvakuutustuotteisiin [1]. NN Bank pitää yhteyttä asiakkaisiinsa integroidun monikanavaisen jakelumallin välityksellä, jossa se käyttää itsenäisiä rahoitusneuvojia ja sidonnaisasiamiehiä, jotka neuvovat valtakunnallisesti monimutkaisiin rahoitustilanteisiin ja -tuotteisiin liittyvissä kysymyksissä, sekä myynnin ja asiakaspalvelun osalta enenevässä määrin Internetiä ja puhelinpalvelukeskuksia. Kaikkien näiden jakelukanavien kautta tavoitetaan yhteensä yli 2,5 miljoonaa NN -pankin asiakasta.

— NN Bank -pankki rahoittaa toimintansa suurelta osin itse vähittäistalletuksilla ja vakuutustoiminnasta yli jäävällä rahoituksella, joita täydennetään ulkoisella rahoituksella tarpeen mukaan. NN:lla on mahdollisuus saada rahoitusta ja pääomaa kasvun ja kiinnelainatuotannon mahdollistamiseksi, mikä on nykyisissä markkinaoloissa kilpailuetu.

— Kun liiketoimintasuunnitelmaehdotus pannaan täytäntöön, ING säilyttää osan Westland Utrecht Bankin olemassa olevasta kiinnelainasalkusta. NN Bank -pankin tase tulee aluksi olemaan vaatimaton, jotta varat ja velat voidaan asianmukaisesti sovittaa yhteen ja jotta pankki voi nopeasti kasvaa keskikokoiseksi toimijaksi. Pääoma on riittävä pitkän aikavälin kasvusuunnitelman toteuttamiseksi: ING siirtää alkuvaiheen pääomanlisäyksenä ING:llä säilyvästä salkusta saatavat taloudelliset tuotot (kyseisen salkun (taloudellisten) tuottojen nettonykyarvon perusteella 350 miljoonaa euroa) sekä lisäpääomaa (enintään 120 miljoonaa euroa), jos sellaista tarvitaan, mutta viime kädessä vasta juuri ennen divestointia (jos Basel III -sääntelyn mukaisesta vähimmäisomavaraisuusasteesta tulee pakollinen ja kun NN Bank -pankki tarvitsee pääomaa liiketoimintasuunnitelmansa toteuttamiseksi). Tämä varmistaa kasvun noin vuoteen 2016 saakka, minkä jälkeen NN Bank -pankki pystyy rahoittamaan kasvunsa itse. ING siis kantaa sillä säilyvästä kiinnelainasalkusta kaikki kustannukset ja riskit (maturiteettiin asti) ja siirtää sen tuotot NN Bank -pankille.

— NN Bank -pankilla on seuraavat kiinnelainoja ja kuluttajaluottoja koskevat tavoitteet:

[1] Tällä hetkellä NN Bank -pankki tarjoaa ainoastaan vakautettuja arvopapereita ja luottoja (kiinnelainat). Toimintojen tai tuotteiden laajentaminen edellyttää DNB:n etukäteishyväksyntää.

Kiinnelainat

(79) Kiinnelainoissa NN Bank -pankki tekee uusia sopimuksia keskimäärin vähintään [1,5–6] miljardilla eurolla vuosittain (ING Bank -pankin omistaman (NN-brändillä tarjotun) salkun uudistamiset mukaan lukien) ja [2–9] prosenttia Alankomaiden markkinoiden kaikista kiinnelainoista, enintään [2–8] miljardia euroa vuosittain vuosien 2013 (NN Bank -pankin toiminnan aloittamisesta lähtien ([1])) ja 2015 välisenä aikana. Elleivät nämä kriteerit täyty, ING sitoutuu kaikkiin seuraaviin toimiin:

— siirtämään yksittäiset asiakassuhteet siirtämällä kiinnelainat NN Bank -pankille (ING Bank -pankin kiinnelaina-asiakkaille tehtyjen yksilöllisten tarjousten perusteella ([2])) (siinä määrin kuin on tarpeen edellä mainitun markkinaosuuden saavuttamiseksi; ING:n salkun valikoituja osia, joiden maksukyvyttömyyden todennäköisyys (PD) ja tappio-osuus (LGD) ([3]) vastaavat liiketoimintasuunnitelmaa);

— siirtämään kyseisten kiinnelainojen omistusoikeuden ilman, että tästä koituu lisämaksua asiakkaalle tai kustannusta NN Bank -pankille;

— sallimaan sen, että NN Bank -pankki käyttää ING Bank -pankin jakelukanavia NN Bank -pankin kiinnelainojen tarjoamiseen ING Bank -pankin asiakkaille tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kuluttajaluotot

Kuluttajaluotoissa NN Bank -pankki tekee uusia sopimuksia keskimäärin vähintään [10–100] miljoonalla eurolla vuosittain ja vähintään [0,5–4] prosenttia Alankomaiden markkinoiden koko kuluttajaluotoista joulukuun 31 päivään 2013 mennessä ([4]). NN Bank -pankki tekee uusia sopimuksia vähintään [40–140] miljoonalla eurolla vuosittain ja vähintään [0,5-5] prosenttia joulukuun 31 päivästä 2015 lähtien mitattuna, enintään [100–200] miljoonaa euroa. Elleivät nämä kriteerit täyty, ING sitoutuu seuraaviin toimiin:

siirtämään yksittäiset asiakassuhteet siirtämällä Alankomaiden ING Bank -pankin kuluttajaluottoasiakkuuksien salkun (joka on ING Bank -pankin omistama salkku) NN Bank -pankille (siinä määrin kuin on tarpeen edellä mainitun markkinaosuuden saavuttamiseksi; ING:n salkun valikoituja osia, joiden maksukyvyttömyyden todennäköisyys (PD) ja tappio-osuus (LGD) vastaavat liiketoimintasuunnitelmaa);

siirtämään kyseisten kuluttajaluottojen omistusoikeuden ilman, että tästä koituu lisämaksua asiakkaalle tai kustannusta NN Bank -pankille.

— ING sitoutuu siihen, että 31 päivään joulukuuta 2015 mennessä tai kun yli 50 prosenttia ING Insurance/IM Europesta tai tapauskohtaisesti NN Bankista on divestoitu, NN Bank -pankin Tier 1 -tasoa koskeva tavoite on vähintään 12 prosenttia, mikä on selvästi sääntelyyn perustuvaa vähimmäisvaatimusta korkeampi.

— ING sitoutuu sisällyttämään NN Bank -pankkiin maksuvälineen, joka on muodoltaan NN-brändillä merkitty luottokortti ja jonka hinta kuluttajalle ei ole pankkikortin hintaa suurempi. ING myöntää NN-brändillä merkittyjen luottokorttien haltijoille oikeuden käyttää maksutta pankkiautomaattejaan kolmen vuoden ajan kyseisen tuotteen käyttöönotosta ja enintään 31 päivään joulukuuta 2015 asti.

— ING lähettää NN Bank -pankkia koskevan markkinointiviestin 350 000 asiakkaalleen Alankomaiden yksityisyydensuojaa koskevan lainsäädännön mukaisesti. ING:n sallitaan selittää asiakkailleen, että viesti lähetetään siksi, että ING noudattaa valtiontukisääntöjä.

([1]) Siirtymäaikana Van Gogh -skenaarion käynnistymiseen saakka nykyinen Westland Utrecht Bank huolehtii Van Gogh -kiinnelainatuotantoa koskevan sitoumuksen toteuttamisesta. Tänä aikana Westland Utrecht Bank raportoi kyseisistä sitoumuksista valvovalle asiamiehelle. Uusi kiinnelainatuotanto (uudistamiset mukaan lukien) ja tänä siirtymäaikana tehdyt asiakastalletukset siirretään uudelle NN Bank -pankille sen toiminnan aloittamisen yhteydessä tai aiemmin.

([2]) ING Bank -pankin tytäryhtiöt mukaan lukien.

([3]) Probability of Default (PD) ja Loss Given Default (LGD).

([4]) Siirtymäaikana Van Gogh -skenaarion käynnistämiseen saakka Westland Utrecht Bank / NN Bank aloittavat kuluttajarahoitustarjontaa koskevien valmiuksiensa kehittämisen mahdollisimman pian. Kyseisen siirtymäajan vuoksi ING sitoutuu Van Gogh -skenaarion käynnistämisen ja joulukuun 31 päivän 2013 välisenä aikana suhteellisesti vastaavaan (pro rata) markkinatuotantoon. Tuotannon vajaus tiettynä vuonna korvataan seuraavina vuosina liiketoimintasuunnitelmien saavuttamiseksi.

— ING Bank -pankki rajoittaa uutta kiinnelainatuotantoaan. ING sitoutuu siihen, ettei ING Bank -pankin vuosittainen kiinnelainatuotanto (uudistamiset pois lukien) ole suurempi kuin [2–4] kertaa NN Bank -pankin uusi tuotanto. Neljännesvuoden aikana ING:n uusi tuotanto ei saa olla suurempi kuin [2,5–5] kertaa NN Bank -pankin uusi tuotanto samalla vuosineljänneksellä ja [2,25–4,5] kertaa NN Bank -pankin uusi tuotanto puolen vuoden aikana. Jos NN Bank -pankin vuotuinen uusi tuotanto ylittää [2–8] miljardia euroa, ING Bank -pankin uudelle tuotannolle ei aseteta rajoituksia (mikä tarkoittaa sitä, että jos yhden kuuden kuukauden jakson aikana NN Bank -pankin uusi tuotanto ylittää [1–4] miljardia euroa, ING:lle ei seuraavan kuuden kuukauden jakson osalta aseteta uuden tuotannon määrää koskevia rajoituksia).

NN Bank -pankin on toimitettava uutta tuotantoa koskevat tiedot (uudet hakemukset, hyväksytyt hakemukset) ja ennusteet ING:lle kuukausittain ilman tarpeetonta viivytystä. Rajoituksen noudattamista mitataan Kadasterin julkaisemien tuotantolukujen perusteella.

Edellä mainittua rajoitusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2013 alkaen 31 päivään joulukuuta 2015 saakka. Siirtymäaikana Van Gogh -skenaarion käynnistymiseen asti ING sitoutuu siihen, että sen uusi tuotanto (uudistamiset pois lukien) on enintään [2–4] kertaa [1,5–6] miljardia ([3–24] miljardia) euroa vuosittain. Edistymisestä raportoidaan neljännesvuosittain.

— NN Bank -pankin täytyy rahoittaa taseensa itse. NN Bank -pankin rahoitusprofiili on liiketoimintasuunnitelmassa esitetyn tase-ennusteen mukainen. Tämä tarkoittaa sitä, ettei ING absoluuttisina määrinä mitattuna kasvata NN Bank -pankin rahoitustaan kunkin vuoden liiketoimintasuunnitelmassa mainittuja summia suuremmaksi; vuonna 2015 ING:n tarjoama rahoitus on enintään 2,7 miljardia euroa.

Vuoden 2015 lopussa ING:n antama rahoitus, jonka enimmäismäärä on 2,7 miljardia euroa, on toteutettava jälkimarkkinakelpoisina arvopapereina, jolloin ING voi ostaa markkinahintaan vakuudellisia tai vakuudettomia velkakirjoja, kuten katettuja joukkovelkakirjoja tai asuntolainavakuudellisia arvopapereita. Velkakirjojen ostajat voivat myös olla ING:n sijaan muita sijoittajia. Kaikkien velkakirjojen laina-ajan tulisi liikkeelle laskettaessa olla vähintään viisi vuotta; 66 prosentin osalta laina-ajan tulisi olla vähintään seitsemän vuotta ja 33 prosentin osalta vähintään kymmenen vuotta. Markkinaehtoinen hinnan määrittely perustuu joko kyseisen arvopaperin omaan hinnoitteluun tai, jos ING on arvopaperin ainoa ostaja, valvovan asiamiehen ehdottamien vertailukelpoisten vertaistuotteiden sekundäärimarkkinahintoihin.

NN Bank -pankin rahoituksen määrä (talletusten yhteismäärä ja tukkurahoitus) ([1]) on ensimmäisenä vuonna vähintään 75 prosenttia, toisena vuonna vähintään 80 prosenttia ja kolmantena vuonna vähintään 85 prosenttia (siten, että tukkurahoituksen määrä on enintään [1–4] miljardia euroa) perusskenaarion mukaisista ennusteista.

Jos tosiasiallinen rahoitus jää sääntely-ympäristön ja/tai markkinatilanteen aineellisten muutosten vuoksi näitä osuuksia pienemmäksi niin, että tase-ennusteita joudutaan sen seurauksena tarkistamaan, ING ilmoittaa tästä valvovalle asiamiehelle ja komissiolle. Valvova asiamies ehdottaa komissiota kuultuaan, mitä komission hyväksyntää edellyttäviä toimenpiteistä on toteutettava NN Bank -pankin elinkelpoisuuden turvaamiseksi.

ING:n rahoitusmäärä tarkistetaan vuosittain NN Bank -pankin toiminnan (Van Gogh) käynnistymisestä lähtien 31 päivään joulukuuta 2015 saakka.

Elleivät liiketoimintasuunnitelmassa esitetyt rahoitusennusteet täyty kunkin vuoden loppuun mennessä, ING ryhtyy seuraaviin korjaaviin toimenpiteisiin:

— Ensimmäisen vuoden jälkeen ING lähettää NN Bank -pankkia koskevan markkinointiviestin vielä 50 000:lle ING:n asiakkaalle, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 80 prosenttia, ja vielä 100 000:lle ING:n asiakkaalle, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 70 prosenttia perusskenaarion mukaisesta ensimmäisen vuoden ennusteesta. Toisen vuoden jälkeen ING lähettää NN Bank -pankkia koskevan markkinointiviestin vielä 100 000:lle ING:n asiakkaalle, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 85 prosenttia, ja vielä 150 000:lle ING:n asiakkaalle, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 80 prosenttia perusskenaarion mukaisesta toisen vuoden ennusteesta. Viestien lähettämisessä noudatetaan Alankomaiden yksityisyydensuojaa koskevaa lainsäädäntöä. ING:n sallitaan selittää asiakkailleen, että viesti on tarpeen, jotta ING noudattaa valtiontukisääntöjä.

([1]) ING:n (tai sen välittömien tai välillisten tytäryhtiöiden) rahoitus pois lukien.

— Ensimmäisen vuoden jälkeen ING antaa NN Bank -pankille miljoonan euron suuruisen ylimääräisen markkinointibudjetin, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 80 prosenttia, ja kahden miljoonan euron suuruisen ylimääräisen markkinointibudjetin, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 75 prosenttia perusskenaarion mukaisesta ensimmäisen vuoden ennusteesta. Toisen vuoden jälkeen ING antaa NN Bank -pankille kahden miljoonan euron suuruisen ylimääräisen markkinointibudjetin, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 85 prosenttia, ja neljän miljoonan euron suuruisen ylimääräisen markkinointibudjetin, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 80 prosenttia perusskenaarion mukaisesta toisen vuoden ennusteesta. Kolmannen vuoden jälkeen ING antaa NN Bank -pankille viiden miljoonan euron suuruisen ylimääräisen markkinointibudjetin, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 85 prosenttia, ja kuuden miljoonan euron suuruisen ylimääräisen markkinointibudjetin, jos tosiasiallinen rahoitus on alle 80 prosenttia perusskenaarion mukaisesta kolmannen vuoden ennusteesta. NN Bank -pankki käyttää kyseisiä markkinointibudjetteja uuteen suoramarkkinointiin (pääasiassa myynninedistämiseen [...] ja [...] kannustimiin sekä vähemmässä määrin muihin markkinointimenetelmiin jne. Elleivät menetelmät koostu pääasiassa myyntiä edistävistä [...] tai [...] kannustimista, valvovan asiamiehen täytyy hyväksyä ne ja komissio voi hylätä ne.)

Jos vuoden 2015 tosiasiallinen rahoitus on alle 85 prosenttia perusskenaarion mukaisesta vuoden 2015 ennusteesta, ING ryhtyy edellä kuvattujen toimien lisäksi seuraavaan korjaavaan toimenpiteeseen:

— Kahden vuoden lisäaika NN-brändillä merkittyjen luottokorttien haltijoiden oikeuteen käyttää maksutta ING:n pankkiautomaatteja (31 päivään joulukuuta 2017 saakka).

— Komissio arvioi edellä mainitut sitoumukset, kun yli 50 prosenttia ING Insurance/IM Europesta tai tapauskohtaisesti NN Bank -pankista on divestoitu tai 31 päivänä joulukuuta 2015 sen mukaan, kumpi ajankohta on näistä kahdesta aiempi. Sitoumukset päättyvät sinä päivänä, kun yli 50 prosenttia ING Insurance/IM Europesta tai NN Bank -pankista on divestoitu, ellei toisin ole sanottu.

— NN Bank -pankki muodostetaan jo nimitetyn valvovan asiamiehen valvonnassa. ING eristää NN Bank –pankin suoja-aidalla, kunnes yli 50 prosenttia ING Insurance/IM Europesta on divestoitu; valvova asiamies seuraa asiaa. Suoja-aitaamisen toteuttamiseksi johtavana suunnitteluperiaatteena on, että NN Bank -pankin ja NN Insurance -yhtiön on riittävästi mahdollista toteutettaa vähittäisvakuutus- ja vähittäispankkituotteiden ja -palvelujen välillä integroitua kaupallista strategiaa.

— Siirtymäaikana, joka on enintään 12 kuukautta NN Bank -pankin divestoinnista (siitä, kun yli 50 prosenttia ING Insurance/IM Europesta ja NN Bank -pankista on divestoitu), ING pidättäytyy hankkimasta aktiivisesti asiakkaita tuotteille, joita NN Bank -pankki tarjoaa kyseisille asiakkaille komission päätöksen hyväksymispäivänä.

f) ING vastaa kaikista rakenneuudistusmenettelyn aikana nimitettyjen asiamiesten kuluista.

g) Elinkelpoisuuden palauttamiseksi Alankomaat sitoutuu siihen, että ING noudattaa seuraavaa:

— ING pyrkii jatkossakin muussa kuin talletuksiin perustuvassa rahoituksessaan kohti pitkäaikaisempaa rahoitusta laskemalla liikkeeseen uusia velkainstrumentteja, joiden laina-aika on pidempi kuin vuosi. Tämä merkitsee sitä, että vastaava erääntyneen pitkäaikaisrahoituksen (jonka laina-aika on yli vuosi) osuus ING:n taseen muita kuin talletuksia koskevassa osassa kasvaa edelleen. Tämän onnistuminen riippuu siitä, palaavatko markkinat stressittömämpään tilaan.

— ING sitoutuu lopettamaan velkarahoituksen sijoittamisen tytäryhtiöihin osakepääomana (double leverage). Tätä varten, sitä mukaa kun vakuutustoiminnan divestointeja toteutetaan, divestointituloja käytetään tällaisen sijoittamisen vähentämiseen – siltä osin kuin kyseisiä tuloja ei tarvita jäljellä olevan vakuutustoiminnan velkaantuneisuusasteen (leverage) säilyttämiseen hyväksyttävällä tasolla – niin, että tuloksena on lopulta tällaisen double leverage -sijoittamisen lakkaaminen kokonaan. Siltä osin kuin ylijäämäpääomaa tuotetaan enemmän kuin mitä Basel III- tai Solvenssi II -sääntelyn edellytysten täyttämiseen tarvitaan, holdingyhtiölle jaettavat osingot voivat muodostaa erillisen lähteen, jolla double leverage -sijoittamisen lopettamista voidaan nopeuttaa.

h) Kuponkikorkojen maksamisen lykkäämisen sekä ensisijaisen ja toissijaisen oman pääoman (Tier 1 ja Tier 2) ehtoisia arvopapereita koskevan osto-option käyttämisen osalta Alankomaat sitoutuu siihen, että ING noudattaa seuraavaa:

— ING:n ei ole pakko lykätä kuponkikorkojen maksamista sekamuotoisista instrumenteista.

Alankomaiden viranomaiset ymmärtävät, ettei komissio hyväksy sitä, että valtiontuen saajat maksavat korvauksia omista varoistaan (oma pääoma ja etuoikeusasemaltaan huonompi velka), jos niiden toiminnasta ei saada riittävästi tuottoa, ([1]) ja että tältä osin komissio ei periaatteessa hyväksy toissijaisen oman pääoman (Tier 2) ehtoisia ja sekamuotoisia ensisijaisen oman pääoman (Tier 1) ehtoisia instrumentteja koskevien osto-optioiden käyttöä. Toissijaisen oman pääoman ehtoisten (Tier 2) ja sekamuotoisten ensisijaisen oman pääoman ehtoisten (Tier 1) instrumenttien osto-option käyttämistä tai takaisinostamista ehdotetaan jatkossa tapauskohtaisesti komissiolle luvan saamiseksi 18 päivään marraskuuta 2014 saakka tai siihen päivään saakka, jolloin ING on maksanut Alankomaille täysin takaisin Core Tier 1 -arvopaperit, sen mukaan, kumpi ajankohta on aiempi (Core Tier 1 -kuponkikoroista ja takaisinostopalkkioista karttuneet korot mukaan lukien).

Edellä mainitusta rajoituksesta huolimatta ING:n sallitaan käyttää sekamuotoista ING Verzekeringen NV (ISIN XS0130855108) -instrumenttia koskevaa 1,25 miljardin euron osto-optio sekamuotoiseen ING Verzekeringen NV (ISIN XS0130855108) -instrumenttiin, joka sisältää määräysvallan muuttumista koskevan lausekkeen, jonka soveltaminen johtaisi ING Verzekeringen NV:n maksukyvyttömyyteen. Kyseistä instrumenttia koskevan osto-option käyttäminen on edellytyksenä erillisen vakuutusliiketoiminnan muodostamiselle vaaditun rakenneuudistuksen yhteydessä. Määräysvallan muuttumista koskeva määräys tulee sovellettavaksi, kun Insurance Asia divestoidaan.

i) Alankomaat sitoutuu varmistamaan, että ING pidättäytyy massamarkkinoinnista, jossa pääomapohjan vahvistamista koskeva toimenpide esitetään kilpailuvalttina.

j) Alankomaat sitoutuu siihen, että ING säilyttää palkkiopolitiikkaansa ja markkinointiaan koskevat rajoitukset aiemmin sovitulla tavalla rajoituksettoman ensisijaisen oman pääoman ehtoisista Core-Tier 1 -arvopapereista ja epälikvidejä omaisuuseriä koskevasta tukijärjestelystä tehtyjen sopimusten mukaisesti.

k) ING ja Alankomaat sitoutuvat siihen, että rakenneuudistussuunnitelman täytäntöönpanon etenemistä koskevat raportit toimitetaan komissiolle kuuden kuukauden välein 31 päivään joulukuuta 2013 saakka ja sen jälkeen vuosittain vuoteen 2018 saakka tai kunnes ING:n vakuutusliiketoiminta on kokonaisuudessaan divestoitu.

l) Ellei ING ole noudattanut divestointia koskevaa sitoumusta tai jotakin NN Bank -pankkiin liittyvää sitoumusta, joka oli pantava täytäntöön vuonna 2015, Alankomaat ilmoittaa pääomapohjan vahvistamista koskevasta toimenpiteestä uudelleen komissiolle.

m) Kaikkien tässä liitteessä lueteltujen sitoumusten ja velvollisuuksien täydellistä ja asianmukaista täytäntöönpanoa valvoo 31 päivään joulukuuta 2015 asti jatkuvasti ja huolellisesti asianmukaisen pätevyyden omaava valvova asiamies, joka on ING:sta riippumaton. Yritys, jolle kyseinen tehtävä on tällä hetkellä uskottu, jatkaa Van Gogh -skenaariota koskevan sitoumuksen ja kaikkien muiden tässä liitteessä lueteltujen sitoumusten valvomista hintajohtajuuskiellon valvomista lukuun ottamatta. Hintajohtajuuskieltoa valvoo uusi asiamies, niin sanottu hintajohtajuuskieltoa valvova asiamies. Komissio tarkistaa molempien asiamiesten toiminnan kuuden kuukauden kuluttua ja siitä lähtien jatkuvasti. Hintajohtajuuskieltoa valvovan asiamiehen nimittämistä koskevista järjestelyistä ja hänen tehtävistään sovitaan erillisessä sopimuksessa.

n) Alankomaat sitoutuu siihen, että ING:n rakenneuudistuksen koko täytäntöönpano on saatettu päätökseen 31 päivään joulukuuta 2015 mennessä, ellei toisin ole ilmoitettu esimerkiksi ING Insurance/IM -liiketoiminnassa jäljelle jäävän omistusosuuden (alle 50 prosentin omistusosuuden) divestoinnin osalta.

([1]) Ks. komission tiedonanto elinkelpoisuuden palauttamisesta ja rahoitusalalla tämänhetkisessä kriisissä toteutettujen rakenneuudistustoimenpiteiden arvioinnista valtiontukisääntöjen perusteella (rakenneuudistusta koskeva tiedonanto), 26 kohta.

LIITE II

VAKUUTUSSEKTORIN SISÄISIIN LAKKAUTETTAVIIN YKSIKÖIHIN SOVELLETTAVAT PERIAATTEET

Sovellettavissa niin kauan kuin ING Groupilla on yrityksessä täysi määräysvalta.

Kilpailua koskevat kysymykset

i) ei uutta tuotantoa, ei uusien ehtojen sopimista olemassa olevien tai uusien asiakkaiden kanssa (ei sopimussitoumuksia tai taseenhallintatavoitteita)

ii) selvitetään mahdollisuuksia lakkauttaa voimassa olevat sopimukset asiakkaiden suostumuksella

iii) voimassa olevien sopimusten kaupallisia ehtoja ei paranneta

iv) jos vakuutuksenottaja voi muuttaa kaupallisia ehtoja, kaupalliset ehdot on asetettava mahdollisimman epäedulliselle tasolle

Elinkelpoisuutta koskevat kysymykset

i) selvitetään määräajoin mahdollisuutta myydä jäljellä olevat varat ja velat kokonaisuutena tai osina (vuosittaiset markkinatunnustelut, joista raportoidaan valvovalle asiamiehelle; täysin dokumentoidut markkinatunnustelut kahden vuoden välein)

ii) mahdollisten elinkelpoiseen liiketoimintaan kohdistuvien mahdollisuuksien erottaminen erottamalla tilit ja kohdentamalla kulut selkeästi toimivan pankin ja lakkautettujen liiketoimintojen välillä

iii) tehdään varovainen arvio lakkautettavien yritysten tulevasta pääomantarpeesta ja kohdennetaan tarvittava pääoma varauksina tai muulla tavoin

iv) varovainen velkoja koskevan varallisuuden hallinta (jälleeninvestointia koskevat suuntaviivat on dokumentoitava)

v) varovaiset hedging-käytännöt, joiden suojaamistehokkuudelle (hedge efficiency) asetettu tavoite on 80–120 prosenttia kokonaissuojaamistavoitteesta, jos se on olennaista

vi) osittaista tai täydellistä jälleenvakuuttamista koskevien mahdollisuuden selvittäminen määräajoin (dokumentoitava)

vii) edellä esitettyjen toimien on oltava asiaan sovellettavan paikallisen sääntelyn vaatimusten ja tavoitteiden mukaisia